URZĄD GMINY WIERZCHOWO
UL. DŁUGA 29 , 78-530 WIERZCHOWO
www.wierzchowo.pl, wierzchowo@wierzchowo.pl

RAPORT O STANIE GMINY WIERZCHOWO ZA ROK 2021

WIERZCHOWO, MAJ 2021

Wstęp

Obowiązek opracowania i przedłożenia Raportu o stanie Gminy Wierzchowo za rok 2021 wynika z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2022 r. poz. 559). Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał rady gminy. Niniejszy Raport o stanie Gminy Wierzchowo obejmuje działania podejmowane przez organ wykonawczy gminy w 2021 roku. Rok ten był kolejnym, w którym obowiązywał stan pandemii w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV 2 w naszym kraju, co niewątpliwie miało wpływ na funkcjonowanie jednostek gminnych. Wprowadzane ograniczenia, zakazy oraz nakazy wymuszały w wielu przypadkach zmianę sposobu realizacji zadań gminy, często w sposób zdalny. Mimo tych niedogodności zaplanowane zadania w większości realizowane były zgodnie z przyjętym harmonogramem i w sposób zgodny z oczekiwaniami naszych mieszkańców.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z niniejszym Raportem.

Wójt

Jan Szewczyk

Spis treści

I. Informacje ogólne....5

II. Demografia....7

III. Informacje finansowe....8

III.1. System podatkowy w gminie....14

III.2. Informacja o wykonanych planach finansowych placówek oświatowych....18

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego....27

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii....29

V.1. Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo.....29

V.2. Lokalny Program Rewitalizacji....37

V.3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy....44

V.4. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych....45

V.5. Program Ochrony Środowiska....46

V.6. Strategia rozwiązywania problemów społecznych....67

V.7. Gminny program wspierania rodziny....71

V.8. Polityka społeczna....75

V.9. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii....80

V.10. Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.....84

Zajęcia w ramach realizacji zadania publicznego przez Stowarzyszenie „Nasza Świerczyna" pn. „Bieg Wilczym krokiem"....85

V.11. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzchowo, Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego....86

VI. Realizacja uchwał Rady Gminy Wierzchowo....88

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi....95

VII.1. Stowarzyszenia gmin i powiatów....95

VII.2. Związki Komunalne....97

VII.3. Współpraca zagraniczna....100

VIII. Część analityczna....101

VIII.1. Oświata....101

VIII.2. Kultura..... 105

I. Informacje ogólne

Gmina Wierzchowo położona jest w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie drawskim. Powierzchnia gminy wynosi 229,15 km^2, stanowiąc 13% ogólnej powierzchni powiatu. Ponad 60% powierzchni gminy zajmują lasy, a użytki rolne to ok. 32%. Gmina sąsiaduje z następującymi gminami: od północy z gminą Czaplinek, od północnego zachodu z gminą Złocieniec, od południa: z gminami Mirosławiec, Wałcz i Kalisz Pomorski.

Przez gminę prowadzi droga wojewódzka nr 177 łącząca Sośnicę z Czaplinkiem (15 km) i Mirosławcem (13 km). Odległość z Wierzchowa do tej drogi wynosi 7 km, a do stolicy powiatu, Drawska Pomorskiego 25 km jadąc przez Złocieniec (12 km).

Gmina Wierzchowo jest gminą wiejską o charakterze rolniczym z dużą rolą przemysłu leśno-drzewnego, zamieszkiwaną przez 4211 mieszkańców. Siedzibą Gminy jest Wierzchowo, a w jej skład wchodzi 13 sołectw: Będlino, Garbowo, Nowe Laski, Osiek Drawski, Otrzep, Radomyśl, Sośnica, Świerczyna, Wielboki, Wierzchowo, Żabin, Żabinek, Żeńsko oraz 19 miejscowości (Będlino, Bonin, Danowice, Dębniewice, Garbowo, Knowie, Króle, Nowe Laski, Osiek Drawski, Otrzep, Radomyśl, Sośnica, Świerczyna, Wielboki, Wierzchowo, Wierzchówko, Żabin, Żabinek, Żeńsko).

Obszar gminy obejmuje tereny o dużej atrakcyjności turystycznej. Wysoki stopień zalesienia, bogactwo krajobrazu w połączeniu z niskim stopniem zurbanizowania sprawiają, iż gmina należy do jednych z najbardziej atrakcyjnych obszarów województwa zachodniopomorskiego.

Piękno krajobrazu można podziwiać dzięki zlokalizowanym na jej terenie punktom widokowym: nad doliną Wąsawy, na terenie bezleśnego wzniesienia w rejonie Radomyśla, nad jeziorem Okrągłe Małe oraz w rejonie Nowych Lasek.

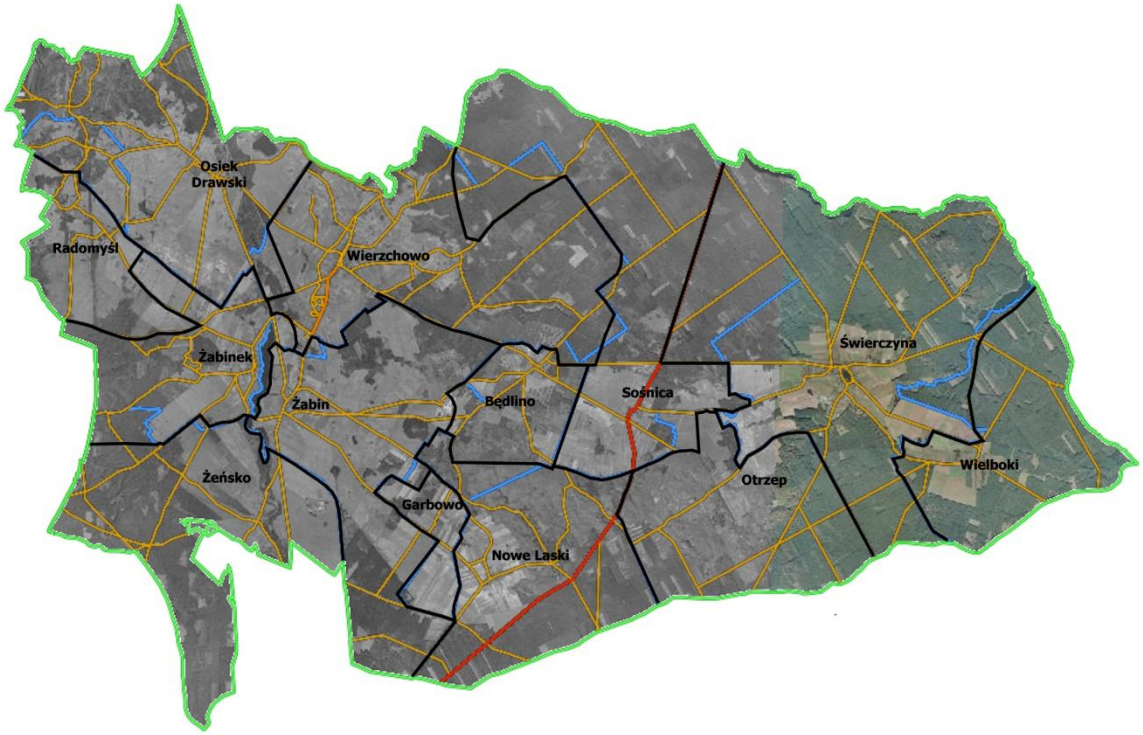

Mapa Gminy Wierzchowo, z podziałem na sołectwa.

II. Demografia

Gminę Wierzchowo, według danych na dzień 31 grudnia 2021, zamieszkują 4211 osoby. Liczba ludności gminy w stosunku do roku 2020 zmniejszyła się o 53 osoby. W poniższych tabelach oraz wykresach przedstawiona została struktura demograficzna Gminy Wierzchowo.

Liczba mieszkańców Gminy Wierzchowo z podziałem na sołectwa oraz miejscowości:	
Nazwa miejscowości	**Liczba mieszkańców (stan na 31 grudnia 2021 r.)**
Będlino	212
Garbowo	30
Nowe Laski	96
Osiek Drawski	336
Bonin	14
Otrzep	62
Radomyśl	83
Sośnica	194
Knowie	1
Króle	6
Świerczyna	677
Danowice	2
Dębniewice	17
Wielboki	65
Wierzchowo	1444
Wierzchówko	57
Żabin	518
Żabinek	286
Żeńsko	111
RAZEM	**4211**

Struktura zameldowania w Gminie Wierzchowo		
Rok (stan na 31. 12)	**Liczba osób zameldowanych na pobyt stały**	**Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy**
2020	4224	40
2021	4169	42

Liczba urodzeń oraz zgonów		
Rok	**Liczba urodzeń**	**Liczba zgonów**
2020	41	56
2021	31	58

Statystyka ludności wg płci na koniec 2021 r.			
Wiek	**Mężczyźni**	**Kobiety**	**Ogółem**
0-2	54	59	113
3	19	22	41
4-5	45	48	93
6	23	19	42
7	26	22	48
8-12	105	116	221
13-15	70	66	136
16-17	64	35	99
18	18	18	36
19-65	1385	1275	2660
>65	302	420	722
Ogółem	2111	2100	4211

Analizując demografię Gminy Wierzchowo można zauważyć niepokojące zjawisko systematycznego zmniejszania się liczby ludności w gminie, co jest niewątpliwie spowodowane między innymi zbyt małą liczbą urodzeń w stosunku do liczby zgonów.

III. Informacje finansowe

Polityka finansowa Gminy Wierzchowo realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Gminy Wierzchowo, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków.

Budżet Gminy Wierzchowo na 2021 rok został uchwalony uchwałą Nr XXVII/151/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 16 grudnia 2020 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wierzchowo na rok 2021.

Zrealizowany budżet Gminy Wierzchowo za 2021 rok charakteryzuje się dużą stabilnością dochodów i wydatków. Główne wpływy do budżetu pochodzą z wpłat z tytułu podatków i opłat lokalnych oraz udziałów we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, z subwencji ogólnych, z dotacji z budżetu państwa na zadania zlecone i na zadania własne oraz z dotacji na programy finansowane z udziałem środków unijnych.

Plan dochodów po zmianach ogółem w 2021 roku wynosił 28.413.772,99 zł, a **wykonanie** 27.728.720,07 zł, co stanowiło 97,6 % wykonania w stosunku do planu.

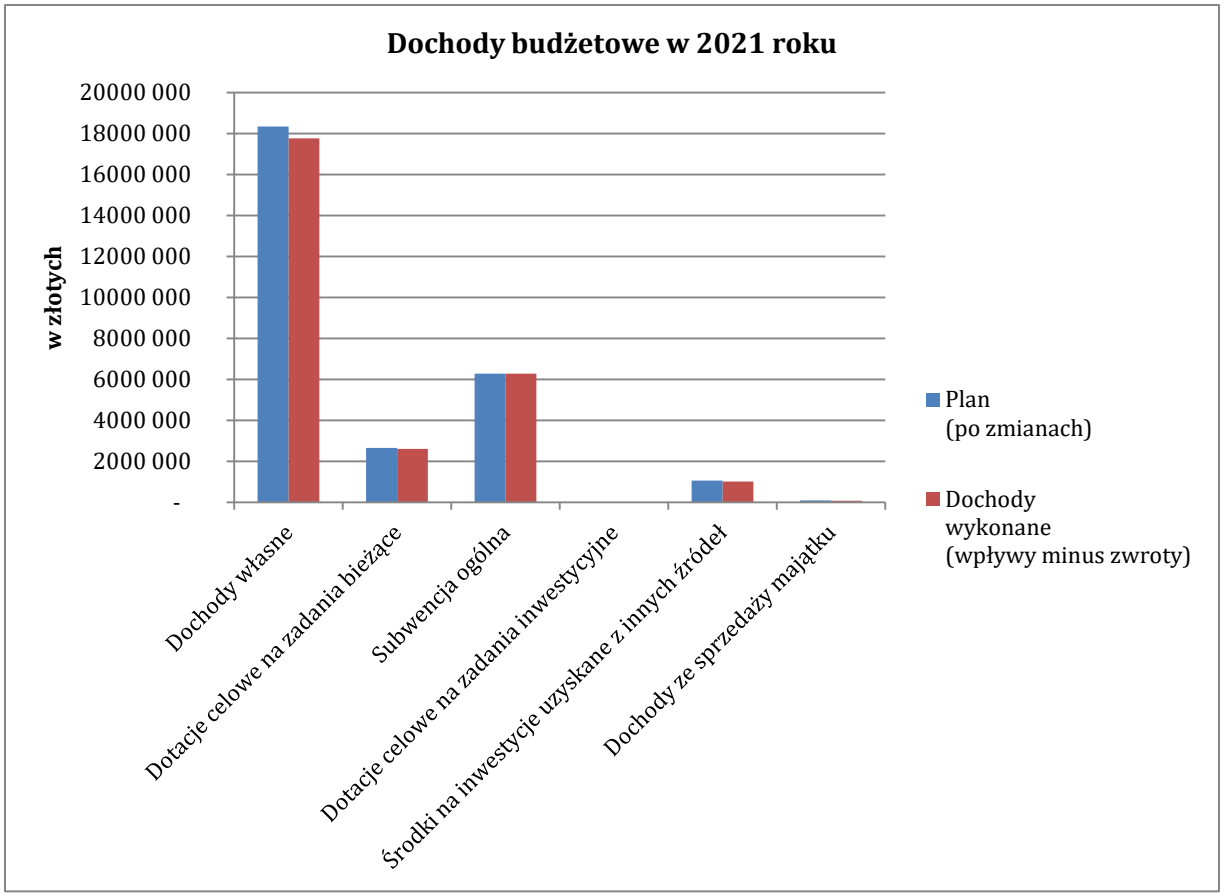

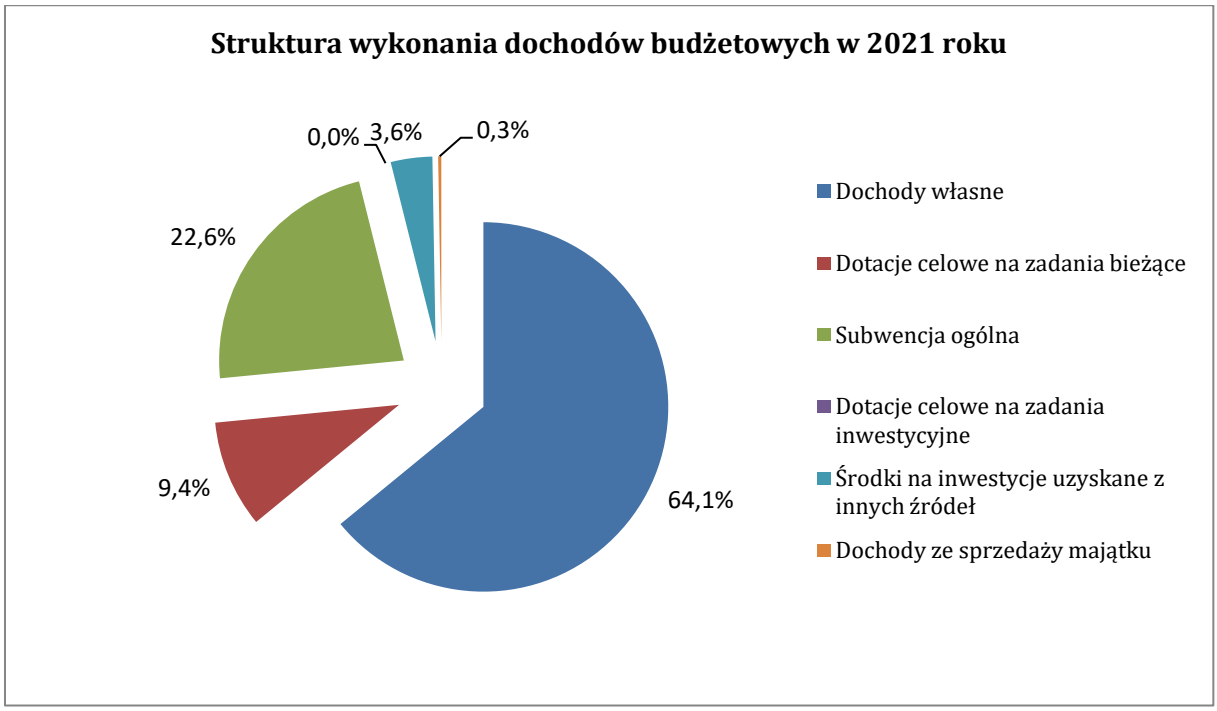

Plan wydatków po zmianach ogółem w 2021 roku wynosił 32.650.238,44 zł, a **wykonanie** 28.379.919,79 zł, co stanowi 86,9 % wykonania w stosunku do planu.

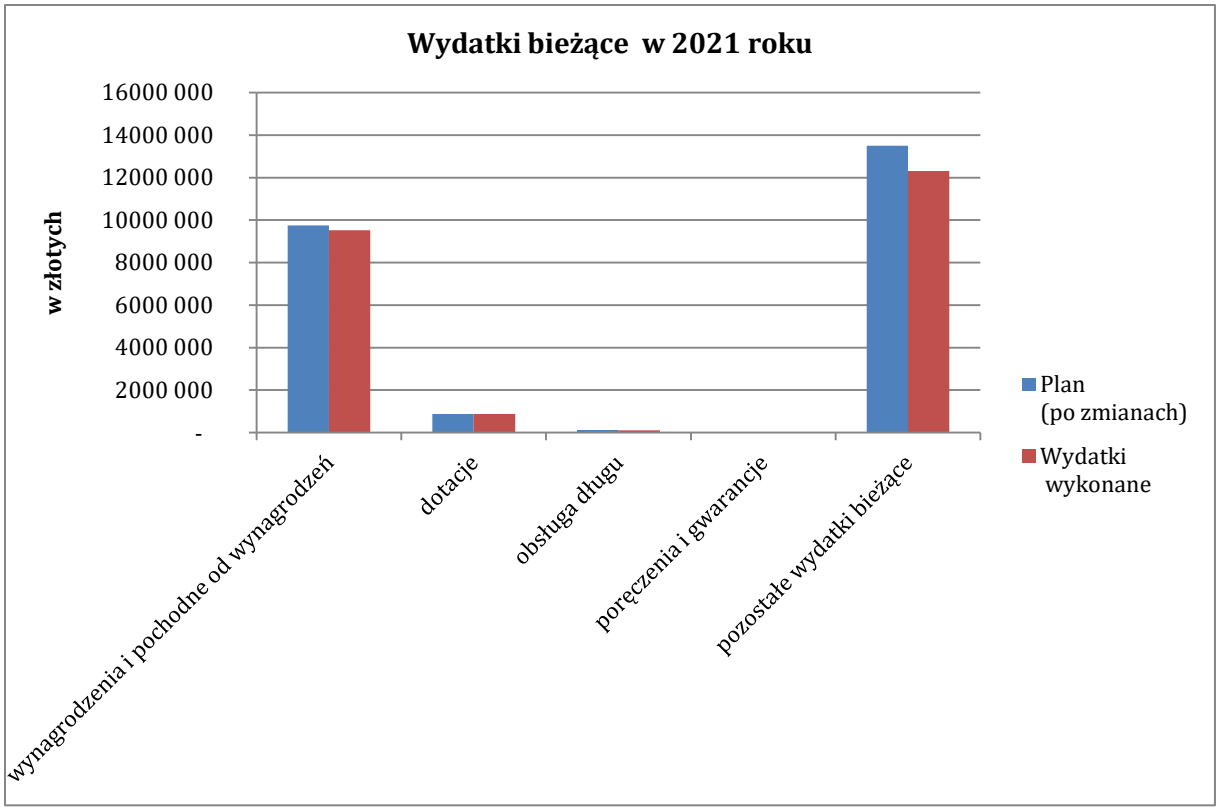

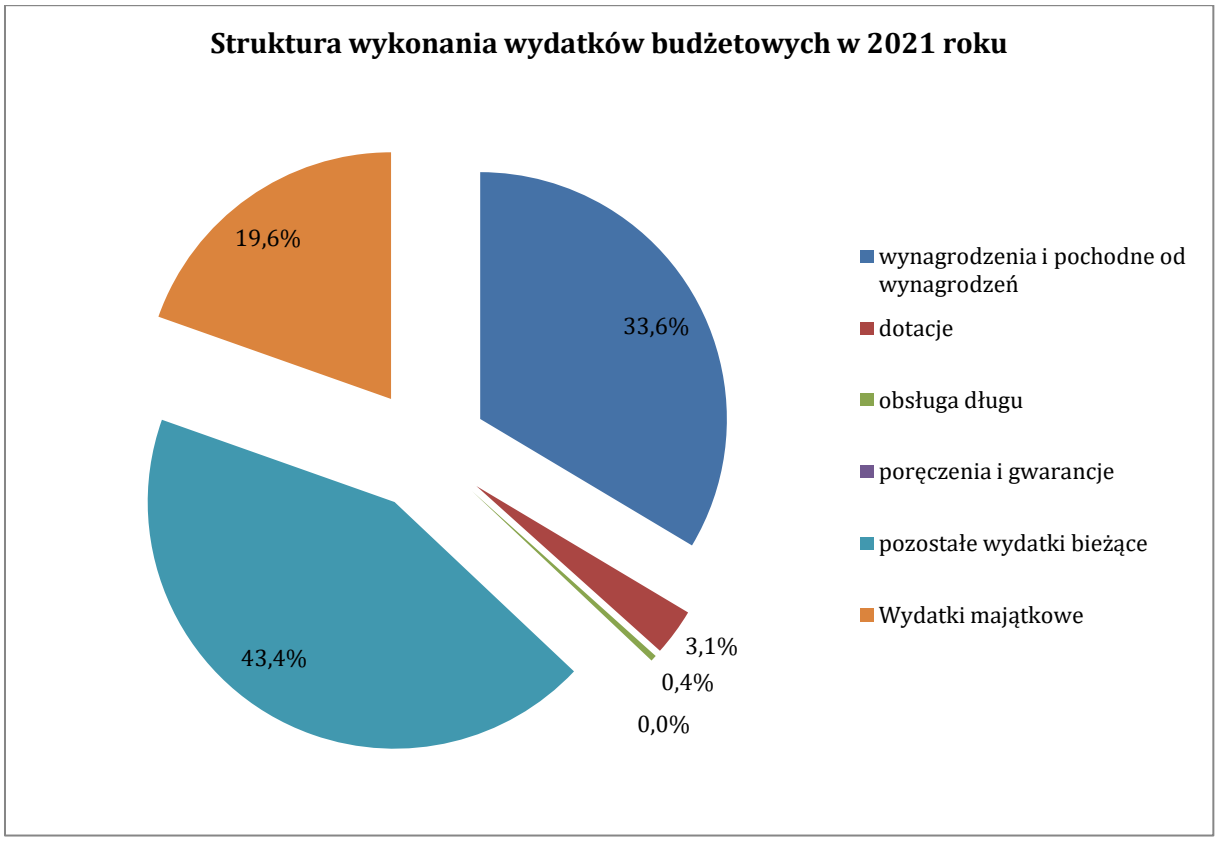

Plan budżetu po zmianach zakładał **wynik finansowy** – deficyt – w kwocie 4.236.465,45 zł, zamknął się deficytem w kwocie 651.199,72 zł.

W 2021 roku Gmina Wierzchowo ponosiła wydatki na realizację zadań, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym. Największa część wykonanych wydatków budżetowych stanowi realizacja zadań z zakresu oświaty i wychowania, infrastruktury wodociągowej i sanitacyjnej, realizacji programu rządowego „Rodzina 500+" i świadczeń rodzinnych, gospodarki odpadami komunalnymi oraz ochrony środowiska, administracji publicznej i pomocy społecznej.

W 2021 roku p**rzychody** budżetu Gminy Wierzchowo wyniosły 4.611.203,83 zł, co stanowiło 95,8% wykonania w stosunku do planu, w tym: z tytułu emisji obligacji komunalnych w kwocie 3.000.000,00 zł, zaciągniętej pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w kwocie 168.638,38 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.160.737,06 zł oraz wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 281.828,39 zł.

Nadwyżkę operacyjną Gminy Wierzchowo w latach 2019-2021 przedstawia Tabela Nr 1.

Tabela Nr 1. Nadwyżka operacyjna Gminy Wierzchowo

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2019 (4 kwartał)	2020 (4 kwartał)	2021 (4 kwartał)	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	w zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
INFORMACJE OGÓLNE						
I. DOCHODY OGÓŁEM	**22 869 967**	**24 876 046**	**27 728 720**	**108,8**	**111,5**	**121,2**
II. WYDATKI OGÓŁEM	**22 477 820**	**26 588 739**	**28 379 920**	**118,3**	**106,7**	**126,3**
III. WYNIK	**392 147**	**- 1 712 693**	**- 651 200**	**-436,7**	**38,0**	**-166,1**
IV. ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	**3 844 150**	**6 247 991**	**9 040 529**	**162,5**	**144,7**	**235,2**
V. ZOBOWIĄZANIA WYMAGALNE	-	-	-	-	-	-
VI. ZOBOWIĄZANIA WOBEC GRUPY Z ZUS	-	-	-	-	-	-
VII. ZOBOWIĄZANIA WYMAGALNE WOBEC GRUPY Z	-	-	-	-	-	-
A. Część bieżąca						
I. Dochody bieżące	**22 586 022**	**23 691 454**	**26 645 313**	**104,9**	**112,5**	**118,0**
1. PIT	2 522 045	2 367 214	2 611 677	93,9	110,3	103,6
2. CIT	395 416	541 555	374 436	137,0	69,1	94,7
3. Podatek od nieruchomości	2 529 399	2 810 075	3 233 510	111,1	115,1	127,8
4. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące	2 719 429	2 838 189	2 603 177	104,4	91,7	95,7
5. Subwencja ogólna	5 371 812	5 401 860	6 275 649	100,6	116,2	116,8
6. Pozostałe dochody bieżące	9 047 922	9 732 561	11 546 864	107,6	118,6	127,6
II. Wydatki bieżące	**19 266 529**	**20 999 039**	**22 831 662**	**109,0**	**108,7**	**118,5**
1. Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	8 652 862	9 169 632	10 287 582	106,0	112,2	118,9
2. Zakup materiałów i usług	2 654 647	2 871 540	3 372 075	108,2	117,4	127,0
3. Świadczenia społeczne	5 068 902	5 795 980	5 735 819	114,3	99,0	113,2
4. Wydatki na obsługę długu	116 608	112 842	113 512	96,8	100,6	97,3
5. Pozostałe wydatki bieżące	2 773 510	3 049 045	3 322 675	109,9	109,0	119,8
III. Wynik bieżący (I-II)	**3 319 493**	**2 692 415**	**3 813 651**	**81,1**	**141,6**	**114,9**
B. Część majątkowa						
I. Dochody majątkowe	**283 944**	**1 184 592**	**1 083 407**	**417,2**	**91,5**	**381,6**
1. Dotacje celowe na zadania inwestycyjne z tego:	23 380	-	-	0,0	-	0,0
a) na zadania z zakresu adm. rządowej	-	-	-	-	-	-
b) na zadania własne	-	-	-	-	-	-
c) na zadania realizowane na podstawie porozumień z org. adm. rządowej	23 380	-	-	0,0	-	0,0
d) na zadania realizowane na podstawie porozumień między jst	-	-	-	-	-	-
e) otrzymane z funduszy celowych	-	-	-	-	-	-
f) pozostałe	-	-	-	-	-	-
2. Środki na inwestycje uzyskane z innych źródeł,	192 701	1 141 804	1 007 622	592,5	88,2	522,9
a) Środki pochodzące z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	192 701	-	-	0,0	-	0,0
3. Dochody ze sprzedaży majątku i zrównane z nimi	67 864	42 788	75 785	63,0	177,1	111,7
II. Wydatki majątkowe	**3 211 291**	**5 589 700**	**5 548 257**	174,1	99,3	172,8
1. Wydatki inwestycyjne	3 211 291	5 589 700	5 548 257	174,1	99,3	172,8
III. Wynik majątkowy (I-II)	**- 2 927 346**	**- 4 405 108**	**- 4 464 851**	**150,5**	**101,4**	**152,5**
C. Część finansowa						
I. Przychody	**959 532**	**3 554 947**	**4 329 375**	**370,5**	**121,8**	**451,2**
1. Emisja obligacji	792 398	459 519	1 160 737	58,0	252,6	146,5
2. Zaciągnięte kredyty i pożyczki	-	3 000 000	3 168 638	-	105,6	-
3. Nadwyżka z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-
4. Sprzedaż papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-
5. Spłata udzielonych pożyczek	167 134	95 428	-	57,1	0,0	0,0
6. Prywatyzacja majątku jst	-	-	-	-	-	-
7. Inne źródła	-	-	-	-	-	-
II. Rozchody	**698 068**	**593 678**	**376 100**	**85,0**	**63,4**	**53,9**
1. Wykup obligacji	-	-	-	-	-	-
2. Spłata zaciągniętych kredytów i pożyczek	435 506	593 678	376 100	136,3	63,4	86,4
3. Wykup papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-
4. Lokaty w bankach (do IV kw. 2007)	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	x	x	x
5. Udzielone z budżetu pożyczki	262 562	-	-	0,0	-	0,0
6. Inne cele	-	-	-	-	-	-
III. Saldo finansowe (I-II)	**262 562**	**-**	**-**	**0,0**	**-**	**0,0**
D. SALDO OGÓŁEM (A+B+C)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2019 (4 kwartał)	2020 (4 kwartał)	2021 (4 kwartał)	(3:2)	(4:3)	(4:2)
	w zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem, z tego:	**22 869 967**	**24 876 046**	**27 728 720**	**108,8**	**111,5**	**121,2**
Dochody bieżące	22 586 022	23 691 454	26 645 313	104,9	112,5	118,0
Dochody majątkowe	283 944	1 184 592	1 083 407	417,2	91,5	381,6
Wydatki ogółem, z tego:	**22 477 820**	**26 588 739**	**28 379 920**	**118,3**	**106,7**	**126,3**
Wydatki bieżące	19 266 529	20 999 039	22 831 662	109,0	108,7	118,5
Wydatki majątkowe	3 211 291	5 589 700	5 548 257	174,1	99,3	172,8
WYNIK OGÓŁEM	**392 147**	**- 1 712 693**	**- 651 200**	**x**	**x**	**x**
Wynik bieżący (Dochody bieżące – Wydatki bieżące)	3 319 493	2 692 415	3 813 651	x	x	x
Wynik majątkowy (Dochody majątkowe – Wydatki majątkowe)	- 2 927 346	- 4 405 108	- 4 464 851	x	x	x

Zadłużenie Gminy

Na dzień 31.12.2021r. zobowiązania Gminy Wierzchowo przedstawiały się następująco:

1) z tytułu zaciągniętych kredytów:

a) w Banku Spółdzielczym w Kaliszu Pomorskim (zaciągnięty w 2014 roku) w kwocie 628 544,00 zł,

b) w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Szczecinie (zaciągnięty w 2016 roku) w kwocie 763 632,00 zł;

2) z tytułu zaciągniętych pożyczek:

a) w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie (zaciągnięte w latach 2013, 2015, 2016 i 2021) w ogólnej kwocie 448 353,04 zł;

3) z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych :

a) w PKO Banku Polskim SA w Warszawie (emisja w latach 2015 i 2020) w ogólnej kwocie 4.200.000,00 zł

b) w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie (emisja w 2021 roku) w kwocie 3.000.000,00 zł.

Gmina Wierzchowo w latach 2019-2021 nie korzystała z usług w pozabankowych instytucjach finansowych, tzw. parabankach, natomiast w 2021 roku korzystała z kredytu na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu, który został spłacony dnia 30.12.2021r.

W latach 2019-2021 zadłużenie Gminy Wierzchowo przedstawia poniższy wykres.

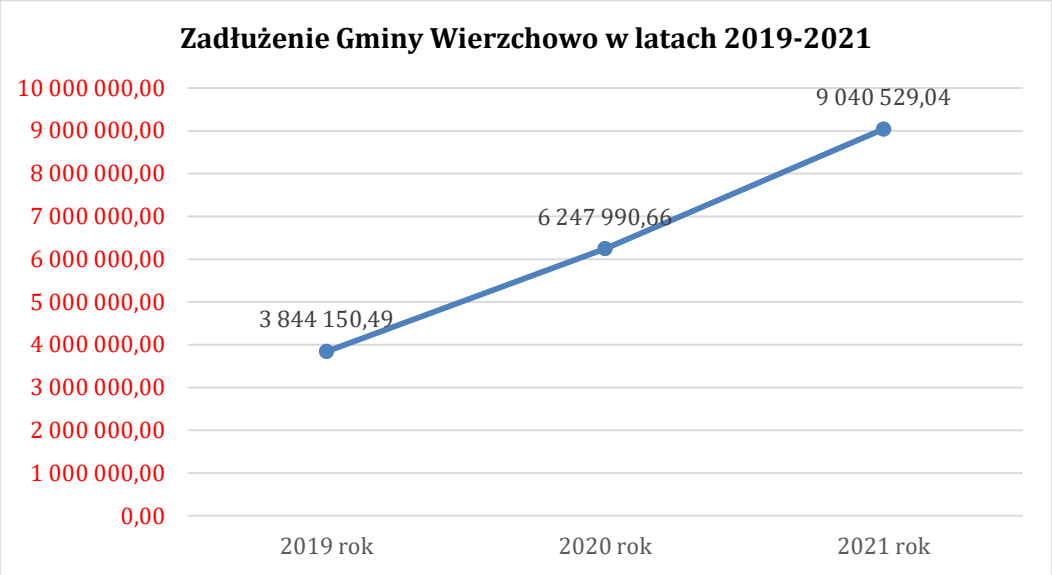

III.1. System podatkowy w gminie

Rolnictwo

Jedną z form użytkowania terenu Gminy Wierzchowo jest ich rolnicze wykorzystanie. Rolnicy na terenie Gminy Wierzchowo gospodarują na powierzchni 4 610 ha użytków rolnych, w tym grunty orne stanowią powierzchnię 4 080 ha. Około połowy powierzchni gruntów zajmują gleby klasy V i VI. Struktura użytków rolnych została zobrazowana na poniższym wykresie.

Wykres 1. Struktura użytków rolnych gospodarstw domowych w gminie Wierzchowo

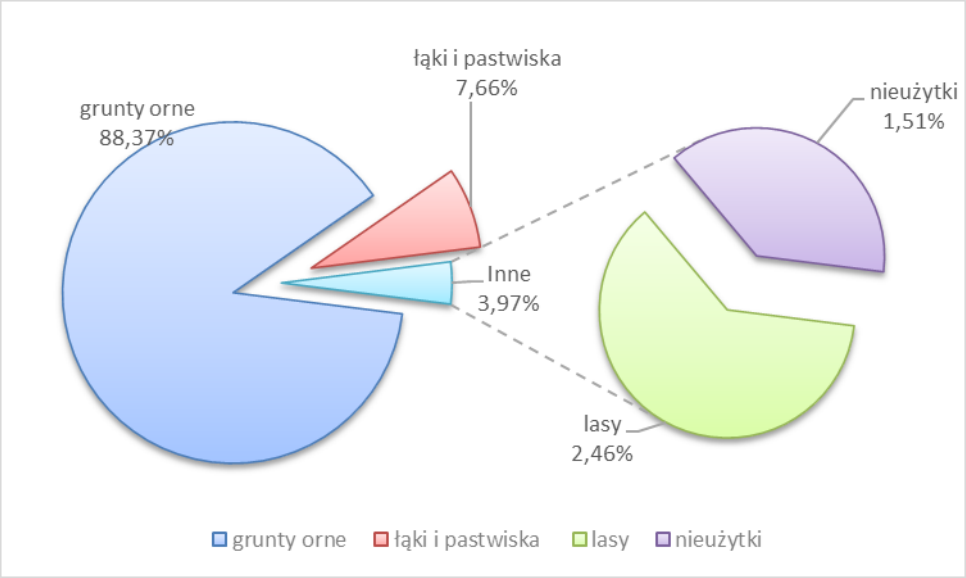

Na terenie Gminy Wierzchowo funkcjonuje ponad 407 gospodarstw rolnych osób fizycznych. Rolnicy prowadzą typową produkcję roślinną (głównie zboża) oraz produkcję zwierzęcą. Występują gospodarstwa specjalistyczne nastawione na produkcję owoców, warzyw oraz kwiatów. Najważniejsze dane na temat wielkości gospodarstw rolnych w Gminie Wierzchowo zostały przedstawione na wykresie.

Wykres 2. Liczba gospodarstw rolnych według powierzchni

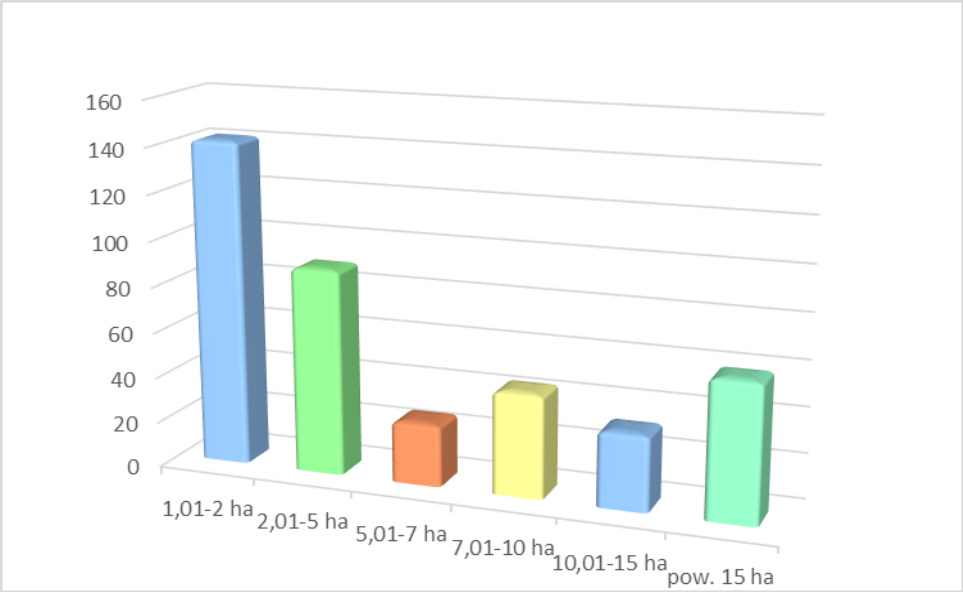

Powyższe informacje wskazują na to, że gospodarstwa małe o powierzchni poniżej 5 ha stanowią aż 60% liczby wszystkich gospodarstw na terenie Gminy Wierzchowo. Można przypuszczać, że te małe gospodarstwa w znacznej części nie stanowią głównego źródła utrzymania ich właścicieli.

Wykres 3. Syntetyczne zestawienie jakości gleb

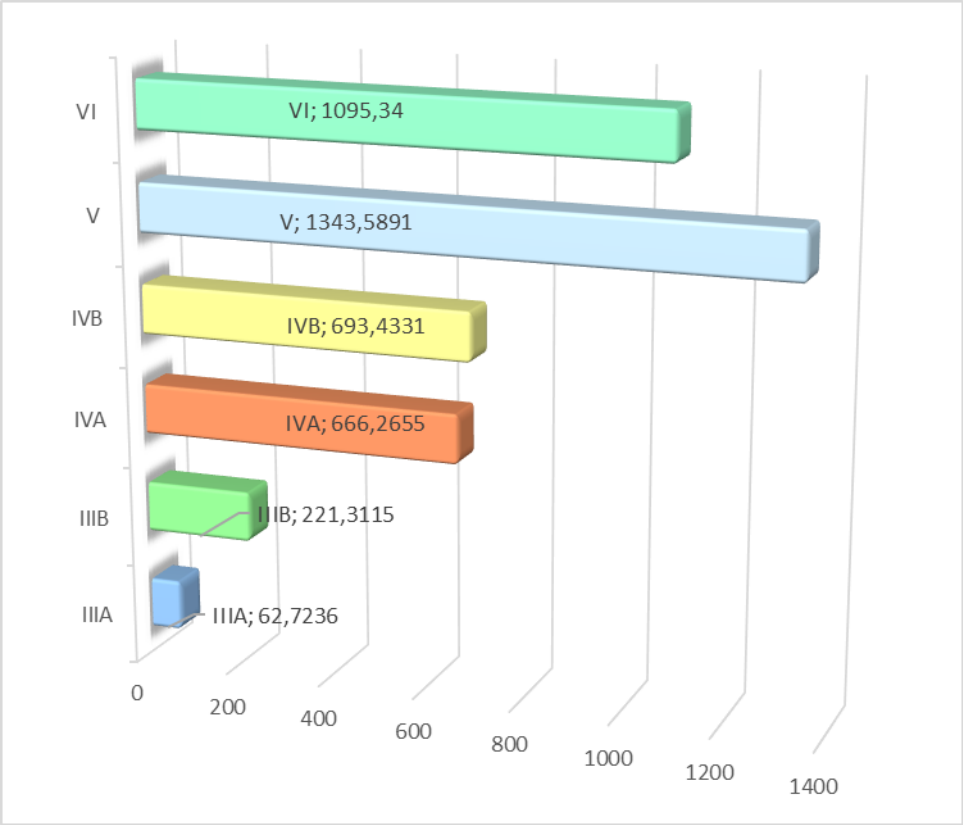

Stawki podatkowe

W roku 2021 nastąpiły zmiany w stawkach podatków lokalnych, uchwalone przez Radę Gminy Wierzchowo. W 2021 roku obowiązywały stawki ogłoszone przez Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.

Wyszczególnienie	Stawka obowiązująca w Gminie Wierzchowo
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	1,03 zł
Grunty pod wodami powierzchniowymi	5,17 zł
Grunty pozostałe	0,54 zł
Grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji	3,40 zł
Budynki mieszkalne	0,89 zł
Budynki związane z działalnością gospodarczą	25,74 zł
Budynki zajęte do obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	12,04 zł

Budynki związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych	5,25 zł
Budynki pozostałe	8,68 zł
budowle	2 %

Stawka podatku rolnego oraz leśnego obowiązuje w wysokości ustalonej na podstawie Komunikatu Prezesa GUS-u.

Wpływy z podatków

Wykres 4. Wpływy z poszczególnych podatków

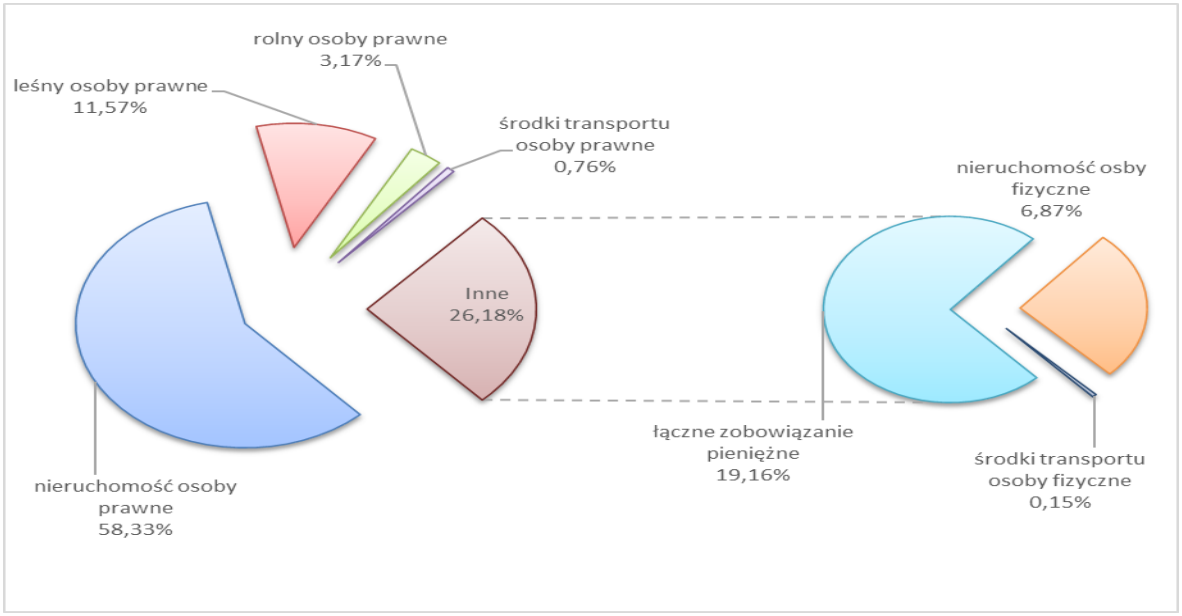

Pomoc publiczna

Pomoc publiczna dla podatników polega w szczególności na odroczeniu terminu płatności podatku lub rozłożeniu jego płatności na raty, umorzeniu zaległości podatkowych w całości lub części. W 2021 r. udzielono pomocy publicznej w postaci: umorzenie zaległości podatkowej w części dwóm podatnikom.

Pomoc publiczna dla rolników

Pomoc publiczna w rolnictwie z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dla producentów rolnych posiadających gospodarstwa rolne na terenie Gmina Wierzchowo: rok 2021 łącznie kwota dotacji 473 800,44 zł, z tego 464 510,24 zł przeznaczone na wypłaty dla rolników oraz 9 290,20 zł na pokrycie kosztów związanych z obsługą. Łącznie w 2021 r. rolnicy złożyli 179 wniosków.

III.2. Informacja o wykonanych planach finansowych placówek oświatowych

Wykonanie planu finansowego Szkoły Podstawowej w Wierzchowie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności szkoły oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

Wykonanie wydatków ogółem	**3 667 019,48**
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	3 041 133,25 zł
środki żywności	45 228,46 zł
środki dydaktyczne i książki	102 244,92 zł
utrzymanie obiektów	463 457,02 zł
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	14 955,83 zł

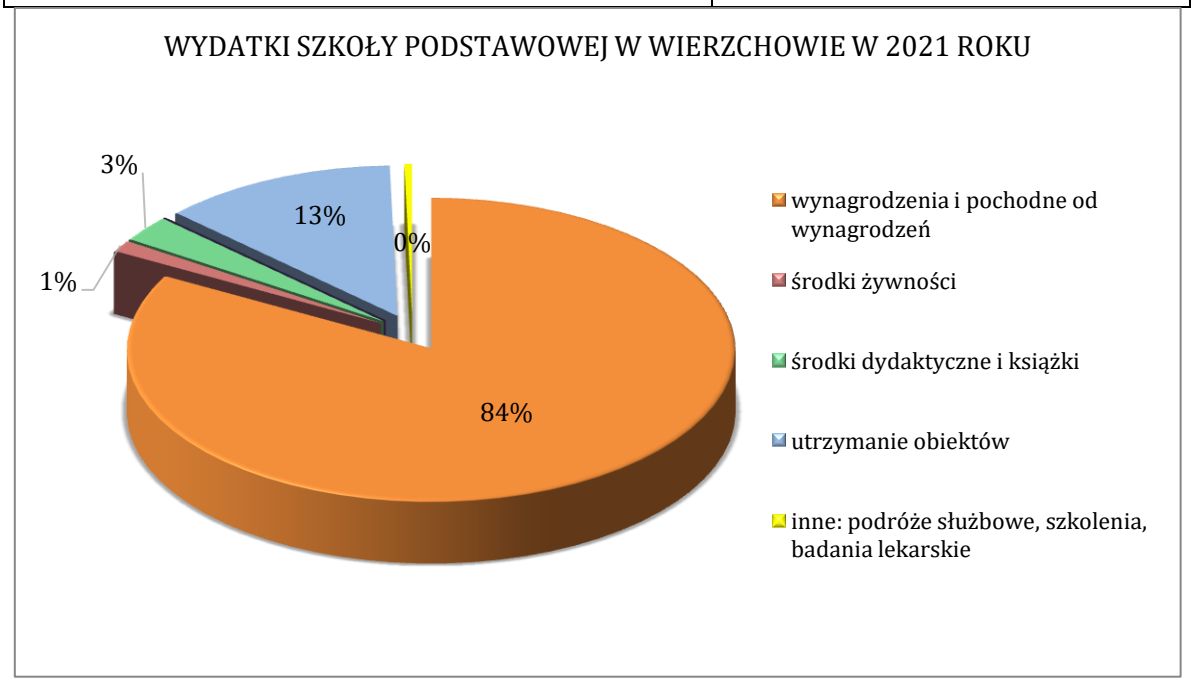

Według zakresu działalności

Wykonanie wydatków ogółem	**3 667 019,48**
w tym na:	
szkoły podstawowe	2 721 773,29
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	9 728,18
stołówka szkolna	198 167,28
specjalna nauka w szkole podstawowej i gimnazjum	69 651,67
świetlica szkolna	96 665,53
pozostała działalność (hala widowiskowo-sportowa, zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do podręczników, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, ZFŚS emeryci)	195 299,56

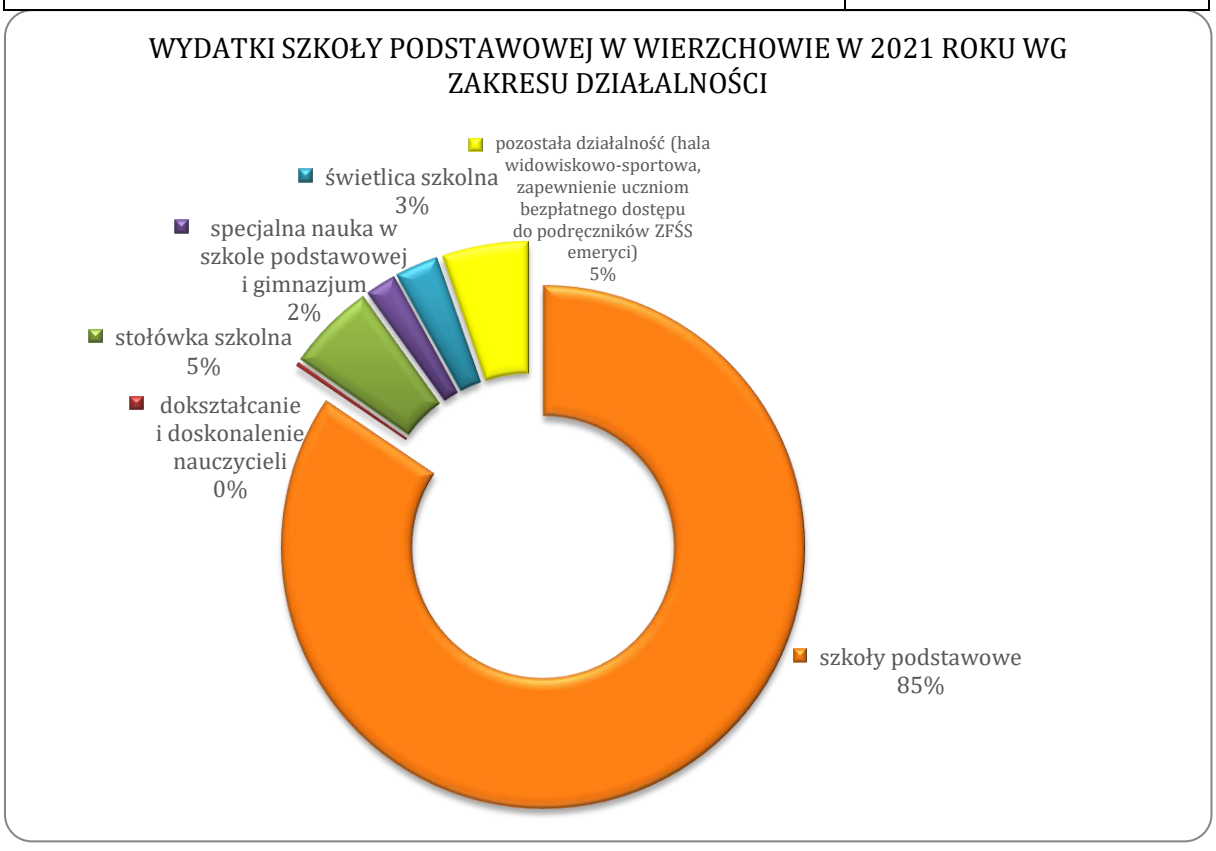

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem:	**3 667 019,48 zł**
subwencja oświatowa	2 257 269,00 zł
dochody pozyskane przez szkołę na pokrycie wydatków	51 610,77 zł
środki własne z budżetu gminy na pokrycie wydatków	1 250 849,03 zł
dotacje z budżetu państwa	32 127,16 zł
inne pozyskane przez szkołę	75 163,52 zł

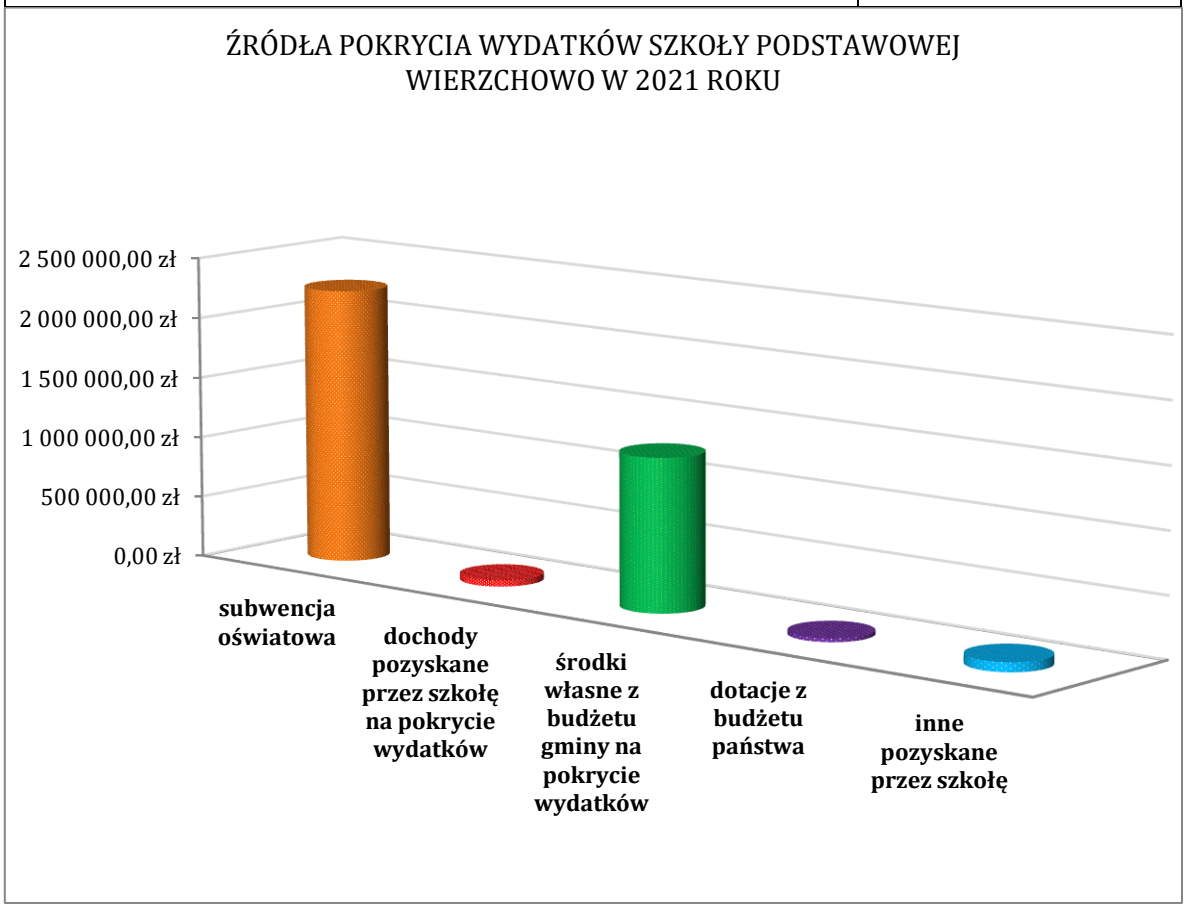

Wykonanie planu finansowego Zespołu Szkół w Świerczynie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności szkoły oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

Wykonanie wydatków ogółem	**1 856 921,33 zł**
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	1 542 426,77 zł
środki żywności	30 819,88 zł
środki dydaktyczne i książki	40 393,40 zł
utrzymanie obiektów	238 110,72 zł
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	5 170,56 zł

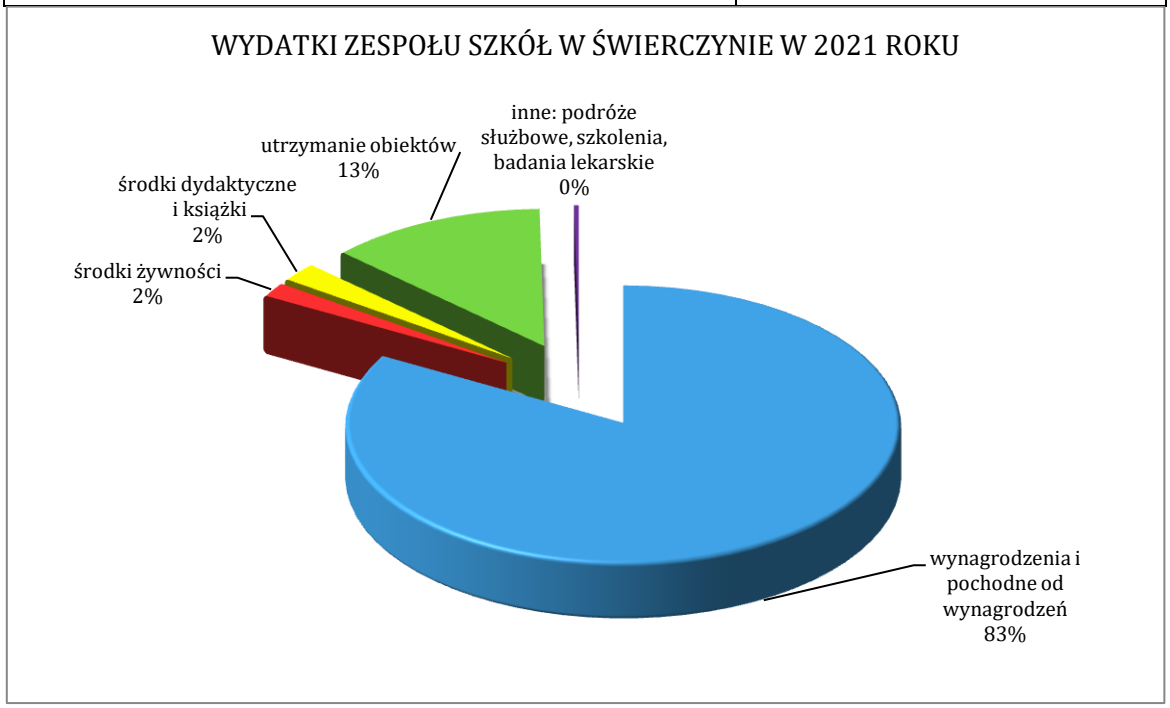

Według zakresu działalności

Wykonanie wydatków ogółem	**1 856 921,33**
w tym na:	
szkoła podstawowa	1 393 249,79
przedszkole	146 389,76
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	5 699,48
stołówka szkolna	139 494,05
specjalna nauka w szkole podstawowej	46 445,11
świetlica szkolna	96 595,03
pozostała działalność (zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do podręczników, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, ZFŚS emeryci)	29 048,11

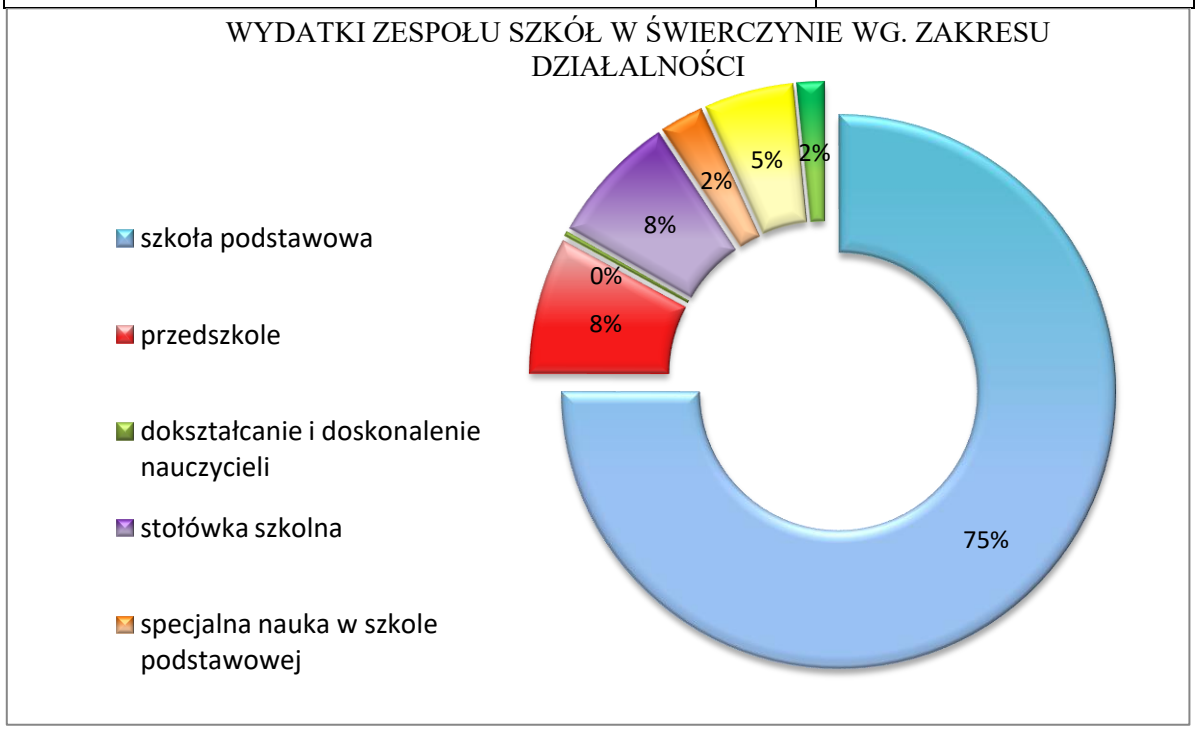

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem	**1 856 921,33**
subwencja oświatowa	892 624,00 zł
dochody pozyskane przez szkołę	33 036,17 zł
środki własne z budżetu gminy	882 546,26 zł
dotacje z budżetu państwa	26 124,56 zł
inne pozyskane przez szkołę	22 590,34 zł

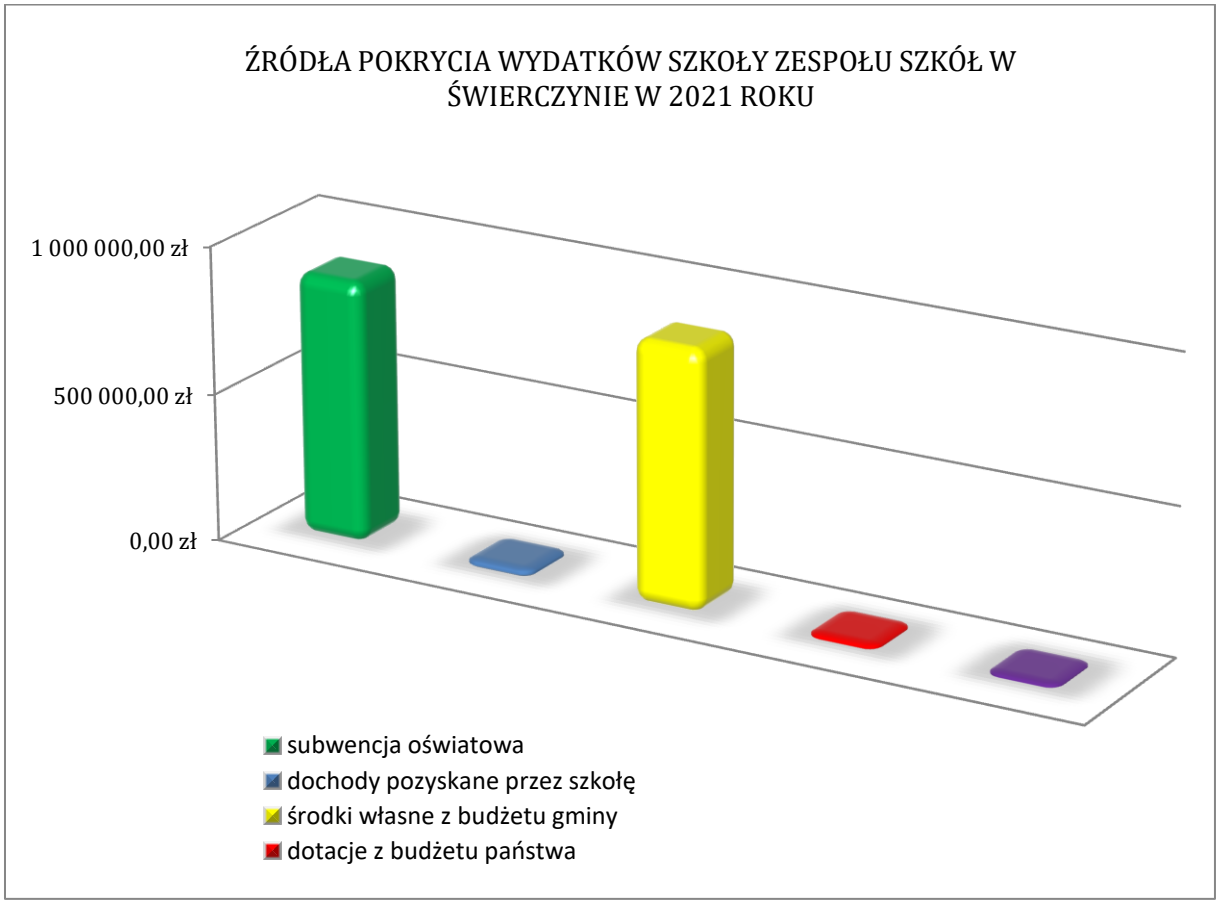

Wykonanie planu finansowego Przedszkola w Wierzchowie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności przedszkola oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

Wykonanie wydatków ogółem	**1 254 382,24 zł**
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	985 518,72 zł
środki żywności	67 473,85 zł
środki dydaktyczne i książki	1 189,55 zł
utrzymanie obiektów	195 216,71 zł
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	4 983,41 zł

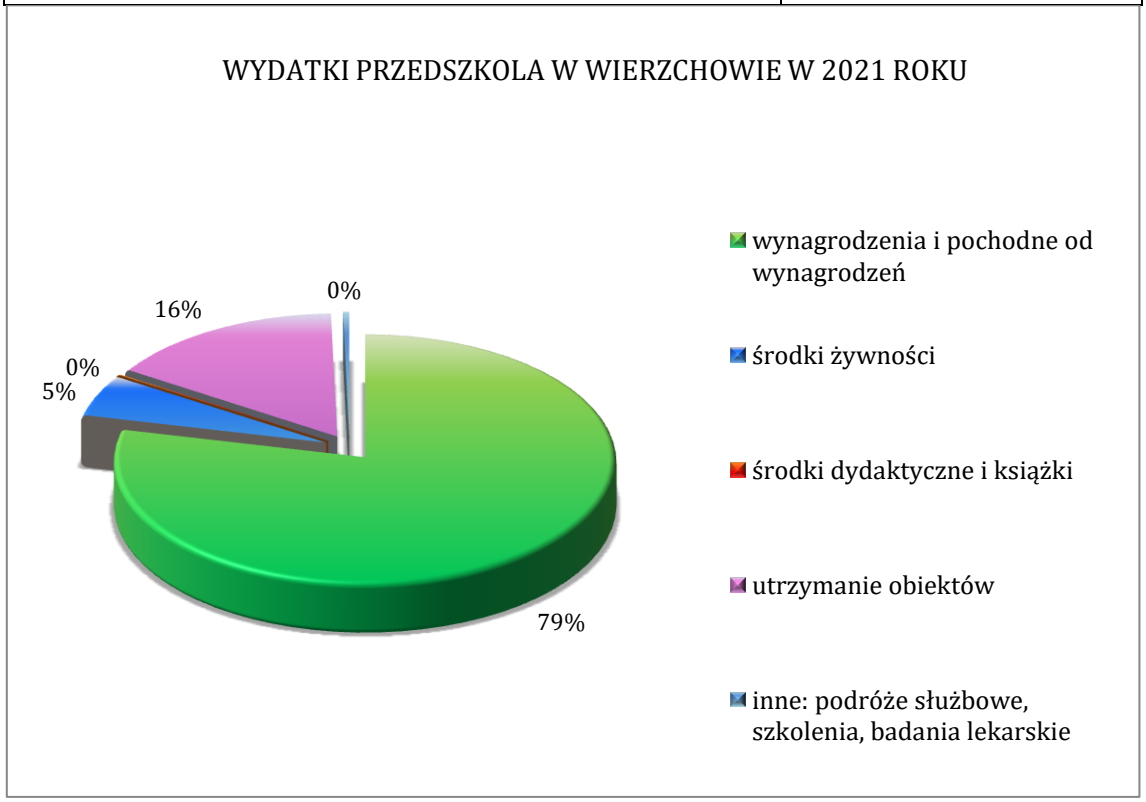

Według zakresu działalności

Wykonanie wydatków ogółem	**1 254 382,24**
w tym na:	
przedszkole	999 135,65
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	3 364,00
stołówka przedszkolna	245 985,73
pozostała działalność (ZFŚS emeryci)	5 896,86

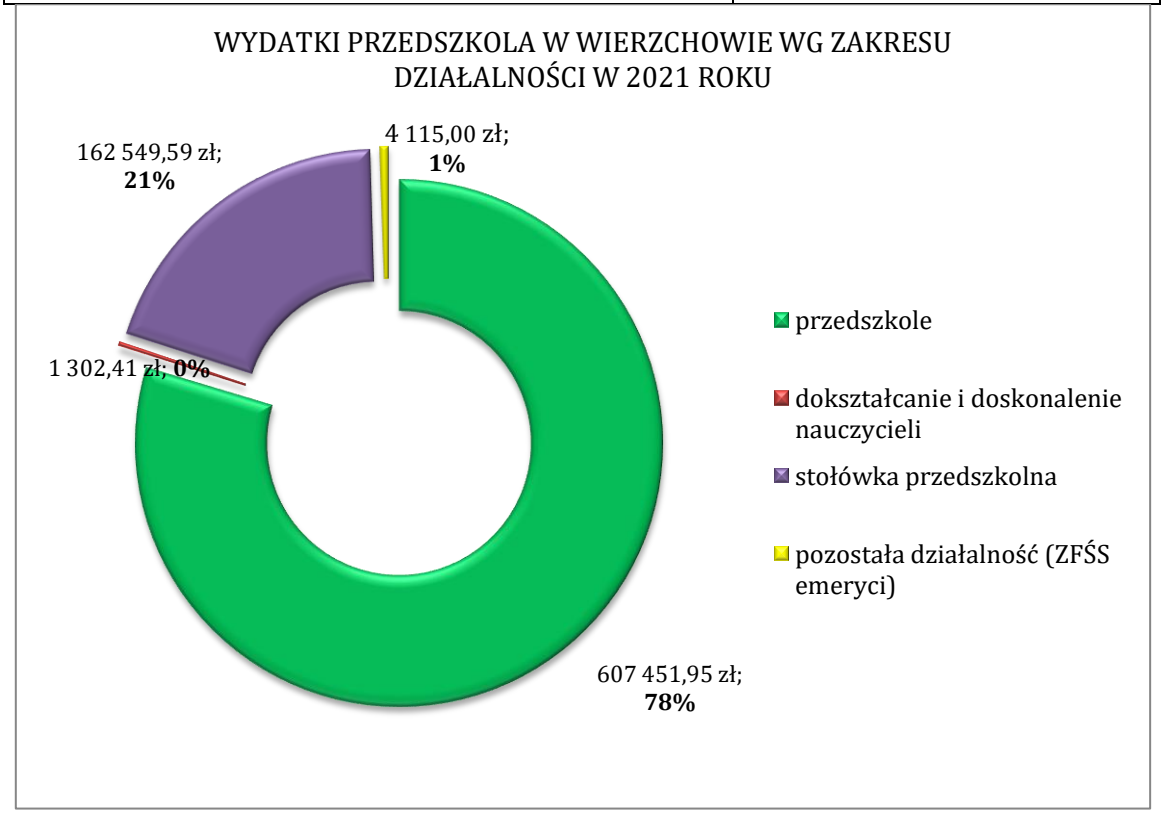

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem	**1 254 382,24 zł**
subwencja oświatowa	186 077,00 zł
dochody pozyskane przez przedszkole	90 007,20 zł
środki własne z budżetu gminy	870 915,04 zł
dotacje z budżetu państwa	107 383,00 zł
inne pozyskane przez przedszkole	- zł

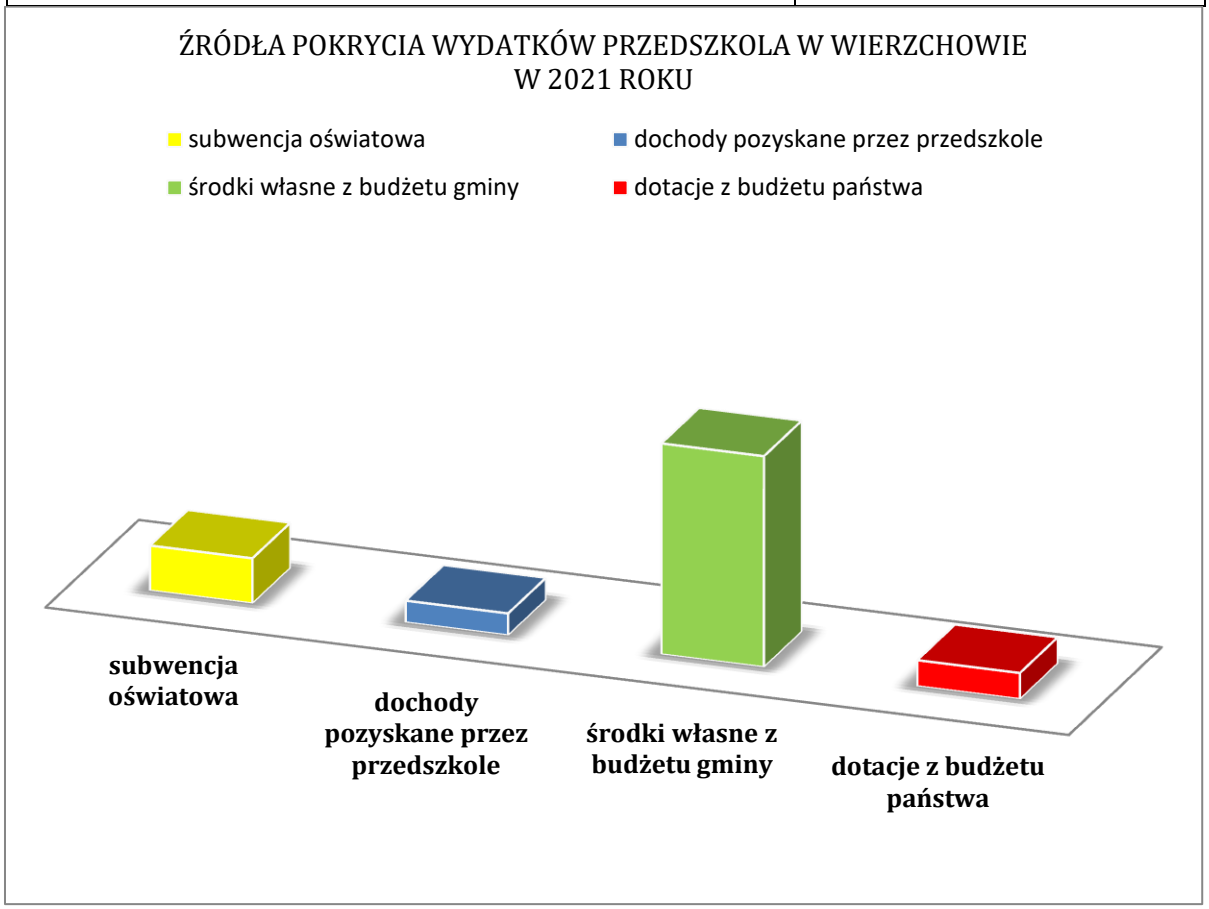

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

Informacja o stanie mienia komunalnego sporządzona została w oparciu o art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021, poz. 305) i obejmuje:

a) dane dotyczące przysługujących Gminie Wierzchowo praw własności;

b) dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym;

c) dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie określonym w lit. a i b, od dnia złożenia poprzedniej informacji;

d) dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych;

e) inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia jednostki samorządu terytorialnego, w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Gmina Wierzchowo jest właścicielem nieruchomości gruntowych znajdujących się w granicach administracyjnych gminy o powierzchni 267,7538 ha, których wartość księgowa wynosi 4.140.170,01 zł. W 2021 r. oddana w użytkowanie wieczyste dla osób fizycznych i prawnych jest powierzchnia 1,4525 ha o wartości 6.108,00 zł. Gmina posiada również grunty w użytkowaniu wieczystym o powierzchni 15,3668 ha na kwotę 36.167,00 zł, stanowiące własność Skarbu Państwa.

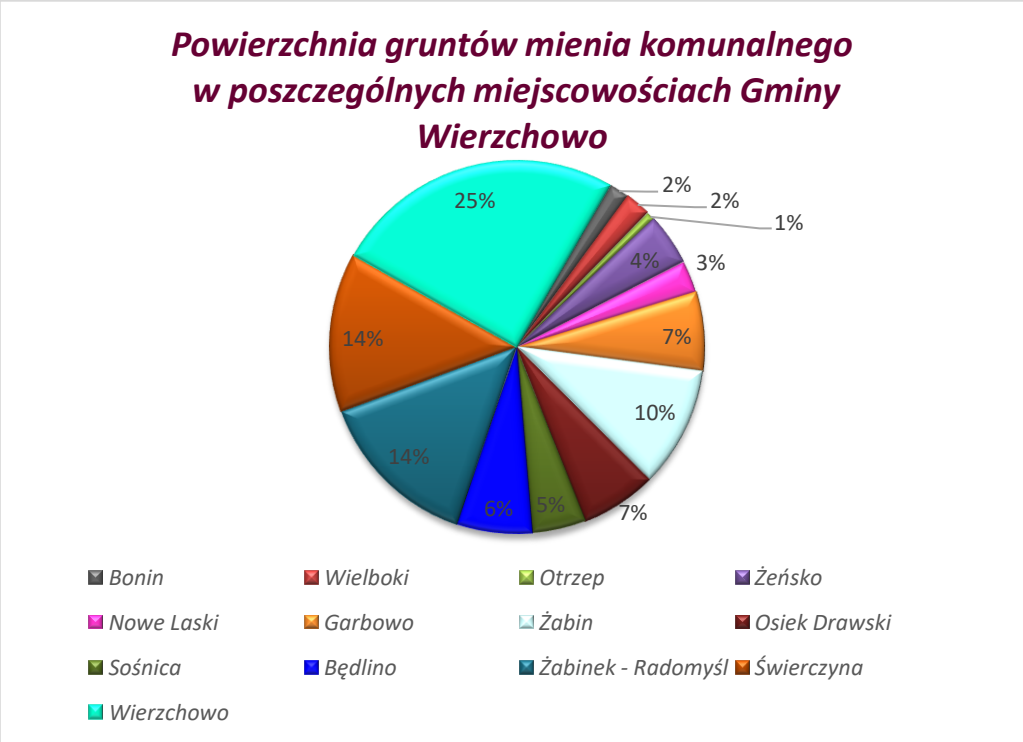

Na terenie gminy znajdują się obiekty komunalne o wartości 12.477.802,59 zł. W skład tych obiektów wchodzą głównie budynki mieszkalne, niemieszkalne, sale wiejskie, obiekty szkolne, hydrofornie, remizy strażackie, obiekty kultury.

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. wykonanie dochodów w dziale gospodarka mieszkaniowa, w rozdziale gospodarka gruntami i nieruchomościami wyniosła łącznie 116.347,71 zł (słownie: sto szesnaście tysięcy trzysta czterdzieści siedem złotych 71/100).

Na 31.12.2021 r. dochody Gminy Wierzchowo uzyskane ze sprzedaży mienia komunalnego, składników majątkowych to kwota 77.427,18 zł w tym:

a. z tytułu sprzedaży mienia na raty w latach ubiegłych– 17.111,85 zł;
b. z tytułu sprzedaży działek w obrębie Wierzchowo – 58.500,00 zł;
c. z tytułu odsetek nieterminowych płatności z tytułu wpływów dot. gospodarki gruntami i nieruchomościami oraz odsetek z tytułu sprzedaży mienia na raty – 1.815,33 zł.

Natomiast dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych, za użytkowanie wieczyste i z tytułu opłat za zajęcie gruntu gminnego w wysokości 38.920,53 zł kształtowały się następująco:

- dochody z najmu i dzierżaw – 36.302,32 zł;
- z tytułu oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości osobą fizycznym i prawnym – 1.683,10 zł;
- z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów – 173,35 zł;
- z tytułu opłat za zajęcie gruntu gminnego – 755,26 zł.
- z tytułu zwrotu kosztów upomnień – 6,50 zł.

Wydatki na 31.12.2021 r. w dziale gospodarka mieszkaniowa – rozdziale gospodarka gruntami i nieruchomościami zostały wykonane w łącznej wartości 45.596,73 zł (słownie: czterdzieści pięć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt sześć złotych 73/100) z tego:

- na zakup materiałów, wyposażenia, energii – 5.090,87 zł;
- wydatki związane z zakupem usług remontowych – 14.243,00 zł;
- wydatki związane z usługami kominiarskimi, aktualizacją oprogramowania związanego z ewidencją numeracji porządkowej nieruchomości, przeglądami technicznymi oraz pozostałymi usługami – 16.708,85 zł;
- czynsz za dzierżawę gruntu, na którym znajduje się przepompownia ścieków oraz opłaty za użytkowanie gruntów pokrytych wodami i z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa oraz opłaty sądowe – 5.262,48 zł;
- podatek od towarów i usług dotyczący najmu i dzierżawy - 1,62 zł;

- składki na ubezpieczenia społeczne od umów zleceń – 434,91 zł;
- wynagrodzenia z tytułu wykonania podziału lokalu w Wierzchowie, wyodrębnienia lokalu w Będlinie oraz naprawa pieca – 3.855,00 zł.

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

V.1. Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo.

Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo na lata 2016-2025 przyjęta przez Radę Gminy Wierzchowo w dniu 25 lutego 2016 r. uchwałą Nr XVII/93/2016 stanowi odpowiedź społeczności lokalnej na zmianę uwarunkowań wynikające z nowej perspektywy finansowania rozwoju lokalnego i regionalnego, a także z konieczności dokonania nowego spojrzenia na dotychczasowe osiągnięcia, aspiracje mieszkańców oraz zasoby i perspektywy rozwoju Gminy Wierzchowo.

W Strategii zaprezentowana została wizja Gminy w 2025 roku, jej misja oraz cele główne i szczegółowe przewidziane do realizacji do 2025 roku. Wyróżniono również działania priorytetowe, które należy podjąć, aby osiągnąć wyznaczone cele. Strategia Gminy Wierzchowo jest dokumentem otwartym, co oznacza, iż w miarę upływu czasu oraz podejmowanych działań w niej zawartych, możliwa jest jej aktualizacja, w tym również kreowanie nowych działań, oraz korekta tych, które zostały sformułowane na etapie jej tworzenia, aby w jak najlepszy sposób dostosować się do zmieniającego się otoczenia.

Określono następującą **misję Gminy Wierzchowo:**

Gmina Wierzchowo lokalnym ośrodkiem gospodarczym przemysłu drzewnego i gospodarki rolnej wykorzystująca szanse rozwoju, ukierunkowana na poprawę jakości życia mieszkańców i przedsiębiorców.

- wsparcie turystyki i rekreacji jako potencjalnych kierunków rozwoju gospodarczego gminy Wierzchowo w połączeniu z działaniami w zakresie promocji;
- intensyfikacja działań społecznych w powiązaniu z działaniami infrastrukturalnymi w gminie Wierzchowo.

Gmina Wierzchowo w swojej działalności reprezentuje postawę partnerską – współpraca partnerska (partnerstwo) to jedna z wartości kluczowych dla Gminy. W związku z tym, cele strategiczne i operacyjne zostały sformułowane z uwzględnieniem możliwości kontynuacji współpracy z obecnymi Partnerami Gminy, w tym zwłaszcza organizacjami pozarządowymi, a także nawiązywaniu relacji partnerskich z nowymi podmiotami reprezentującymi zarówno sektor publiczny, jak i prywatny. Bardzo istotne dla Gminy Wierzchowo w perspektywie lat

2015 – 2025 będzie nawiązywanie współpracy partnerskiej zwłaszcza z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, w celu realizowania projektów inwestycyjnych m.in. w ramach tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Należy jednak podkreślić, że sformułowane w dokumencie cele strategiczne i operacyjne nie stanowią zamkniętego katalogu działań Gminy Wierzchowo. Katalog ten może być rozwijany i modyfikowany w zależności od możliwości jego realizacji.

CEL NADRZĘDNY:

Aktywizacja gospodarcza gminy przy wykorzystaniu i zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego oraz poprawa warunków życia mieszkańców.

Liczba celów strategicznych powinna być ograniczona. Gmina Wierzchowo pragnie rozwijać swoją działalność w następujących kierunkach strategicznych:

A. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości.

B. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i lokalnej mobilności.

C. Rozwój mieszkalnictwa oraz poprawa infrastruktury społecznej.

D. Poprawa jakości infrastruktury technicznej i wzrost wykorzystania energii przyjaznej środowisku.

Cele strategiczne i operacyjne:

L.p.	Cel strategiczny	Cele operacyjne
A.	**Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości.**	1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych. 2. Zapewnienie odpowiedniego zagospodarowania przestrzennego gminy pod rozwój przedsiębiorczości oraz wyznaczenie terenów preferencyjnych. 3. Rozwój terenów mieszkaniowych, usługowych oraz produkcyjnych w otoczeniu lotniska wojskowego Mirosławiec. 4. Zapewnienie systemu ulg podatkowych dla przedsiębiorców. 5. Zapewnienie pomocy formalno – prawnej przedsiębiorcom już działającym i rozpoczynającym prowadzenie działalności. 6. Zapewnienie efektywnego systemu promocji gminy. 7. Budowa (samodzielnie lub wspólnie z innymi JST) Inkubatora Przedsiębiorczości. 8. Wspieranie wykorzystania istniejących linii kolejowych dla rozwoju turystyki i usług około turystycznych.

B.	**Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i lokalnej mobilności**	1. Remont lub przebudowy dróg na terenie gminy Wierzchowo. 2. Budowa oświetlenia drogowego na terenie gminy Wierzchowo z możliwością wykorzystania alternatywnych źródeł energii. 3. Budowa chodników, zatok autobusowych na terenie gminy Wierzchowo. 4. Podjęcie działań w celu poprawy dostępu do komunikacji publicznej w gminie. 5. Budowa infrastruktury szerokopasmowego Internetu. 6. Budowa systemu dróg i ścieżek rowerowych. 7. Budowa infrastruktury rowerowej – stacje (stanice) rowerowe.
C.	**Rozwój mieszkalnictwa oraz poprawa infrastruktury społecznej**	1. Opracowanie i wdrożenie Gminnego Programu Senioralnego. 2. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym zlecanie zadań. 3. Remonty budynków i lokali stanowiących własność gminy w tym termomodernizacje. 4. Budowa nowego przedszkola w miejscowości Wierzchowo. 5. Remont i rozbudowa remiz strażackich. Modernizacja wyposażenia OSP. 6. Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w miejscowości Świerczyna. 7. Działania w celu przeprowadzenia remontu świetlicy wiejskiej w Żabinku, remontu oraz rozbudowy świetlicy wiejskiej w Żeńsku oraz remontów tych świetlic, które tego wymagają.
D.	**Poprawa jakości infrastruktury technicznej i wzrost wykorzystania energii przyjaznej środowisku**	1. Modernizacja oczyszczalni ścieków , remont głównej przepompowni ścieków i studni podciśnieniowych w Wierzchowie oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Wierzchowo (Świerczyna, Sośnica, Będlino, Otrzep). 2. Działania na rzecz oczyszczenia jezior w gminie Wierzchowo, ze szczególnym uwzględnieniem oczyszczenia i zagospodarowania jezior w miejscowościach Świerczyna, Żabin i Żabinek. 3. Wsparcie dla budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną. 4. Przebudowa i rozbudowa kanalizacji deszczowej, w tym w ramach modernizacji dróg i ulic. 5. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej 6. Pozafinansowe wsparcie dla rozbudowy instalacji odnawialnych źródeł energii.

Wdrażanie Strategii będzie się odbywać poprzez projekty lub funkcjonalne programy działania. Istotnym elementem każdego planu jest szczegółowa projekcja alokacji środków na poszczególne cele i działania danego programu. Celowe jest stworzenie wokół strategii korzystnego klimatu, dzięki włączeniu w proces opracowania programów operacyjnych

instytucji publicznych, społecznych i gospodarczych. Szeroki horyzont, tworzony przez szereg współdziałających instytucji, przyczyni się wydatnie do sukcesu strategii.

Dotychczas podjęto szereg działań aby zrealizować następujące cele strategiczne:

1) Remont lub przebudowy dróg na terenie gminy Wierzchowo

W 2020 roku podpisano umowę z wykonawcą na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej w m. Osiek Drawski". Wartość dofinansowania pozyskanego z Funduszu Dróg Samorządowych, to kwota 117.879,05 zł. Realizacja inwestycji została zaplanowana w terminie do I połowy lipca 2021 r. stąd całkowite jej rozliczenie nastąpi dopiero po wykonaniu drogi.

2) Remonty budynków i lokali stanowiących własność gminy w tym termomodernizacje.

W ramach złożonych w 2020 roku Gmina Wierzchowo wniosków o dotację i pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na realizację zadania „Termomodernizacja budynków użytku publicznego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Ośrodka Zdrowia w Wierzchowie oraz Sali wiejskiej w Świerczynie Gmina Wierzchowo" przeprowadzono prace remontowe przy ww. budynkach użytku publicznego. Koszt zadania to kwota 519.756,36 zł, z tego dotacja WFOŚiGW – 259.878,00 zł, pożyczka z WFOŚiGW – 168.638,38 zł, wkład własny gminy – 91.239,98 zł. Prace zakończono w czerwcu 2021 roku. Głównym celem projektu była poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Wierzchowo oraz wymiana źródła ciepła.

Budynek Ośrodka Zdrowia w Wierzchowie po termomodernizacji

Budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie po termomodernizacji

Budynek Sali wiejskiej w Świerczynie po termomodernizacji

W 2019 roku w budynku Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej dokonano wymiany źródła ciepła ze starego kotła na opał stały na kondensacyjny kocioł gazowy, wybudowano instalację gazową i dokonano częściowej przebudowy instalacji grzewczej. W 2020 roku przeprowadzono prace termomodernizacyjne na całym budynku Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej wraz z wymianą instalacji odgromowej. Ponadto w budynku wyremontowano pomieszczenia biurowe, socjalne oraz szatnie pracownicze, położono terakotę, zamontowano nowe meble biurowe oraz wymieniono wyposażenie szatni pracowniczych. W budynku stacji uzdatniania wody w Wierzchowie przeprowadzono remont polegający na wymianie płytek ściennych w całym budynku z uwagi na ich odspojenie od ścian oraz wymieniono ogrodzenie terenu hydroforni. Wszystkie te prace wykonano ze środków własnych w ramach budżetu GZGK.

Budynek Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Wierzchowie

Budynek Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Wierzchowie

5) Budowa bieżni lekkoatletycznej przy Szkole Podstawowej w Wierzchowie

W roku 2021 wybudowano bieżnię lekkoatletyczną przy Szkole Podstawowej

w Wierzchowie. Prace realizowane były w ramach dotacji celowej dla jednostki samorządu terytorialnego na zadania zlecone i dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Zachodniopomorskiego. Zadanie polegało na poprawie stanu infrastruktury sportowej w Gminie Wierzchowo poprzez budowę bieżni lekkoatletycznej przy Szkole Podstawowej w Wierzchowie. Bieżnia lekkoatletyczna wzbogaciła urządzenia sportowe znajdujące się na terenie Szkoły Podstawowej w Wierzchowie oraz pozwala promować zdrowy styl życia, zaktywizować mieszkańców (rodziców) do czynnego odpoczynku i spędzania czasu wolnego ze swoimi pociechami. Nowy bezpieczny i nowoczesny obiekt sportowy jakim jest wybudowana bieżnia lekkoatletyczna przy Szkole Podstawowej w Wierzchowie pozwala walczyć z zagrożeniami zdrowia oraz promowania zdrowego stylu życia. Łączny koszt zadania wyniósł 49 954,00 zł, w tym dotacja z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego wyniosła 20 000,00 zł, wkład własny Gminy Wierzchowo wyniósł 29 954,00 zł.

6) Grant „Pomorze Zachodnie – Wsparcie Psychologiczno – Pedagogiczne”

Gmina Wierzchowo przystąpiła projektu „Pomorze Zachodnie – Wsparcie Psychologiczno-Pedaogiczne”. Zadanie współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działanie 7.7 Wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz przedsięwzięć związanych z walką i zapobieganiem COVID-19 Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. Grantem zostały objęte dwie szkoły podstawowe w Gminy Wierzchowo: Szkoła Podstawowa

w Wierzchowie oraz Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół w Świerczynie. Okres realizacji grantu 20.10.2021r. – 30.06.2022r. W ramach projektu „Pomorze Zachodnie – Wsparcie Psychologiczno-Pedagogiczne" zaplanowano szczegółową diagnozę potrzeb uczniów oraz podział uczniów na grupy na poszczególne zajęcia. W I (X-XII.2021r.) etapie zostanie przeprowadzonych w obu szkołach łącznie 99 godzin zajęć wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, w tym 7 godzin zajęć indywidualnych. W II (I-VI.2022r.) etapie zostanie przeprowadzonych 300 godzin zajęć wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w obu szkołach, w tym 10 godzin zajęć indywidualnych. Wartość całkowita projektu – 29 624,00 zł, wsparcie – 27 994,68 zł, wkład własny – 1 629,32 zł.

7) „Kształtowanie przestrzeni publicznej przez budowę i modernizację placów zabaw w Gminie Wierzchowo"

Gmina Wierzchowo przystąpiła do realizacji projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego PROW na lata 2014-2020 pod nazwą „Kształtowanie przestrzeni publicznej przez budowę i modernizację placów zabaw w Gminie Wierzchowo". Gmina Wierzchowo otrzymała dofinansowania w kwocie 47 525,00 zł. Całkowita wartość projektu 82 667,24 zł, wkład własny gminy 35 142,42 zł. Celem operacji był rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej poprzez budowę nowych i remont istniejących placów zabaw i elementów siłowni zewnętrznej w Gminie Wierzchowo w miejscowościach: Wierzchowo, Żabinek, Radomyśl, Nowe Laski i Osiek Drawski.

8) „Wierzchowskie wędrówki w pięciu wymiarach”

Gmina Wierzchowo w 2021 roku wydała II tom książki pt. „Wierzchowskie wędrówki w pięciu wymiarach” autorstwa pana Jarosława Leszczołowskiego. Książka opisuje historie miejscowości należących do gminy Wierzchowo. W II tomie opisano miejscowości Będlino, Danowice, Dębniewice, Garbowo, Nowe Laski, Sośnica, Świerczyna, Wielboki i Wierzchówko. Projekt został sfinansowany ze środków własnych Gminy Wierzchowo.

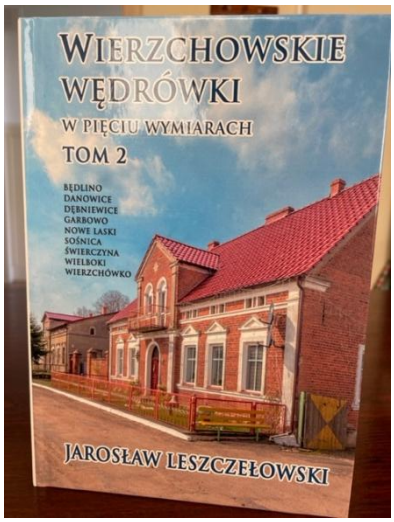

9) Działania w celu przeprowadzenia remontu świetlicy wiejskiej w Żabinku, remontu oraz rozbudowy świetlicy wiejskiej w Żeńsku oraz remontów tych świetlic, które tego wymagają.

W 2021 roku złożono wniosek o przyznanie pomocy dla operacji typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego PROW na lata 2014-2020, tytuł operacji „Budowa świetlicy wiejskiej w Żabinku”. W ramach złożonego wniosku przygotowano Program Funkcjonalno-Użytkowy oraz Plan Odnowy Miejscowości Żabinek.

W ramach złożonego wniosku do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych dla Gmin popegeerowskich pozyskano kwotę 600 000 zł na rozbudowę i przebudowę świetlicy wiejskiej w Żeńsku. W listopadzie 2021 roku przeprowadzono przetarg celem wyłonienia wykonawcy na realizację zadania. W dniu 22.12.2021r. podpisano umowę z wykonawcą. Zakończenie wykonania umowy ustalono na dzień 31 sierpnia 2022 roku. Umowa zawarta została na kwotę 584 000 zł.

V.2. Lokalny Program Rewitalizacji

Pierwszy Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wierzchowo został przyjęty uchwałą Rady Gminy Wierzchowo nr XXXIV/193/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r. W 2018 roku Program był

aktualizowany dwukrotnie w związku z potrzebą wpisania do niego nowych zadań. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wierzchowo powstał na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w ramach realizacji projektu pn. „Partycypacyjne opracowanie Programu Rewitalizacji dla Gminy Wierzchowo". Gmina na ten cel pozyskała dofinansowanie ze środków pomocy technicznej Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach konkursu ogłoszonego przez Zachodniopomorską Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych – Urząd Marszałkowski w Szczecinie. Przeprowadzono badanie ankietowe, które nadało kierunek dalszym działaniom rewitalizacyjnym. W ramach projektu:

- zorganizowano warsztaty grupowe z przedstawicielami jednostek organizacyjnych w celu pozyskania informacji niezbędnych do zdiagnozowania potrzeb naszej;
- przeprowadzono 2 warsztaty dla Zespołu ds. rewitalizacji Gminy Wierzchowo, który został powołany Zarządzeniem Wójta nr 177/2017 Wójta Gminy Wierzchowo;
- odbyło się spotkanie z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy. Udział w spotkaniu wzięli przedstawiciele takich firm i organizacji jak: Agri Plus Sp. z o.o., ZUTTO, POM BUDMET, ZPH Beńko, Drewstal, Zakład Stolarski Edward Szczerbala ze Świerczyny, Stowarzyszenie Centrum Aktywności Lokalnej z Wierzchowa, Stowarzyszenie „Nasza Świerczyna" ze Świerczyny oraz Koło PZERiI z Wierzchowa;
- zorganizowano warsztaty strategiczne w których udział wzięli: Zespół Ekspercki ds. rewitalizacji, przedstawiciele przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz reprezentanci Sołectw z Gminy Wierzchowo. Miały one na celu wyznaczenie kierunków odnowy wskazanych do objęcia procesem rewitalizacji obszarów tj. ul. Szkolna w Wierzchowie, miejscowości Żeńsko i Żabin, poprzez przygotowanie fiszek projektowych. Obszary zdegradowane zostały wskazane na podstawie wskaźników (m. in. poziom bezrobocia, czy ilość osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej) oraz dodatkowych prac eksperckich. Wypracowane fiszki projektowe uwzględniały trzy funkcje danego obszaru tj. infrastruktura, funkcja gospodarcza i społeczna.
- odbyły się 3 spotkania konsultacyjne z mieszkańcami Żabina, Żeńska i Wierzchowa.

Aktualny program rewitalizacji, przyjęty Uchwałą Nr XLVIII/273/2018 Rady Gminy Wierzchowo w dniu 30 sierpnia 2018 r., powstał w odpowiedzi na oczekiwania mieszkańców oraz przy udziale partycypacji społecznej. W dniu 18.09.2018 roku uchwałą nr 1692/18 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego LPR Gminy Wierzchowo na lata 2018-2023 został pozytywnie zaopiniowany i wpisany do Wykazu Programów Rewitalizacji Województwa Zachodniopomorskiego.

Rewitalizację należy rozumieć jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wierzchowo pełni rolę narzędzia planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Co ważne, posiadanie programu rewitalizacji, zgodnego z aktualnymi wytycznymi jest warunkiem ubiegania się o wsparcie projektów rewitalizacyjnych we wszystkich działaniach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy wykazano w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Wierzchowo obszary najbardziej zdegradowane, wyznaczając obszar rewitalizacji z wyróżnieniem dwóch podobszarów rewitalizacji:

1. **I podobszar – Wierzchowo centrum obrzeże (Plac Orła Białego, ul. 3 Marca, ul. Lipowa, ul. Ogrodowa, ul. Polna, ul. Szkolna, ul. Wojska Polskiego);**
2. **II podobszar – Żabin – Żeńsko.**

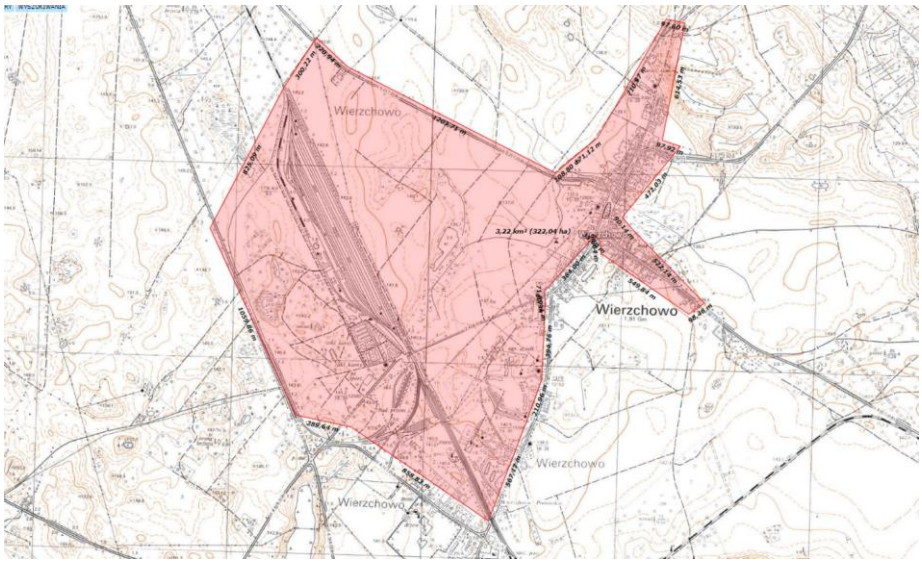

Rysunek 1. I obszar rewitalizacji, Wierzchowo- obrzeże centrum (1:5000, mapa skalowana do 65%)

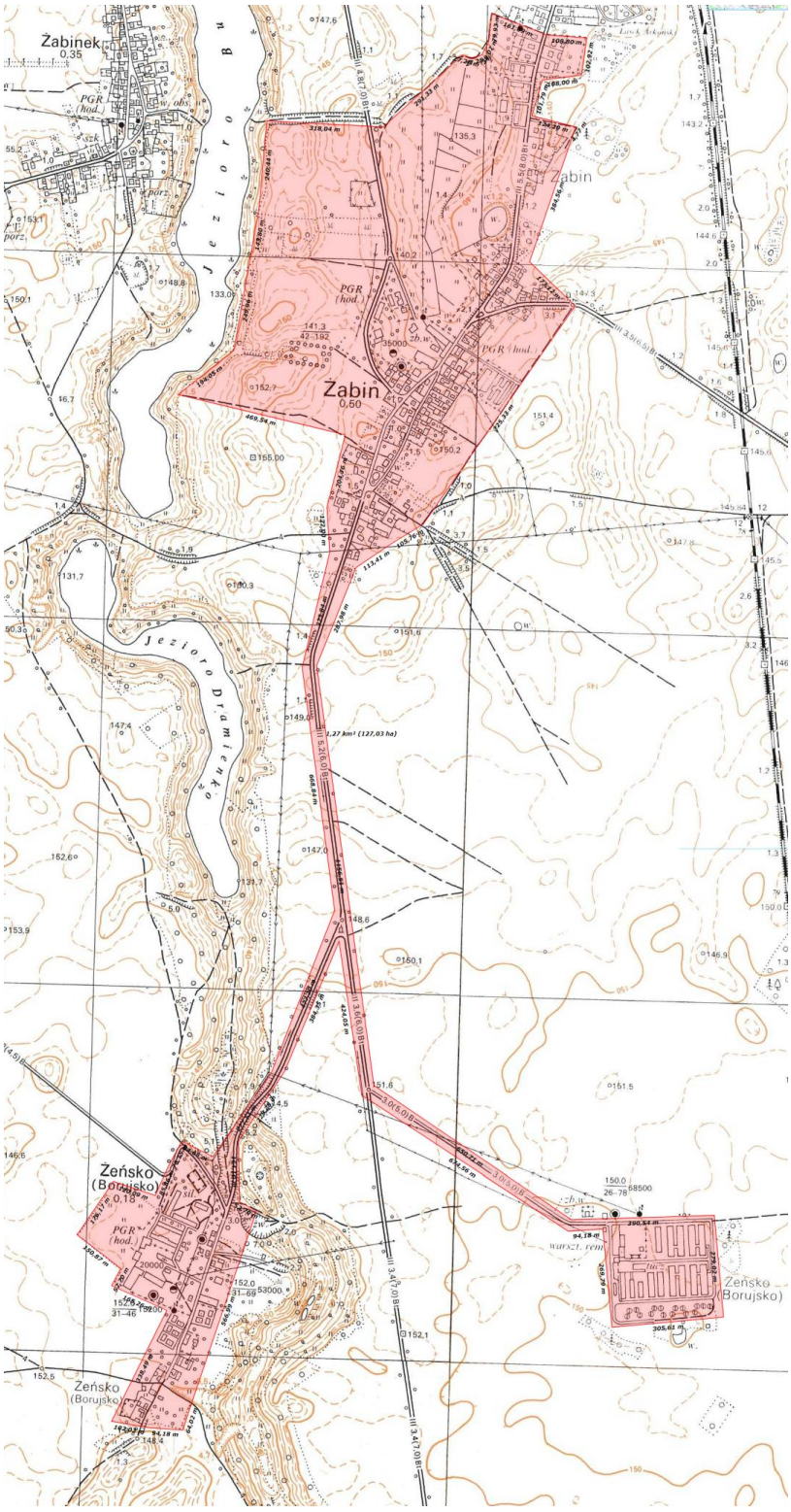

Rysunek 1. II obszar rewitalizacji Żabin – Żeńsko (1:5000, skalowanie do 30% w pionie i poziomie).

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Wierzchowo na lata 2018-2023 wyróżniono projekty główne oraz projekty uzupełniające. Listę głównych projektów rewitalizacyjnych tworzą działania, bez których realizacja celów programu nie będzie możliwa, a obszary

rewitalizacji nie będą w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji. Zostały one powiązane z celami rewitalizacji i kierunkami działań.

W każdym projekcie infrastrukturalnym znajdują się działania społeczne, skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji – stanowiące podstawowy trzon działania. Natomiast listę uzupełniających projektów rewitalizacyjnych tworzą działania, którym przypisano mniejszą skalę oddziaływania bądź brak jest szczegółów ich realizacji, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie **głównych projektów rewitalizacyjnych** w podziale na podobszary rewitalizacji z informacją o stanie ich realizacji.

Lp.	Symbol projektu	Tytuł projektu	Okres realizacji	Podmiot realizujący projekt
1.	P1	Budowa przedszkola w Wierzchowie – projekt infrastrukturalny	2018-2020	Gmina Wierzchowo
2.	P2	Wojsko to twoja przyszłość – projekt społeczny	2018-2023	Szkoła Podstawowa Wierzchowo, 12 Baza Bezzałogowych Statków Powietrznych w Mirosławcu, Gmina Wierzchowo
3.	P3	Podniesienie jakości usług społecznych i wykreowanie atrakcyjnych wydarzeń w Gminie Wierzchowo – projekt społeczny	2018-2020	Gmina Wierzchowo, Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość ze Szczecina
4.	P4	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Żeńsko – projekt infrastrukturalny	2018 - 2022	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie
5.	P5	Adaptacja obiektów popegeerowskich w Żabinie na miejsca hotelowe – projekt inwestycyjny	2018-2020	Gospodarstwo Rolne Żabin
6.	P6	Rozbudowa działalności hotelowo – gastronomicznej – projekt inwestycyjny	2019-2021	Rafał Tokarczyk „Color System” Koszalin
7.	P7	Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez działania miękkie – projekt społeczny	2020-2023	Rafał Tokarczyk „Color System” Koszalin, Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie

Poniższa tabela przedstawia zestawienie uzupełniających projektów rewitalizacyjnych:

Lp.	Symbol projektu	Tytuł projektu	Okres realizacji	Podmiot realizujący projekt
1.	U1	Program aktywizacji zawodowej mieszkańców pod kątem zatrudnienia u potencjalnych pracodawców – projekt społeczny	2018-2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchowie
2.	U2	Utworzenie amatorskiej ligi kobiet i mężczyzna w unihokeju 50+ - projekt społeczny	2018-2023	Centrum Aktywności Lokalnej w Wierzchowie
3.	U3	Świetlica wiejska w Żabinie wraz z infrastrukturą sportowo – rekreacyjną i wyposażeniem	2018-2020	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie
4.	U4	Aktywnie społeczny Żabin – projekt społeczny	2020-2023	Sołectwo Żabin
5.	U5	Inwestycja w przystanek Żeńsko wraz z przejęciem nieruchomości - projekt inwestycyjny	2019-2020	Gmina Wierzchowo
6.	U6	Budowa dwutorowej bieżni lekkoatletycznej o długości 80 m zakończonej zeskokiem do skoku w dal – projekt inwestycyjny	2018-2022	Szkoła Podstawowa w Wierzchowie
7.	U7	Rozbudowa remizy z funkcjami społecznymi wraz z doposażeniem – projekt inwestycyjny	2020-2022	Gmina Wierzchowo
8.	U8	Budowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjno-kulturalnej – projekt inwestycyjny	2019-2023	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie
9.	U9	Remont drogi i budowa chodnika oraz modernizacja oświetlenia na ul. Wojska Polskiego z uwzględnieniem zagospodarowania placu gminnego integrującego społeczność miejscowości – projekt inwestycyjny	2018-2022	Gmina Wierzchowo
10.	U10	Przebudowa infrastruktury drogowej dla sołectwa Żabin – projekt inwestycyjny	2017-2023	Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pomorskim
11.	U11	Budowa farm fotowoltaicznych – projekt inwestycyjny	2018-2023	Inwestorzy prywatni
12	U12	Remont drogi tzw. „Kasztanowej” w Żabinie – projekt inwestycyjny	2023	Gmina Wierzchowo
13.	U13	Remont drogi Żabin – Żeńsko wraz z budową chodników w miejscowości Żeńsko i ścieżki rowerowej, drogi dojazdowej do lotniska i drogi publicznej do Agri Plus – projekt inwestycyjny	2018-2023	Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pomorskim
14.	U14	Zagospodarowanie plaży nad jeziorem Dramienko – projekt inwestycyjny	2017-2020	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie

Spośród wymienionych projektów na lata 2018-2023 są przygotowywane do realizacji lub są w trakcie realizacji następujące przedsięwzięcia:

1. Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Żeńsko – projekt infrastrukturalny. Inwestycja jest przygotowywana do realizacji przez Urząd Gminy Wierzchowo. Złożony został wniosek o dofinansowanie do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Pozyskano 600 000 zł. W grudniu 2021 r. podpisano umowę z firmą STEF-BUD Przemysław Stefaniak na realizację inwestycji.
2. Adaptacja obiektów popegeerowskich w Żabinie na miejsca hotelowe – projekt inwestycyjny. Realizacja inwestycji wstrzymana.
3. Rozbudowa działalności hotelowo – gastronomicznej – projekt inwestycyjny. Zadanie jest przygotowywane do realizacji. Realizacja inwestycji wstrzymana.
4. Budowa dwutorowej bieżni lekkoatletycznej o długości 80 m przy Szkole Podstawowej w Wierzchowie – projekt inwestycyjny. Pozyskano dofinansowanie w wysokości 20 000 zł z Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie.
5. Aktywnie społeczny Żabin – projekt społeczny. Zrealizowany w ramach projektu pn. „Poszukiwacze zaginionych inicjatyw" przez Fundację Nauka dla Środowiska przy współpracy Animatora lokalnego, Rady sołeckiej, Radnej Gminy i mieszkańców wsi. Koszt projektu około 160 000 zł został sfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. W ramach projektu zrealizowano dwa zadania tj. „Zielony Zakatek w Żabinie" i „Zabawolandia".

V.3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Jednym z zadań gminy jest realizacja polityki rozwoju mieszkalnictwa komunalnego. Instrumentami realizacji tej polityki są m.in. tworzenie zasobu mieszkaniowego, uchwalanie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład tego zasobu, zawierania umów najmu lokalu. Zarządzanie lokalami i budynkami stanowiącymi mieszkaniowy zasób gminy wykonuje Wójt Gminy.

Zadania z zakresu zarządu mieszkaniowym zasobem gminy obejmują w szczególności:

- zapewnienie bezpieczeństwa użytkowania i zabezpieczenia nieruchomości przed uszkodzeniami lub zniszczeniami, a także zapewnienie ich właściwej eksploatacji;
- wykonywanie czynności związanych z najmem lokali w tym. zawieranie umów najmu, naliczanie, pobieranie i rozliczanie należności od najemców, windykacja należności;
- prowadzenie ewidencji mieszkaniowego zasobu gminy;
- planowanie i realizację remontów i modernizacji budynków.

Zasób mieszkaniowy Gminy Wierzchowo stanowi 7 budynków mieszkalnych, z 11 lokalami mieszkalnymi. Budynki te położone są w Będlinie - 1 lokal mieszkalny, Świerczynie - 1 lokal mieszkalny, Osieku Drawskim - 1 lokal mieszkalny oraz w Wierzchowie - 8 lokali mieszkalnych. Powierzchnia użytkowa wynajmowanych lokali mieszkalnych na koniec grudnia wynosiła łącznie 622,23 m^2.

Część lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wierzchowo zaplanowana jest do sprzedaży dla obecnych najemców, którzy mają zawarte umowy najmu na czas nieoznaczony i korzystają z pierwszeństwem nabycia jakie gwarantuje im obowiązujące prawo.

W 2021 r. w budynkach komunalnych wykonywane były bieżące remonty.

Czynsz za lokale mieszkalne opłacają najemcy lokali stanowiących mieszkaniowy zasób Gminy Wierzchowo. Stawka bazowa czynszu za 1m^2 powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego zgodnie z zarządzeniem Nr 182/2013 Wójta Gminy Wierzchowo z dnia 06 maja 2013 r. w sprawie ustalenia miesięcznych stawek czynszu za najem w lokalach mieszkalnych i użytkowych wynosił w 2021 r. 2,40 zł za 1m^2. Stawka podlega zmniejszeniu odpowiednio o 10 % za zły stan techniczny budynku, za brak c.o. w lokalu oraz za brak kanalizacji. Niski standard wyposażenia lokali ma bezpośrednie przełożenie na wysokość stawki czynszowej. W 2021 roku czynsz za lokale mieszkalne nie został podwyższony.

Źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej w zakresie eksploatacji, konserwacji i remontów są wpływy z czynszu najmu lokali mieszkalnych oraz środki wydzielone z budżetu gminy.

V.4. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Do gminnego zasobu nieruchomości należą grunty, które są własnością gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy, których właścicielem jest Skarb Państwa. Gminne zasoby nieruchomości wykorzystywane są na cele rozwojowe gminy i zorganizowaną działalność inwestycyjną, a także na inne cele publiczne. Podstawą tworzenia gminnych zasobów nieruchomości jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Wójt Gminy Wierzchowo.

Czynnościami jakie są wykonywane podczas wykonywania gminnego zasobu nieruchomości to przede wszystkim:

- wydzierżawianie, wynajmowanie i użyczanie nieruchomości wchodzących w skład zasobu, przy czym umowa zawierana na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony wymaga zgody rady gminy;
- zbywanie, nabywanie nieruchomości wchodzących w skład zasobu;
- ewidencjonowanie nieruchomości zgodnie z katastrem nieruchomości;
- zapewnienie wyceny nieruchomości;
- zabezpieczanie nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem;
- naliczanie należności za nieruchomości udostępnione z zasobu oraz prowadzenie windykacji tych należności;
- podejmowanie czynności w postępowaniu sądowym, dotyczącym własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości;
- planowanie realizacji polityki gospodarowania nieruchomościami;
- składanie wniosków o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości.

Gmina Wierzchowo jest właścicielem nieruchomości gruntowych oraz nieruchomości będących przedmiotem użytkowania wieczystego o łącznej powierzchni 283,12 ha.

Część gminnego zasobu nieruchomości przekazane jest umową użyczenia jednostką organizacyjnym oraz instytucją kultury do zarządzania, są to m.in. sale wiejskie, obiekty szkolne, hydrofornie, remizy strażackie, place zabaw.

Nieruchomości gminne zbywane są zgodnie z ich przeznaczeniem. Wyłączeniu ze sprzedaży podlegają nieruchomości gminne niezbędne dla realizacji zadań własnych gminy, takie jak nieruchomości niezbędne dla realizacji inwestycji gminnych, grunty i obiekty użyteczności publicznej. Dochody z gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości na koniec 2021 r. wyniosły 116.347,71 zł.

.

V.5. Program Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wierzchowo na lata 2017 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2021 – 2024 został przyjęty uchwałą Nr XXV/141/2016 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 29 listopada 2016r.

Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Według założeń, przedstawionych w Programie, dojdzie do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnienia skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, a także zostaną zapewnione warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Ochrona i utrzymanie obowiązujących standardów powietrza na terenie Gminy Wierzchowo.

Rozwój gospodarczy gminy prowadzony jest w sposób nieuciążliwy dla środowiska naturalnego, z reguły oparty jest na zasobach lokalnych oraz w oparciu o zasoby ludzkie. Rozwój Gminy Wierzchowo prowadzony jest zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz ideą gospodarki niskoemisyjnej. Oceniając jakość powietrza można stwierdzić, że Gmina Wierzchowo należy do jednych z najczystszych gmin w Polsce.

Zagrożenie hałasem.

Na terenie Gminy Wierzchowo wyróżnić można następujące źródła hałasu:
- drogowy,
- kolejowy,
- przemysłowy.

W roku 2021 nie odnotowano skarg związanych z przekroczeniem dopuszczalnych norm hałasu.

Promieniowanie elektromagnetyczne.

Na terenie Gminy Wierzchowo źródłem promieniowania elektromagnetycznego są:
- linie i stacje elektromagnetyczne wysokich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

W roku 2021 nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych wartości pól elektromagnetycznych.

Gospodarowanie wodami.

W zakresie wód powierzchniowych należy stwierdzić, iż sieć hydrograficzna Gminy Wierzchowo jest bardzo uboga. Gmina położona jest w dorzeczu Odry, w zlewniach dwóch I-

rzędowych dopływów Noteci: Drawy i Gwdy. Na terenie gminy znajduje się 10 jezior o powierzchni większej od 1 ha.

Wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę do celów bytowych i gospodarczych na terenie gminy. Poziom wodonośny ujęć występuje na głębokości od 15 do 50 metrów pod powierzchnią terenu.

W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych podjęto działania mające na celu budowę sieci kanalizacji sanitarnej oraz wspiera się budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gospodarka wodno – ściekowa.

Na terenie gminy wszystkie miejscowości o zwartej zabudowie wyposażone są w sieci wodociągowe. W zabudowie rozproszonej mieszkańcy posiadają indywidualne ujęcia. W chwili obecnej uzbrojenie terenu dotyczące sieci wodociągowej jest wystarczające, a dostarczana woda spełnia parametry sanitarne w zakresie zbiorowego zaopatrzenia dla celów bytowych i gospodarczych.

W celu polepszenia parametrów wody, tj. obniżenia zawartości związków żelaza i manganu podjęto decyzję dot. modernizacji ujęcia wody w miejscowości Świerczyna. Ujęcie zaopatruje w wodę miejscowości Świerczyna, Otrzep i Wielboki. W roku 2020 przeprowadzono prace budowlano – instalacyjne, tj. rozbudowano budynek ujęcia oraz wyposażono go w nowe urządzenia technologiczne, tj. zbiorniki filtracyjne, zbiornik wyrównawczy, aerator oraz sprężarkę. Wymieniono 2 szt. pomp głębinowych, zamontowano obudowy studzienne ocieplone z ogrzewaniem oraz wybudowano odstojnik bezodpływowy wód popłucznych. Inwestycję w powyższym zakresie zakończono w roku 2021.

W roku 2021 zakończono prace budowlane w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnych w miejscowościach Będlino, Sośnica oraz Otrzep. W ramach 3 inwestycji wybudowano łącznie około 6,407 km sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej, 827,8 m przyłączy kanalizacyjnych oraz zamontowano 5 szt. przepompowni ścieków, w tym jedna to przepompownia pneumatyczna w miejscowości Otrzep. Jej zadaniem jest przetłoczenie nieczystości płynnych z wyżej wymienionych miejscowości oraz przyszłościowo z miejscowości Świerczyna do przepompowni w miejscowości Wierzchowo.

Dnia 7 sierpnia 2020r. podpisana została umowa o dofinansowanie projektu pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Świerczyna w aglomeracji Wierzchowo – Wodnik II" pomiędzy Województwem Zachodniopomorskim, a Związkiem Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej, który działa w imieniu Gminy Wierzchowo. Wyżej wymienione zadanie uzyskało dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020. Dnia 25.11.2020r podpisano umowę z Przedsiębiorstwem

Inżynierii Środowiska EkoWodrol Sp. z o. o. z Koszalina na wykonanie wyżej wymienionej inwestycji. Przedmiot umowy ma zostać wykonany do dnia 31.12.2022r.

Gleby.

Na terenie Gminy Wierzchowo wyróżniamy gleby bielicowe i gleby brunatne. Wśród gruntów ornych przeważają gleby należące do V oraz VI klasy bonitacyjnej. Użytki rolne stanowią około 27% całego obszaru gminy. W omawianym okresie czasu na gruntach ornych wprowadzano w sposób ciągły zasady dobrych praktyk rolniczych. W ramach prowadzonych szkoleń przez pracowników Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zwiększana jest świadomość ekologiczna rolników, między innymi w zakresie ograniczania stosowania środków chemicznych.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Nowelizacja przepisów dot. gospodarki odpadami komunalnymi na terenie kraju z roku 2019 zobligowała gminy do dostosowania lokalnych przepisów w przedmiotowym zakresie do 31 grudnia 2020 r. Od 1 stycznia 2021 r. w Gminie Wierzchowo wprowadzony został szereg nowych obowiązków i wytycznych dla właścicieli nieruchomości z terenu gminy.
Wprowadzono m.in.:

- powszechny obowiązek segregacji odpadów komunalnych,
- możliwość skorzystania z ulgi z tytułu kompostowania odpadów w przydomowym kompostowniku w zabudowie jednorodzinnej,
- zmiany dot. rodzajów frakcji odpadów objętych gminnym systemem,
- zmiany w częstotliwości odbioru wybranych frakcji odpadów komunalnych,
- ograniczenia w ilości i rodzaju odpadów przyjmowanych w GPSZOK,
- nowe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zasady funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Wierzchowo w 2021 r. określone zostały w następujących aktach prawa miejscowego:

- Uchwała Nr XXVI/144/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Wierzchowo (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5678);
- Uchwała Nr XXVI/143/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wierzchowo (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5676);

- Uchwała Nr XXVI/142/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5383);
- Uchwała Nr XXVI/145/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowani odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2020 r. poz. 5384, z 2021 r. poz. 578, z 2021 r. poz. 2387);
- Uchwała Nr XXVI/147/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5385);
- Uchwała Nr XVI/146/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5385).

Podpisana przez Prezydenta 8 sierpnia 2019 r. nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz innych ustaw, znosi zasadę regionalizacji w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych. Dodatkowo zmienia też definicję instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych z RIPOK na instalacje komunalne. Kwestię instalacji komunalnych reguluje art. 9 e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2021 poz. 888 ze zm.)

Na terenie Gminy Wierzchowo nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady odebrane z terenu gminy Wierzchowo w 2021 roku przekazywane zostały do następujących instalacji:

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów komunalnych przekazanych do zagospodarowania w tonach [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
1	15 01 02 - Opakowania z tworzyw sztucznych	97,80	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	RZGO W SŁAJSINIE - INSTALACJA MBP - WARIANT MECHANICZNEGO PRZETWARZANIA
2	15 01 06 - Zmieszane odpady opakowaniowe	5,02	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	ZZO W MIROSŁAWCU - INSTALACJA MBP - WARIANT MECHANICZNEGO PRZETWARZANIA
3	15 01 06 - Zmieszane odpady opakowaniowe	3,92	R13 - Magazynowanie odpadów poprzedzające którykolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R12 (z wyjątkiem wstępnego magazynowania u wytwórcy odpadów)	ZZO W MIROSŁAWCU - INSTALACJA MBP - WARIANT MECHANICZNEGO PRZETWARZANIA
4	15 01 06 - Zmieszane odpady opakowaniowe	0,86	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	RZGO W SŁAJSINIE - INSTALACJA MBP - WARIANT MECHANICZNEGO PRZETWARZANIA
5	15 01 07 - Opakowania ze szkła	76,80	R5 - Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych(***)	INSTALACJA DO PRZEROBU STŁUCZKI SZKLANEJ - REMONDIS GLASS RECYKLING POLSKA SP Z O.O.
6	16 01 03 - Zużyte opony	5,98	R1 - Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii(*)	INSTALACJA DO PRODUKCJI KLINKIERU CEMENTOWEGO - DYCKERHOFF POLSKA SP. Z O.O.
7	17 06 04 - Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	4,76	D5 - Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)	SKŁADOWISKO ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE, CHOJNICA
8	20 01 36 - Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,30	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	ZAKŁAD ZAGOSPODAROWANIA ZSEiE – ELEKTRORECYKLING S.A.
9	20 02 03 - Inne odpady nieulegające biodegradacji	3,00	D5 - Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)	SKŁADOWISKO ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE, CHOJNICA
10	20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	87,92	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	INSTALACJA MBP - ZZO W MIROSŁAWCU
11	20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	568,78	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	INSTALACJA MBP - RZGO W SŁAJSINIE

12	20 03 07 - Odpady wielkogabarytowe	63,74	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	RZGO W SŁAJSINIE - RĘBAK KOMPTECH W SPO MIELENKO DRAWSKIE
13	15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury	26,88	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	RZGO W SŁAJSINIE - INSTALACJA MBP - WARIANT MECHANICZNEGO PRZETWARZANIA
14	15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury	2,94	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	ZZO W MIROSŁAWCU - INSTALACJA MBP - WARIANT MECHANICZNEGO PRZETWARZANIA
15	20 01 11 - Tekstylia	0,60	R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****)	ZZO W MIROSŁAWCU - INSTALACJA MBP - WARIANT MECHANICZNEGO PRZETWARZANIA
16	20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	54,60	R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)(**)	REGIONALNY ZAKŁAD GOSPODAROWANIA ODPADAMI W SŁAJSINIE - KOMPOSTOWNIA

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawiają się następująco:

Zestawienie finansowe (wymiar, dochód, egzekucja, wydatki) na dzień 31.12.2021r.

	Wartość
Wymiar opłaty na rok 2021	924 738,70 zł
Roczna wartość ulgi z tytułu kompostowania bioodpadów	1 374,00 zł
Wpływy z tytułu gospodarowania odpadami	905 639,30 zł
Nadpłaty	12 992,22 zł
Łączna kwota zaległości (rok 2021 i pozostałe lata)	
zaległości główne i odsetki	247 362,14 zł
Ilość wystawionych upomnień	547
Ilość wystawionych Tytułów Wykonawczych	109
Ilość przeprowadzonych postępowań dot. umorzenia, zwolnienia lub rozłożenia na raty zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	2
Ilość udzielonych umorzeń/zwolnień/rozłożeń na raty zaległości	1
Łączna kwota przyznanych umorzeń	280,00 zł
Łączna kwota wydatków	1 024 272,39 zł
w tym	
usługa odbioru i transportu odpadów – wynagrodzenie wykonawcy	544 548,29 zł
zagospodarowanie odpadów – opłata CZG R – XXI	326 270,83 zł
pozostałe wydatki	153 453,27 zł
Bilans opłaty	
na dzień 01.01.2021	Niedobór w kwocie: 28 177,97 zł
na dzień 01.01.2022	Niedobór w kwocie: 118 633,09 zł

W roku 2021 zgodnie z podjętymi przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałami nastąpiła zmiana wysokości stawki opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. Od 01 lipca stawki wynoszą odpowiednio: 28 zł od osoby i 78 zł od osoby – wartość stawki podwyższonej (wcześniej obowiązywały stawki 20 zł i 40 zł od osoby). Od 01 stycznia 2021 roku mieszkańcy budynków jednorodzinnych mogą skorzystać ze zwolnienia z części opłaty w przypadku zadeklarowania kompostowania odpadów w przydomowym kompostowniku. Wysokość zwolnienia wynosi 0,5 zł od osoby.

Łącznie w 2021 roku na system gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono koszty w wysokości 1 024 272,39 zł.

Na kwotę tę złożyły się:

- koszt odbioru i transportu odpadów komunalnych – miesięczne wynagrodzenie wykonawcy;
- koszt zagospodarowania odpadów – opłata do CZG R-XXI;
- koszt odbioru i zagospodarowania odpadów innych niż odpady odebrane w ramach realizowanej umowy (np. odbiór odpadów GPSZOK, kruszenie gruzu)
- koszt doręczania korespondencji;
- stałe opłaty serwisowe programów do obsługi systemu;
- koszty postępowań egzekucyjnych, koszty komornicze;
- płace;
- zakup materiałów biurowych i wyposażenia;
- koszt edukacji ekologicznej i prowadzonych akcji ekologicznych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami.

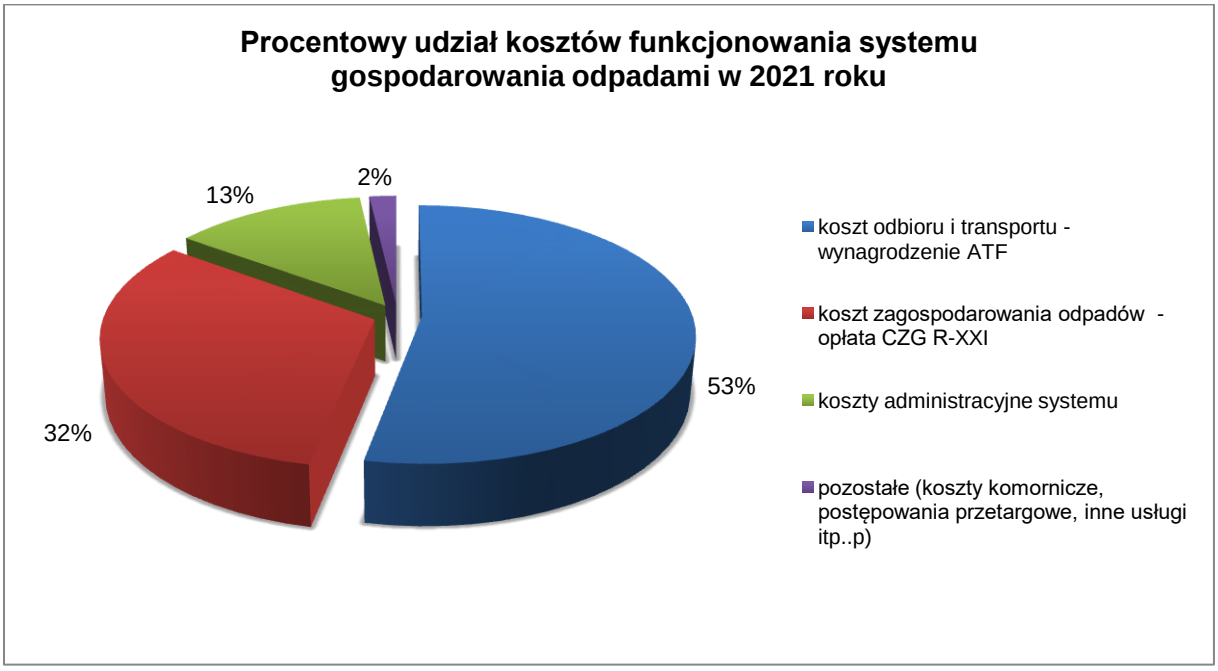

Do 30.06.2021r. usługa odbioru odpadów świadczona była w ramach umowy „Odbiór i transport odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Wierzchowo oraz dostawę pojemników" przez firmę ATF Sp. z o.o. Sp. k. Miesięczne wynagrodzenie Wykonawcy było wynagrodzeniem ryczałtowym tj. rozliczenie za wykonanie przedmiotu umowy następowało miesięcznie w równych ratach w wysokości 39.638,00 zł.

Od 01 lipca firma ATF Sp. z o.o. Sp. świadczy usługę odbioru i transportu odpadów komunalnych w ramach nowej umowy. Miesięczne wynagrodzenie wykonawcy składa się łącznie z sum iloczynów mas rzeczywiście odebranych frakcji odpadów i stawek jednostkowych za ich odbiór i transport oraz sumy iloczynów wydzierżawionych różnych pojemników i stawek

jednostkowych za jeden pojemnik oraz miesięcznej zryczałtowanej stawki wynagrodzenia za wyposażenie i odbiór odpadów z GPSZOK.

Stawki ofertowe wykonawcy:

- za odbiór i transport odpadów komunalnych zmieszanych – 520 zł netto za 1 Mg
- za odbiór i transport segregowanych frakcji odpadów komunalnych (150101,150102,150107) – 750 zł netto za 1 Mg
- za odbiór i transport bioodpadów – 590 zł neto za 1 Mg
- za odbiór i transport odpadów wielkogabarytowych – 590 zł netto za 1 Mg
- za wyposażenie w pojemniki do gromadzenia odpadów: poj. 120l – 1,50 zł netto za szt.; poj. 240l – 2,00 zł netto za szt.; poj. 1100l – 15,00 zł netto za szt.
- wyposażenie i odbiór odpadów z GPSZOK – 2 700 zł brutto m-c.

Koszt zagospodarowania odpadów komunalnych ponoszony był, na rzecz CZG R –XXI, za faktyczne ilości przekazanych odpadów.

Cennik na rok 2021:

- odpady niesegregowane 438 zł netto za 1 Mg odpadów,
- odpady ulegające biodegradacji 210 zł netto za 1Mg odpadów,
- zużyte opony 772 zł netto za 1 Mg odpadów,
- odpady wielkogabarytowe 661 zł netto za 1 Mg odpadów,
- odpady elektryczne i elektroniczne 600 zł netto za 1 Mg odpadów,
- odpady remontowo budowlane 500 zł netto za 1 Mg odpadów,
- odpady segregowane – bezpłatnie.

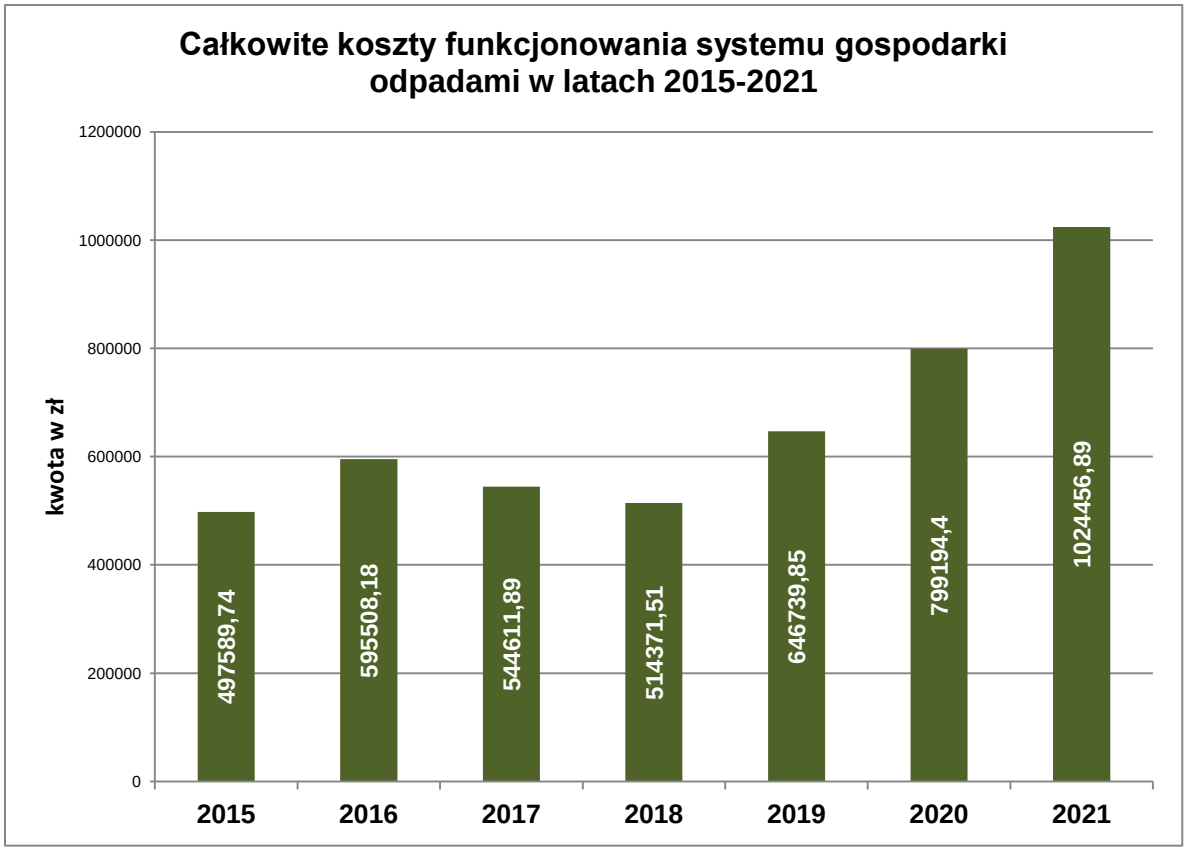

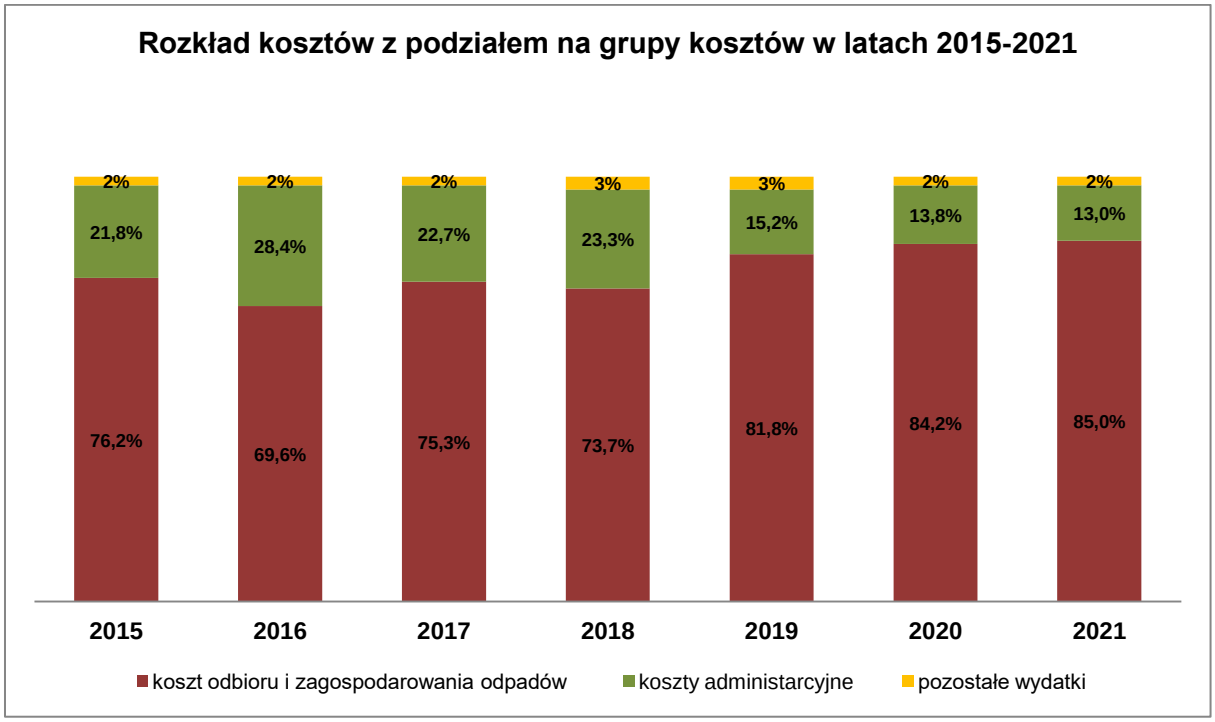

Na dzień 31.12.2021r.:

- liczba mieszkańców (osób zameldowanych) – wg. ewidencji ludności – 4211
- liczba osób objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi – wg deklaracji dot. opłaty – 3144

- liczba złożonych (aktywnych) deklaracji o wysokości opłaty – przybliżona liczba podatników – 1091.

Ilości osób zadeklarowanych w poszczególnych miejscowościach gminy Wierzchowo

MIEJSCOWOŚĆ	ILOŚĆ OSÓB ZADEKLAROWANYCH	W TYM ILOŚĆ OSÓB DEKLARUJĄCYCH KOMPOSTOWANIE ODPADÓW
BĘDLINO	148	16
BONIN	18	
DANOWICE	2	
DĘBNIEWICE	12	
GARBOWO	23	7
KNOWIE	1	
KRÓLE	4	
NOWE LASKI	79	17
OSIEK DRAWSKI	265	23
OTRZEP	42	18
RADOMYŚL	50	5
SOŚNICA	154	17
ŚWIERCZYNA	557	57
WIELBOKI	46	11
WIERZCHOWO	1059	63
WIERZCHÓWKO	33	9
ŻABIN	354	14
ŻABINEK	217	44
ŻEŃSKO	80	1
	3144	**302**

Liczba osób ujętych w złożonych deklaracjach dotyczy liczby faktycznie zamieszkałych na danej nieruchomości, osób zgłoszonych przez właścicieli nieruchomości, stąd liczba zameldowanych osób różni się od liczby mieszkańców zgłoszonych w deklaracjach.

Przyczyny różnic wynikają z naturalnej migracji ludności m.in. podejmowanie nauki poza miejscem stałego zameldowania przez wielu uczniów i studentów oraz analogicznie wśród osób czynnych zawodowo przebywanie na co dzień poza terenem gminy w celach zarobkowych.

Wobec ok. 100 właścicieli nieruchomości prowadzono postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty, w tym ok. 70 postępowań dotyczyło tzw. „przejścia" na selektywną zbiórkę odpadów komunalnych – obowiązkową od 1 stycznia 2021 r.

Gminny system gospodarowania odpadami obejmuje ok. 1100 nieruchomości – punktów adresowych, w tym 11 nieruchomości to nieruchomości mieszane, czyli złożone z części zamieszkałej i niezamieszkałej, na której prowadzona jest działalność gospodarcza.

Podział nieruchomości w zależności od ilości osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego

ILOŚĆ OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	LICZBA NIERUCHOMOŚCI
1	253
2	356
3	212
4	107
5	68
6 i więcej	67
Budynki wielolokalowe (bloki – wspólnoty mieszkaniowe)	18

Na podstawie art. 3 ust. 3 lit. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie Gmina Wierzchowo prowadzi ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy. Ewidencja weryfikowana jest na bieżąco w oparciu o wykazy umów załączone do rocznych sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne.

Odpady komunalne na terenie Gminy Wierzchowo w ramach gminnego systemu odbierane są od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i mieszanych, czyli złożonych z części zamieszkałej i niezamieszkałej w ramach umowy z wykonawcą firmą ATF Sp. z o.o. Sp. k.

Odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych odbierane są na podstawie umów indywidualnych zawartych z wybranym podmiotem świadczącym określone usługi.

W roku 2021 odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbywał się z podziałem na 5 frakcji: papier, szkło, tworzywa sztuczne, bioodpady oraz odpady zmieszane stanowiące pozostałości z sortowania. Dwukrotnie w roku 2021 z nieruchomości odebrane zostały także odpady wielkogabarytowe.

W 2021 roku odebrano z terenu gminy Wierzchowo następujące frakcje i ilości odpadów:

Lp.	Rodzaj odpadów	Kod odpadu	Ilość odebranych odpadów komunalnych [Mg]*
1	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	656,70
2	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	63,74
3	zmieszane odpady opakowaniowe*	15 01 06	9,80
4	opakowania ze szkła	15 01 07	76,80
5	opakowania z papieru i tektury	15 01 01	29,82
6	opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	97,80
7	zużyte opony	16 01 03	5,98
8	odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	54,60
9	materiały izolacyjne	17 06 04	4,76
10	tekstylia	20 01 11	0,60
11	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 36	1,30
12	inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	3,00

* łączne masy odpadów komunalnych zgodnie ze Sprawozdaniem wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2021

Odpady odebrane w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami w roku 2021

	odpady niesegregowane (zmieszane)	papier	tworzywa sztuczne i metale	szkło	bioodpady
styczeń	36,18	0,92	6,72	5,52	1,68
luty	35,82	2,34	5,28	4,56	0,98
marzec	51,48	2,82	10,58	7,56	2,86
kwiecień	42,22	2,00	7,84	6,64	2,46
maj	41,42	3,90	9,90	4,00	4,62
czerwiec	37,90	1,90	8,06	5,96	4,82
lipiec	45,70	2,20	7,38	6,02	6,24
sierpień	51,22	2,84	8,40	7,68	6,38
wrzesień	39,60	2,40	13,10	10,66	5,44
październik	37,98	1,84	7,20	5,46	11,64
listopad	37,58	1,70	6,80	5,64	5,94
grudzień	44,86	2,02	6,54	4,60	1,54

W roku 2021 odebrano i zagospodarowano w ramach gminnego systemu poniższe ilości odpadów:

- odpady komunalne zmieszane – 501,96 Mg, tj. o 13,4 Mg mniej do roku 2020,
- odpady z papieru – 26,88 Mg, tj. o 2,74 Mg więcej niż w roku 2020,
- odpady z tworzyw sztucznych – 97,80 Mg, tj. o 5,22 Mg więcej niż w roku 2020,
- odpady ze szkła – 74,30 Mg, tj. o 6,68 Mg więcej niż w roku 2020,
- bioodpady – 54,60 Mg, tj. o 7,26 Mg więcej niż w roku 2020.

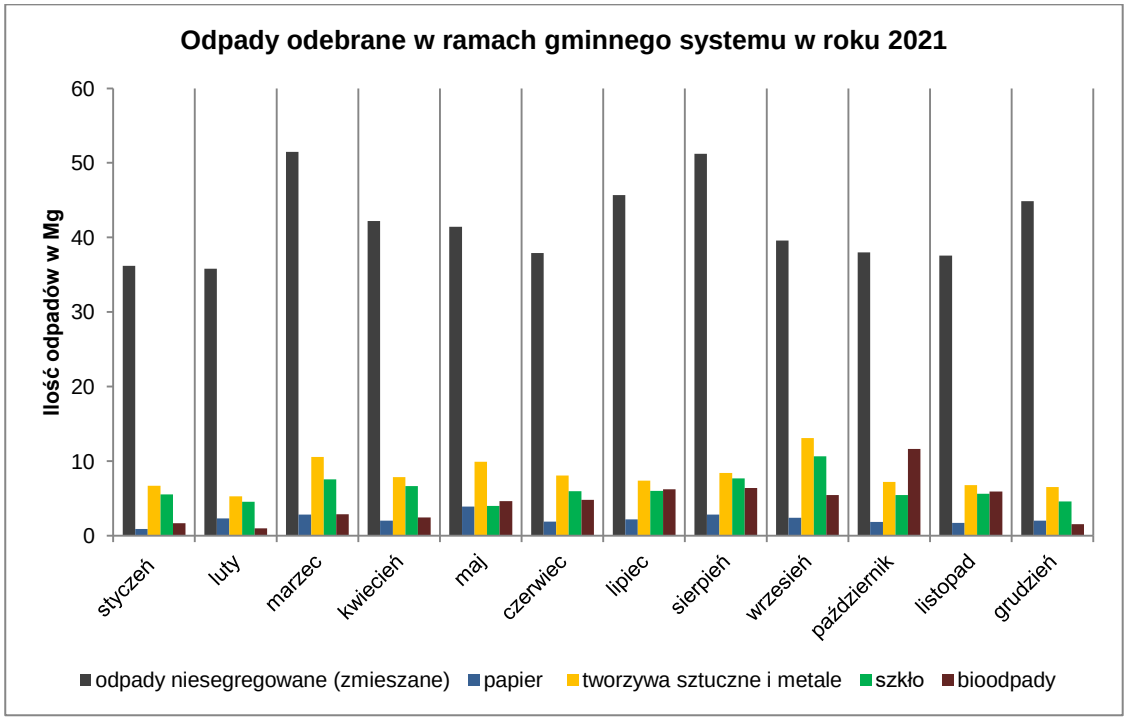

W roku 2021 przeliczając ilości odpadów na jednego mieszkańca określono:

- zmieszane odpady komunalne – 159,6 kg/osoba/rok
- selektywne odpady – 63,3 kg/osoba/rok
- bioodpady – 17,4 kg/osoba/rok

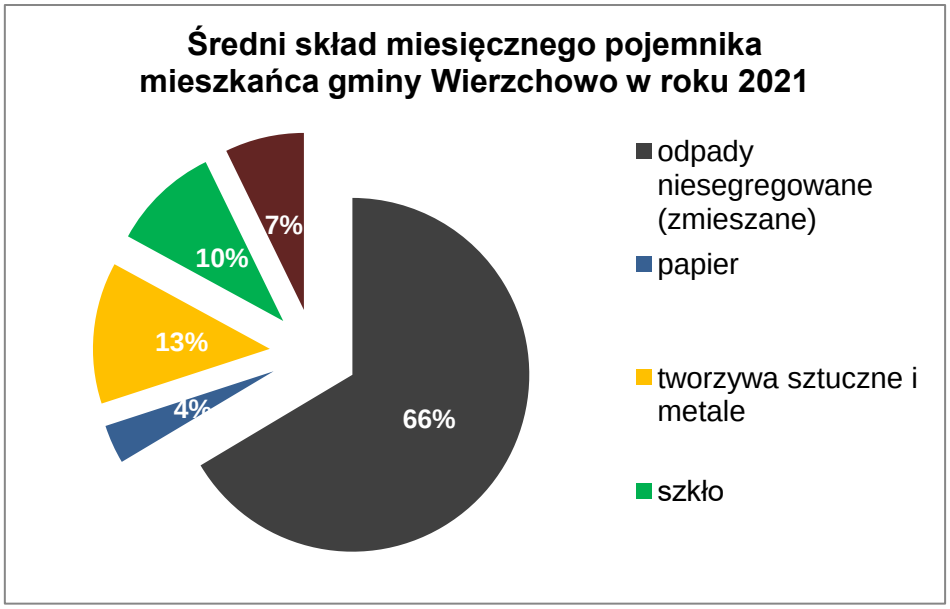

Wg. danych GUS masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca kraju w roku 2020 wynosiła średnio 342 kg.

W gminie Wierzchowo średnia ilość odpadów wytworzona przez mieszkańca w roku 2021 wynosiła 267 kg na osobę.

W 2021 roku dwukrotnie na terenie gminy zrealizowano zbiórki odpadów wielkogabarytowych. W ramach realizowanych zbiórek zebrano łącznie 64,84 tony odpadów.

Istniejący na terenie gminy Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany na terenie GZGK w Wierzchowie funkcjonował przez cały rok 2021 i przyjmował odpady w wyznaczone dni każdego miesiąca zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Wierzchowo.

W roku 2021 mieszkańcy przekazali do punktu posegregowane odpady z podziałem na następujące frakcje: odpady wielkogabarytowe, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, zużyte opony, zmieszane odpady opakowaniowe, opakowania z papieru i tektury, opakowania ze szkła, opakowania z tworzy sztucznych, odpady remontowo budowlane stanowiące odpady komunalne, przeterminowane leki ora zużyte baterie.

Z punktu odebrano i przekazano do zagospodarowania następujące frakcje i ilości odpadów:

Lp.	Rodzaj odpadów	Kod odpadu	Ilość odebranych odpadów [Mg]
1	zużyte opony	16 01 03	1,88
2	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	8,46
3	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 36	5,62
4	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	17 09 04	2,32

Niezmiennie od 2015 roku na terenie gminy prowadzona jest zbiórka zużytych baterii. 9 pojemników przeznaczonych specjalnie na ten cel usytuowano w budynkach użyteczności publicznej i punktach przebywania zwiększonej liczby ludności w Wierzchowie i Świerczynie.

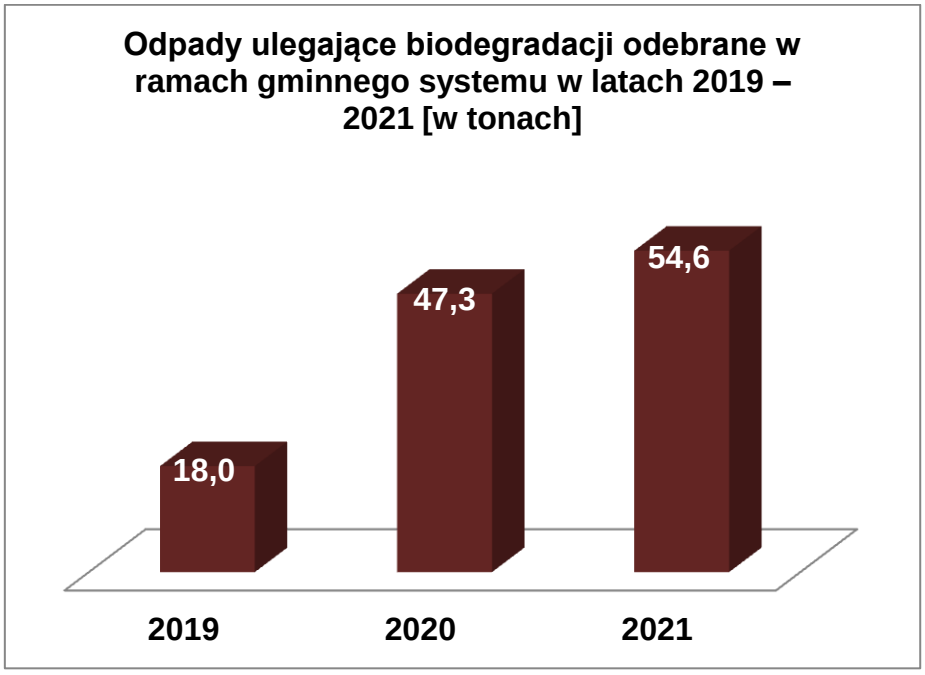

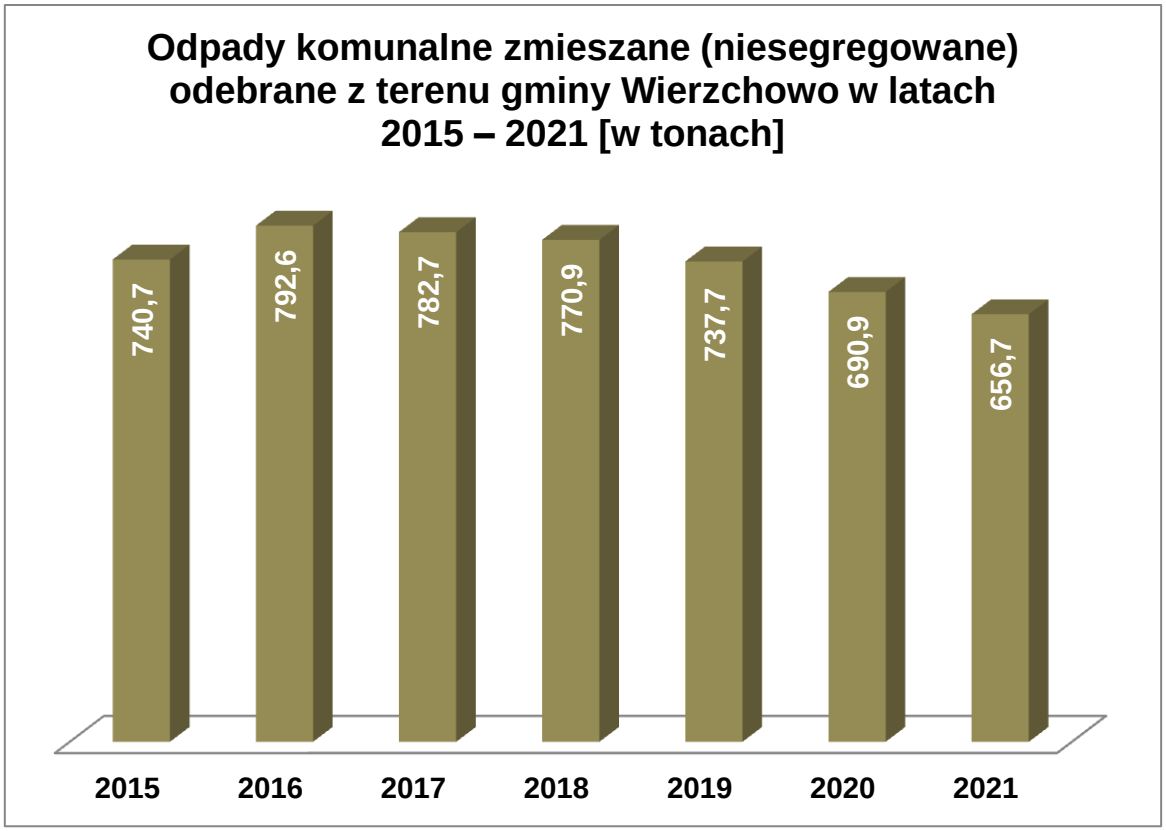
Odpady komunalne zmieszane (niesegregowane) odebrane z terenu gminy Wierzchowo w latach 2015 – 2021 [w tonach]
740,7
792,6
782,7
770,9
737,7
690,9
656,7
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021

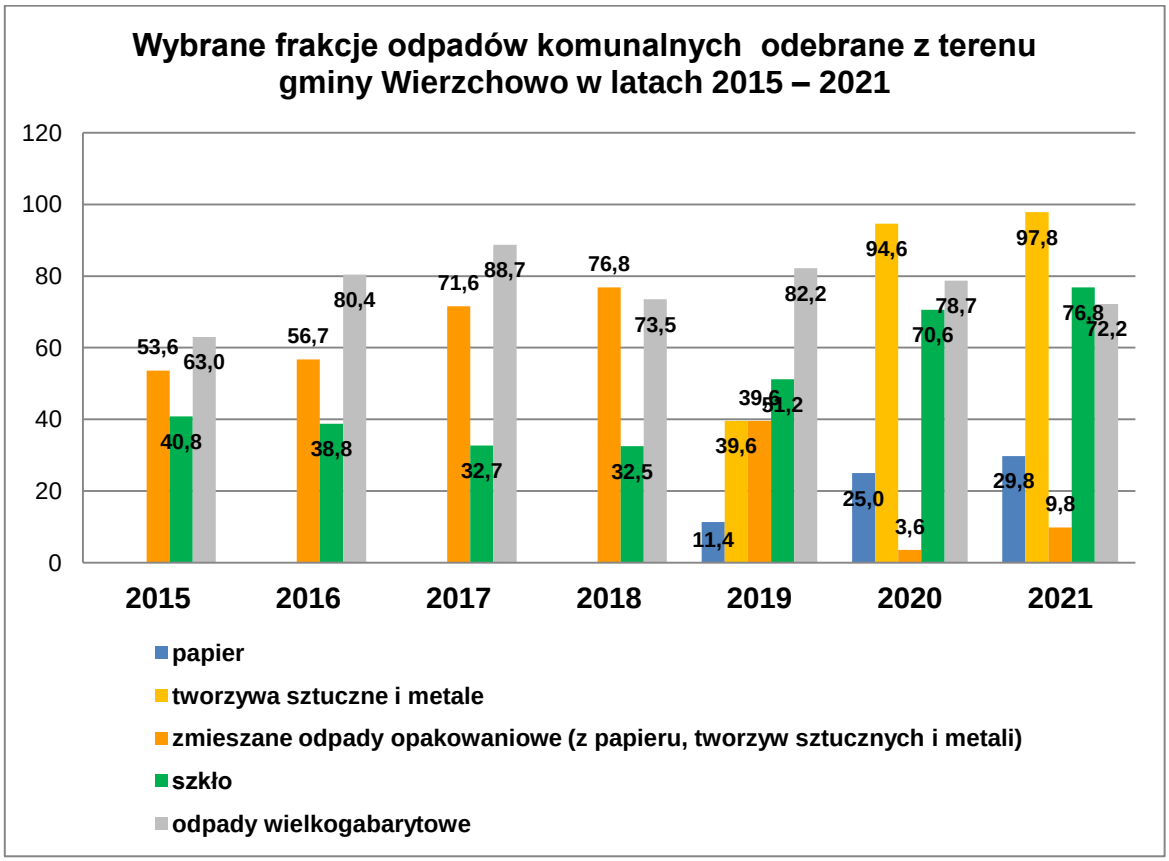
Wybrane frakcje odpadów komunalnych odebrane z terenu gminy Wierzchowo w latach 2015 – 2021
120
100
80
60
40
20
0
53,6
40,8
63,0
56,7
38,8
80,4
71,6
32,7
88,7
76,8
32,5
73,5
11,4
39,6
39,6
51,2
82,2
25,0
94,6
3,6
70,6
78,7
29,8
97,8
9,8
76,8
72,2
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
papier
tworzywa sztuczne i metale
zmieszane odpady opakowaniowe (z papieru, tworzyw sztucznych i metali)
szkło
odpady wielkogabarytowe

Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych w gminie w roku sprawozdawczym 2021 wyrażona w tonach – 656,70.

Masa odpadów ulegających biodegradacji stanowiących odpady komunalne odebrane w gminie w roku sprawozdawczym 2021 wyrażona w tonach – 54,60.

Odpady ulegając biodegradacji (20 02 01) zostały w całości poddane recyklingowi w procesie odzysku R3 w kompostowni odpadów w Słajsinie.

Wszystkie zmieszane odpady komunalne (20 03 01) poddane zostały innym niż składowanie procesom przetwarzania, a dokładniej poddane procesowi mechaniczno-biologicznego przetwarzania (R12). W wyniku przeprowadzonych procesów masa odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 frakcja o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm została przekazana do składowania w ilości:

- 23,8588 Mg na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Chojnica w Mirosławcu,
- 190,9273 Mg na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Słajsinie.
- W 2021 r. termicznemu przekształceniu poddany został odpad o kodzie 19 12 12 (frakcja > 80 mm) powstały po procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania (R12) odpadów
  15 01 01, 15 01 02, 15 01 06, 20 03 01 i 20 03 07.
- Łączna masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy w 2021 r. wyniosła 1023,18 Mg
- Łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia w 2021 r. wyniosła 126,79 Mg
- Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Wierzchowo wyniósł 12,40 %.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy obowiązane były do osiągnięcia do 2020 roku odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, do wartości określonych Rozporządzeniami Ministra Środowiska poprzez poziomy wskazane w poszczególnych latach.

Znowelizowana ustawa u.c.p.g. wprowadziła obowiązek osiągnięcia przez gminy określonych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych przyjmuje się łączną masę wytworzonych odpadów komunalnych, do której zalicza się odpady

z grupy 15 oraz z grupy 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06 oraz łączną masę odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, do której zalicza się odpady z grupy 15 oraz z grupy 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06 oraz odpady powstałe z ich przetworzenia.

Zgodnie z art. 3c ust. 1 cyt. ustawy u.c.p.g., gminy były obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania według następujących progów:

1) do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
2) do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

– w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Po nowelizacji ustawy gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania odpadów (bez wyszczególnienia żadnego z rodzaju odpadów) w wysokości:

1) 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025 – 2029
2) 20% wagowo – za każdy rok w latach 2030 – 2034
3) 10% wagowo w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

Osiągnięcie wskazanych poziomów ma się odbywać stopniowo. Na dzień dzisiejszy nie określono wymaganych rocznych progów.

Zgodnie z zapisami ustawy u.c.p.g, gminy obowiązane były do osiągnięcia do 2020 roku poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo. Ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2151) zmieniono definicję odpadów komunalnych, zgodnie z którą odpady komunalne nie obejmują odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Wprowadzono definicję odpadów budowlanych i rozbiórkowych, która odnosi się w sposób ogólny do odpadów powstających w wyniku robót budowlanych. Pomimo ww. zmian definicji, do odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych dalej zastosowanie mają przepisy dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi (gmina ma obowiązek przyjmowania tego typu odpadów ,jednakże bez obowiązku osiągania określonych poziomów ich recyklingu). Od 2021 roku w stosunku do odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne nie ma obowiązku obliczania poziomu recyklingu.

Na terenie Gminy Wierzchowo w 2021 roku osiągnięto odpowiednio:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: 23,41 %;

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania: 0 %;
- poziom składowania – 21,98 %;
- poziom ograniczenia masy odpadów budowlanych i rozbiórkowych przekazanych do składowania: nie dotyczy.

Wymagane do osiągnięcia wskaźniki przed nowelizacją ustawy do 2020 roku

Rok	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Dopuszczalny poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	50	45	45	40	40	35
poziom osiągnięty przez Gminę Wierzchowo	57,8	0	0	0	0	0
Dopuszczalny poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]	40	42	45	50	60	70
poziom osiągnięty przez Gminę Wierzchowo	0	0	0	100	0	64,38
Wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła [%]	16	18	20	30	40	50
poziom osiągnięty przez Gminę Wierzchowo	27,5	37,17	25,29	25,91	30,86	39,96

Wymagane do osiągnięcia wskaźniki po nowelizacji ustawy

Rok	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]	x	20	25	35	45	55
poziom osiągnięty przez Gminę Wierzchowo	x	23,41				
poziom składowania [%]	w latach 2025-2029 gminy są obowiązane nie przekroczyć poziomu w wysokości 30%					
poziom osiągnięty przez Gminę Wierzchowo	23,58	21,98				

Wyroby azbestowe na terenie gminy Wierzchowo

W roku 2021 zrealizowano zadanie pn. "Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wierzchowo – 2021". W ramach zadania usunięto łącznie 108,84 ton wyrobów azbestowych, co stanowi ok. 6 077,5 m^2 . Zadanie obejmowało 27 obiektów z terenu gminy Wierzchowo.

Wykonawcą zadania była firma EKO24 Barbara Plewko z Dębna. Łączny kosz zadania opiewał na kwotę 77 876,40 zł, z czego kwota 44 003,40 zł to środki otrzymane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie a pozostała kwota 33 873,00 zł stanowiła środki własne z Budżetu Gminy Wierzchowo.

Zadanie stanowiło formę wsparcia dla mieszkańców gminy Wierzchowo. Podpisano 26 umów przyznania dotacji w formie bezgotówkowej na realizację przedsięwzięcia z właścicielami nieruchomości z terenu gminy Wierzchowo.

Usunięte wyroby azbestowe w ramach zadań realizowanych na terenie gminy Wierzchowo w latach 2015 – 2021		
ROK	**m^2**	**Mg**
2015	3615	54
2016	2999	52,37
2017	3496	62,92
2018	693	12,74
2019	zadanie nierealizowane	
2020	2072	37,29
2021	6078	108,84
SUMA	**18953**	**328,16**

Zasoby przyrodnicze

Na terenie Gminy Wierzchowo występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000 „Ostoja Drawska";
- Rezerwat Sośnica;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie";
- pomniki przyrody.

Gmina Wierzchowo charakteryzuje się dużą lesistością, tj. na poziomie 63%. Lasy zarządzane są przez Nadleśnictwo Świerczyna, Nadleśnictwo Borne Sulinowo oraz Nadleśnictwo Złocieniec.

Nawiązując do wyżej wymienionych form ochrony przyrody należy stwierdzić, iż podczas planowania działań mających na celu rozwój gminy uwzględnia się wymogi ochrony przyrody, które mają bezpośredni wpływ na kształtowanie się struktury przestrzenno – gospodarczej gminy.

Zagrożenie poważnymi awariami

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020r. poz. 1219 ze zm.) mówiąc o poważnej awarii rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Nawiązując do powyższego należy stwierdzić, iż w roku 2020 na terenie Gminy Wierzchowo nie miały miejsca przedmiotowe awarie.

V.6. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Na podstawie Uchwały Nr XVI/86/2016 Rada Gminy Wierzchowie przyjęła Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016- 2025 , która stanowi podstawę do prowadzenia lokalnej polityki społecznej wskazując obszary, które powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych.
Strategia składa się z czterech zasadniczych części , w których zostały opisane cele strategiczne.

CEL STRATEGICZNY I – indywidualne wsparcie dla osób poszukujących pracy

Prowadzono ścisłą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Drawsku Pomorskim w celu pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia poprzez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy organizację prac społecznie użytecznych dla osób długotrwale bezrobotnych klientów pomocy społecznej.

CEL STRATEGICZNY II – wzmocnienie współdziałania na rzecz rynku pracy, gospodarki i edukacji

Podejmowano działania mające na celu poprawę sytuacji materialno-bytowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przy współpracy Powiatowego Urzędu Pracy w Drawsku Pom., placówek oświatowych oraz

organizacji pozarządowych poprzez propagowanie informacji o zawodach oraz o możliwościach szkolenia, kształcenia poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych w celu odpowiedniego doboru ofert pracy.

Prowadzane były również działania skierowane dla osób starszych w celu poprawy jakości życia poprzez organizowanie usług opiekuńczych w środowisku lokalnym, realizowano świadczenia pieniężne (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, zasiłki stałe i celowe). Osoby wymagające całodobowej opieki umieszczano w domach pomocy społecznej.

W ramach podpisanego Porozumienia Partnerskiego pomiędzy Gminą Wierzchowo, a Województwem Zachodniopomorskim wydawane były bezpłatnie Zachodniopomorskie Karty Seniora.

CEL STRATEGICZNY III.: Integracja i reintegracja społeczna oraz zawodowa osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

Podejmowano działania w celu rozwiązywania sytuacji kryzysowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jej skutkom tj;

- realizowano Program Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach którego zostały podjęte działania na rzecz dziecka i rodziny,
- organizowane były posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które mają na celu szybki i pełny przepływ informacji miedzy służbami społecznymi i możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych,
- prowadzono poradnictwo psychologiczne oraz istniała możliwość skorzystania z usług terapeuty uzależnień w celu uzyskania pomocy w zakresie pokonywania trudności życiowych dotyczących w szczególności problemu alkoholowego, przejawów przemocy w rodzinie, braku umiejętności budowania poprawnych relacji w rodzinie, niskiego poziomy umiejętności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- prowadzono monitoring punktów sprzedaży alkoholu,
- realizowano świadczenia pieniężne (zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne) celem wsparcia rodzin dążących do usamodzielnienia,
- realizowano zadania na rzecz rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny),
- realizowano pomoc materialną dla uczniów w ramach stypendium szkolnego, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

CEL STRATEGICZNY IV - Wsparcie rodziny

Podejmowano działania zapewniające bezpieczeństwo socjalne poprzez udzielania różnych form pomocy finansowej i rzeczowej, realizowano program rządowy, którego celem jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub

znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Prowadzona była praca socjalna w środowiskach m. in. w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o różnych uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności, kontakt telefoniczny), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego.

Współudział w realizacji programu Operacyjnego- Pomoc Żywnościowa EFAD

Funkcjonowanie świetlic środowiskowych , które organizowały czas wolny dla dzieci i młodzieży.

Podejmowano aktywizacje rodzin poprzez aktywny udział rodziców w życiu szkół podstawowych i gimnazjów oraz przedszkolach.

Ocena realizacji w kontekście ostatnich 2-3 lat ocen zasobów PS

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1,66 z póź.zm.) i obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Liczba osób objęta pomocą GOPS w Wierzchowie w roku 2021r.

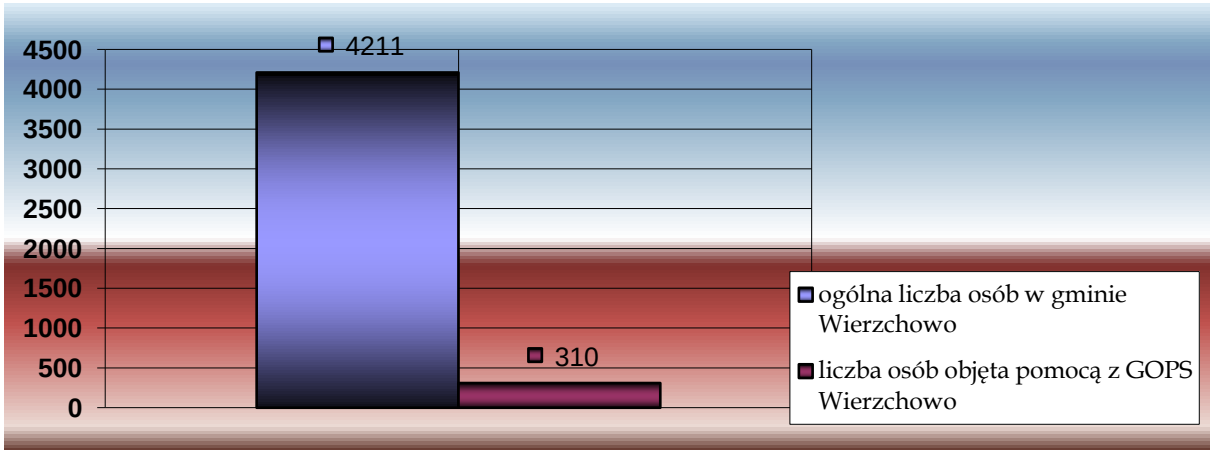

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej		
Rok	**Liczba rodzin**	**Liczba osób w rodzinach**
2014	183	628
2015	179	597
2016	151	507
2017	148	495
2018	144	458
2019	158	480
2020	117	319
2021	121	310

	Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych							
Rodzaj świadczenia		**Liczba osób**						
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
świadczenia niepieniężne	188	183	149	141	138	133	66	64
świadczenia pieniężne	181	178	136	133	126	118	95	89

	Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych							
Rodzaj świadczenia		**Liczba rodzin**						
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
świadczenia niepieniężne	99	94	72	65	66	71	37	35
świadczenia pieniężne	167	158	132	126	124	116	92	88

Powody udzielania pomocy za rok 2020 **(Dane za okres I-XII 2021r. zgodnie z MRiPS-03 – sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach)**		
Powód trudnej sytuacji życiowej	**Liczba rodzin**	**Liczba osób w rodzinach**
Ubóstwo	75	187
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	8	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	17	114
wielodzietność:	17	114
Bezrobocie	45	138
Niepełnosprawność	34	54
Długotrwała lub ciężka choroba	47	68

Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym: rodziny niepełne: rodziny wielodzietne:	73 3 6	189 17 17
Przemoc w rodzinie	0	0
Alkoholizm	3	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	7	10
Zdarzenie losowe	2	5
Sytuacja kryzysowa	0	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

	Wskaźnik pracy socjalnej **(wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%)**							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wskaźnik pracy socjalnej	84,53%	81,92%	88,97%	67,13%	47,55%	91,72%	79,44%	88,46%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	181	177	145	143	143	145	107	104
Praca socjalna ogółem	153	145	129	96	68	133	85	92

V.7. Gminny program wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej został przyjęty uchwałą Nr XXVIII/161/2021 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023.

Realizatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchowie

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej**.**

Wzmacnianie ekonomicznej funkcji rodziny:

- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- wsparcie finansowe w postaci zasiłków okresowych, celowych, specjalnego zasiłku celowego;
- prowadzono pracę socjalną w zakresie wspierania rodziny w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów , instytucji i organizacji.

Wsparcie dla dzieci i młodzieży uczących się:

- wparcie z systemu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego oraz w ramach rządowego programu „Dobry Start";
- przyznawanie i wypłatę stypendiów socjalnych, dodatków mieszkaniowych, ulgi dla rodzin wielodzietnych (karta dużej rodziny).

Działania i efekty pracy z rodziną objętą wsparciem asystenta rodziny:

1. Podjęcie działań odwykowych oraz profilaktycznych w zakresie uzależnień – 1 osoba współpracująca z asystentem rodziny podjęła leczenia w systemie stacjonarnym, w rodzinach osoby posiadające skłonność do nadmiernej konsumpcji alkoholu od dłuższego czasu zachowują trzeźwy tryb życia.
   Osoby/rodziny miały możliwość skorzystania również z umówionych wizyt do specjalistów tj. terapeuty ds. uzależnień oraz psychologa
   Osoby korzystające z usług psychologa oraz terapeuty uzależnień dyżurujących w siedzibie GOPS Wierzchowo, miały możliwość uzyskania pomocy w zakresie pokonywania trudności życiowych dotyczących w szczególności problemu alkoholowego, przejawów przemocy w rodzinie, braku umiejętności budowania poprawnych relacji w rodzinie i otoczeniu, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz ustalenia stopnia niepełnosprawności, rozmów wspierających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
   Z w/w porad Psychologa na skierowanie asystenta rodziny skorzystało 11osób.
   W roku 2021 z Terapeuty ds. uzależnień, skorzystało: 6 osób.
   Poprawa umiejętności opiekuńczo – wychowawczych – 5 rodzin,
2. Poprawa funkcjonowania osób z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością - 5 osób,
3. Profilaktyka zdrowotna, poprawa sytuacji zdrowotnej rodziny, dbałość o higienę –9 rodzin,
4. Poprawa funkcjonowania rodziny, w której występuje przemoc – 2 rodziny,
5. Częściowe spłacenie zadłużeń , zaległości w opłatach – 2 rodziny

Ponadto Asystent rodziny utrzymywał stały kontakt i współpracę z psychologiem dyżurującym w obiekcie GOPS pod kątem udzielania wsparcia dziecku i rodzinie.

Przez tutejszy Ośrodek prowadzona jest bardzo ścisła współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Drawsku Pomorskim oraz Placówki Opiekuńczo Wychowawczej w Drawsku Pomorskim - zarówno w dążeniu do utworzenia kompleksowego systemu wczesnej interwencji pomocy socjalnej, psychologicznej pedagogicznej i prawnej.

Nawiązanie współpracy między służbami pomocowymi w gminie i powiecie ma na celu jak najszybszy powrót dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo -

wychowawczych – do rodziców biologicznych z możliwością ponownego wspólnego zamieszkania.

W rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny – asystent rodziny doradzał rodzinom, w jaki sposób mają prawidłowo wydatkować otrzymane fundusze z programu Rodzina 500+, fundusz alimentacyjny, świadczenie rodzinne – zgodnie z ich przeznaczeniem.

Przez tutejszy Ośrodek prowadzona jest bardzo ścisła współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Drawsku Pomorskim - zarówno w dążeniu do utworzenia kompleksowego systemu wczesnej interwencji pomocy socjalnej, psychologicznej pedagogicznej i prawnej.

Nawiązanie współpracy między służbami pomocowymi w gminie i powiecie ma na celu jak najszybszy powrót dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo - wychowawczych – do rodziców biologicznych, do rodzin naturalnych.

W rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny – asystent rodziny doradzał rodzinom, w jaki sposób mają prawidłowo wydatkować otrzymane fundusze z programu Rodzina 500+, fundusz alimentacyjny, świadczenie rodzinne – zgodnie z ich przeznaczeniem.

Dostęp do poradnictwa specjalistycznego:

- prowadzono poradnictwo psychologiczne celem udzielania różnych form pomocy i wsparcia.
- prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy i przygotowywaniu opinii dla celów PCPR;
- dostarczenie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny;
- motywowanie rodzin, w których występuje problem alkoholowy do podjęcia leczenia odwykowego oraz uświadomienie konieczności podjęcia terapii odwykowej;
- współpraca z Sądem Rejonowym w Drawsku w szczególności z III Wydziałem Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Interdyscyplinarność współpracy i koordynacji działań instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny:

Asystent Rodziny w ramach podejmowanej pracy z rodziną wystosował również odpowiednio:

- 3 wnioski do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, z prośbą o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą w rodzinach współpracujących z asystentem rodziny.

- 8 opinii do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, dot. funkcjonowania rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- 1 powiadomienie do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim o odebraniu interwencyjnym dziecka.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie w ramach pracy socjalnej z rodzinami z problemami alkoholowymi motywowali do podjęcia leczenia odwykowego, zobowiązywali do zachowania abstynencji. W 2021 roku pracownicy socjalni zawarli 24 kontrakty socjalne. Sporządzili 4 wniosków o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wierzchowie u osób z tendencją do nadużywania alkoholu oraz przesłali 2 wnioski do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, z prośbą o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą w rodzinie. W zawiązku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie pracownicy socjalni w roku 2021 w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego wzięli udział w 18 posiedzeniach grup roboczych, podczas których dokonywali Analiz i stosowanych działań, celem możliwości wyeliminowania przemocy w rodzinach, gdzie zostały założone Niebieskie Karty.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników współpracujących z rodziną dysfunkcyjną

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości i prawidłowego realizowania zadań, pracownicy GOPS w Wierzchowie byli objęci systemem szkoleń. Pracownicy GOPS w Wierzchowie mieli sposobność wzięcia udziału w 14 szkoleniach o różnej tematyce.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 159 z póź. zm.). Asystent rodziny pracuje z rodzinami dotkniętymi m.in. problemami:

- bezrobocia,
- zagrożone ubóstwem,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- bezradności w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego,
- wielodzietności,
- długotrwałe lub ciężkie choroby i niepełnosprawności,
- uzależnienia i współuzależnienia (alkoholizm, skłonność do nadużywania alkoholu, narkotyków itp.),
- konfliktami rodzinnymi,
- dotkniętymi przemocą fizyczną i psychiczną,

bezradności w poszukiwaniu pracy oraz załatwianiu spraw urzędowych.

Rodziny objęte wsparciem w ramach współpracy z asystentem w latach 2015- 2021			
Rok	**Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny**	**liczba małoletnich dzieci w rodzinach**	**liczna dzieci przebywających w pieczy zastępczej**
2015	17	50	1
2016	16	44	9
2017	16	48	10
2018	14	41	14
2019	17	47	8
2020	11	27	4
2021	11	30	5

V.8. Polityka społeczna

Gmina Wierzchowo za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, w szczególności podejmuje działania zmierzające do zaspakajania niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, a także integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem.

Jednym z najważniejszych, ale zarazem najtrudniejszych zadań jest pomoc dzieciom w rodzinach dysfunkcyjnych. Dzieci wychowywane w takich rodzinach nie tylko pozbawione są godnego dzieciństwa, ale także bardzo często tracą szanse na normalne życie w przyszłości, a w konsekwencji, tak jak ich rodzice (opiekunowie), stają się klientami OPS-ów.

Program „Rodzina 500 plus" daje rodzinom nowe perspektywy i szanse na rozwój dzieci. Świadczenie służy częściowemu pokryciu kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Dzięki programowi 500 plus ze świadczeń rodzinnych i systemu opieki społecznej przestają korzystać rodziny z dziećmi. Potwierdza się, że mocno zmalał poziom ubóstwa rodzin z dziećmi zarówno skrajnego, jak i relatywnego.

Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego		
Rok	**Liczba rodzin**	**Łączna kwota świadczenia**
2017	282	2 955 481,37 zł
2018	276	2 729 059,91 zł
2019	247	3 193 671,00 zł
2020	256	3 918 522,40 zł
2021	444	4 006 862,00 zł

	Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.						
	Lata						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	158	173	167	170	153	233	164

	Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.						
	Lata						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	49	47	44	37	35	31	32

	Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.						
	Lata						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	34	32	30	25	22	18	19

	Kwota świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego		
Rok 2018	2019	2020	2021
166 830,00 zł	155 140,00 zł	138 790,00 zł	146 810,00

	Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2015-2019 (ilość świadczeń)					
	Liczba świadczeń w roku					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zasiłki rodzinne	4063	3887	4011	2976	3025	2529
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:						
- urodzenie dziecka	20	26	24	11	17	8
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	76	57	40	80	33	32
- samotnego wychowywania dziecka	115	104	92	102	72	109
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	900	914	930	878	784	660
- Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	233	243	204	136	111	129
- rozpoczęcia roku szkolnego	232	207	209	193	165	135
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	476	393	316	342	453	351
- zasiłki pielęgnacyjne	986	998	1029	985	930	906
- świadczenia pielęgnacyjne	152	143	151	129	186	202
- specjalny zasiłek opiekuńczy	14	25	36	46	36	36
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	34	43	37	24	32	8
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	101	97	114	99	135	139
- składki na ubezpieczenie zdrowotne	58	59	76	82	104	120

	Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2015-2019 (kwota świadczeń)					
	Kwota świadczeń (w zł) w roku					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zasiłki rodzinne	453479	454657	466519	415755	353042	293655
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:						
- urodzenie dziecka	20000	26000	24000	11000	17000	8000
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	28920	21693	14401	30650	12545	11903
- samotnego wychowywania dziecka	23699	22067	18991	20796	15096	22877
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	81690	86820	88302	83410	74480	62616
- Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	22780	26160	22260	14960	12070	13990
- rozpoczęcia roku szkolnego	23200	20687	20900	19292	16500	13500
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	40018	35389	27490	31650	43401	33594
- zasiłki pielęgnacyjne	150858	152694	162716	186775	200731	195551
- świadczenia pielęgnacyjne	197600	201058	221885	204207	332629	397157
- specjalny zasiłek opiekuńczy	7280	13000	19320	28520	22320	22320
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	34000	43000	37000	24000	32000	8000
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	33068	31437	36284	31670	48058	58686
- składki na ubezpieczenie zdrowotne	6646	6509	8065	8736	13209	16910

Realizacja dodatków mieszkaniowych w 2021r			
Wyszczególnienie		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w złotych
Ogółem		73	24131,05
z tego w zasobie	gminnym	18	10180,54
	spółdzielczym	0	0,00
	wspólnot mieszkaniowych	13	1842,42
	prywatnym	42	12108,09
	prywatne czynszowe	0	0,00
	innym	0	0,00

Dodatek energetyczny

Od 1 stycznia 2014 r. ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1 z późn. zm.), wprowadzono prawo do zryczałtowanego dodatku energetycznego. Dodatek energetyczny przyznaje wójt,

burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej.

Wysokość dodatku energetycznego dla gospodarstwa domowego:

1) prowadzonego przez osobę samotną – wynosi 11,35zł/miesiąc;
2) składającego się z 2 do 4 osób – wynosi 15,77 zł/miesiąc;
3) składającego się z co najmniej 5 osób – wynosi 18,92zł/miesiąc.

Realizacja dodatków energetycznych w 2021r.			
L.p.	**Wyszczególnienie**		**2021 r.**
1.	Kwota dotacji otrzymana przez gminę od początku roku do zakończenia 2020 roku ogółem (zł)		0,00 zł
2.	Kwota dotacji faktycznie wykorzystana przez gminę w 2020 roku (zł)	ogółem (zł)	0,00 zł
		kwota faktycznie wypłacona na dodatki (zł)	0,00 zł
		koszty wypłacania dodatku - 2% (zł)	0,00 zł
3.	Kwota dotacji zwrócona przez gminę (zł)	ogółem (zł)	0,00 zł
4.	Gospodarstwa domowe prowadzone przez osoby samotne	a) Ilość świadczeń faktycznie wypłaconych (szt.)	0
		b) Kwota wypłaconych dodatków (zł)	0,00
5.	Gospodarstwa domowe składające się od 2 do 4 osób	a) Ilość świadczeń faktycznie wypłaconych (szt.)	0
		b) Kwota wypłaconych dodatków (zł)	0,00
6.	Gospodarstwa domowe składające się co najmniej 5 osób	a) Ilość świadczeń faktycznie wypłaconych (szt.)	0
		b) Kwota wypłaconych dodatków (zł)	0,00 zł

Pomoc materialna o charakterze socjalnym – Stypendia socjalne

Gmina Wierzchowo za pośrednictwem swojej jednostki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie udziela pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów. Pomoc przyznawana jest w celu umożliwienia pokonywania barier w dostępie do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej rodzin.

Stypendia socjalne przyznane w roku 2021				
	Okres I-VI 2021r.		Okres IX-XI 2021r.	
	Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego (dane za rok szkolny 2020/2021)	Liczba przyznanych stypendiów (dane za rok szkolny 2020/2021)	Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego (dane za rok szkolny 2021/2022)	Liczba przyznanych stypendiów (dane za rok szkolny 2021/2022)
Ogółem:	**25**	**17**	**40**	**35**
Szkoły Podstawowe	16	10	27	24
Szkoły ponadgimnazjalne	9	7	13	11

Od dnia 01.01.2021 r. do dnia 30.12.2021 r. wypłacono łącznie stypendia socjalne na kwotę: 27.657.60 zł.

	Decyzje administracyjne i informacje o przyznaniu wydane przez GOPS Wierzchowo w zakresie realizacji świadczeń pomocy społecznej				
Rodzaj świadczenia	Liczba wydanych decyzji				
	2017	2018	2019	2020	2021
świadczenia z pomocy społecznej	680	681	572	395	367
świadczenia rodzinne	420	498	306	321	272
stypendia socjalne	123	139	100	72	65
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	36	41	30	32	32
świadczenia wychowawcze	329	356	454	75	465
dodatki mieszkaniowe	18	14	12	11	15
dodatek energetyczny	1	1	0	0	0

V.9. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok przyjęty został uchwałą Nr XXVII/152/2020 z dnia 16 grudnia 2020 roku, natomiast Gminny Program Przeciwdziałania Narkomani na 2021 rok uchwalono uchwałą Nr XXVII/153/2020 z dnia 16 grudnia 2020 r.

W oparciu o założenia i zadania zapisane w programach ich realizatorem był Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomani oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sposoby ich realizacji:

1. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej oraz rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, a także osób zagrożonych uzależnieniami:

1) Ogólnie dostępna informacja o miejscach udzielania pomocy dla osób uzależnionych i członków rodzin, prowadzona przez jednostki zajmujące się problematyką uzależnień na terenie gminy;
2) Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie lecznictwa osób uzależnionych;
3) Kierowanie osób z problemem alkoholowym do poradni, ośrodków terapii uzależnień, oddziałów szpitalnych zamkniętych;
4) Podejmowanie przez Gminna Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione, poprzez motywację lub zastosowanie zobowiązania sądowego;
5) Finansowanie kosztów związanych z wydawaniem opinii psychologicznych, psychiatrycznych dla osób kierowanych przez GKRPA;
6) Udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej osobom po ukończeniu terapii odwykowej oraz ich rodzinom;
7) Zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej dla osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1) Finansowanie wybranych usług i programów informacyjno-pomocowych, profilaktyczno-terapeutycznych mających na celu zdiagnozowanie i zapobiegania zjawisku uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie;

2) Zapewnianie przez Punkt Konsultacyjny, działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej, kompleksowej pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej dla rodzin i osób z problemem uzależnień oraz członkom ich rodzin;
3) Udzielenia pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową;
4) Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem procedury Niebieskiej Karty;
5) Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działania profilaktyczne na terenie Gminy poprzez dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych;
6) Organizowanie szkoleń, kursów, konferencji, debat dotyczących uzależnienia od alkoholu oraz zjawiska przemocy w rodzinie;
7) Współpraca z Policją, Strażą Gminną, Sądem, Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami, pedagogami i psychologami szkolnymi w celu podnoszenia skuteczności podejmowania działań.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć sportowo-edukacyjnych, ogólnorozwojowych dzieci uczestniczących w pozaszkolnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1) Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i przedszkoli edukacyjnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
2) Prowadzenie na terenie szkół programów edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień skierowanych do rodziców;
3) Wspomaganie działań profilaktycznych w szkołach i przedszkolach;
4) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież;
5) Wspieranie rozwoju wolontariatu wśród dzieci i młodzieży;
6) Informowanie o dostępności usług terapeutycznych oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie szkodliwości substancji uzależniających;
7) Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych i wyposażenia do szkół i świetlic;
8) Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących programy profilaktyczne na terenie gminy (kursy i szkolenia);
9) Organizowanie wyjazdów oraz kolonii letnich w połączeniu z programem profilaktyczno-wychowawczym;
10) Organizowanie wypoczynku w okresie ferii zimowych z uwzględnieniem programów profilaktycznych;
11) Dofinansowanie dożywiania dla dzieci z rodzin biednych i z dysfunkcyjnych;
12) Prowadzenie świetlic z realizacją programów opiekuńczo wychowawczych;

13) Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych problemami alkoholowymi i zjawiskiem przemocy;
14) Organizowanie festynów, imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych promujących zdrowy tryb życia.

4. Wspomaganie w działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

1) Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w tym przekazanie do realizacji zadań z zakresu profilaktyki, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
2) Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
3) Wspieranie w funkcjonowaniu klubów abstynenckich;
4) Organizowanie imprez integracyjnych.

5. Inicjowanie działań zmierzających do kształtowania polityki lokalnej dotyczącej obrotu napojami alkoholowymi:

1) Stanowienie przez Radę Gminy w formie uchwał, przepisów wewnętrznych w zakresie liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu(z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
2) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o udzielenie zezwolenia z uwzględnieniem warunków zawartych w uchwale Rady Gminy;
3) Szkolenie sprzedawców w zakresie obowiązujących przepisów i zasad sprzedaży napojów alkoholowych;
4) Prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych w zakresie postrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W ramach w/w zadań w2021 roku organizowano działania mające na celu skuteczne przeciwdziałanie i zapobieganie nadmiernemu spożywaniu alkoholu przez mieszkańców Gminy Wierzchowo. W tym celu prowadzony jest Punkt Konsultacyjny, w którym przyjmuje terapeuta i specjalista ds. uzależnień. Punkt czynny jest jeden raz w miesiącu. W wymienionym punkcie można skorzystać z fachowej pomocy specjalisty, porad ze sposobem radzenia sobie w okresie abstynencji. Z pomocy mają możliwość skorzystania osoby współuzależnione jak też członkowie

rodzin osób borykających się z problemem uzależnień. Przy Punkcie Konsultacyjnym istnieje możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej, która jest niezbędnym elementem w pokonywaniu przeszkód, w radzeniu sobie z nową rzeczywistością, w podstawowym obcowaniu w życiu codziennym osoby uzależnionej jak i osób pozostających w relacjach: rodzinnych, przyjacielskich, koleżeńskich. Wszystkie porady, pomoc specjalistów jest nieodpłatna dla korzystających. W omawianym okresie czasu Punkt Konsultacyjny zarejestrował 30 osób w tym 5 kobiet i 11 mężczyzn borykających się różnymi problemami z zakresu uzależnień. Terapeuta udzielił 48 konsultacji dotyczących w/w osób. Problemy rozpoznane u klientów Punktu to:

- przemoc w rodzinie 18 osób;
- problem alkoholowy 19 osób;
- problem alkoholowy + współuzależnienie 6 osoby;
- politoksykomania 1 osoba.

W omawianym okresie sprawozdawczym w ramach obu programów profilaktycznych realizowano szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży. Mając na uwadze to, iż te grupy wiekowe są najbardziej narażone i potencjalnie podatne na wszelkiego rodzaju uzależnienia. Podejmowane działania mają na celu przekazanie wiedzy na temat uzależnień, sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, alternatywy w ramach spędzania wolnego czasu, zachęcenie dzieci i młodzieży do własnych poszukiwań w obrębie zainteresowań, ukierunkowania własnej osoby na przyszłość, pokazanie młodym ludziom właściwych wzorców, norm i zasad, których często nie doświadczają w domach rodzinnych i grupach rówieśniczych. W tym obszarze prowadzimy szeroką współpracę ze Szkołami, Stowarzyszeniem „Nasza Świerczyna", z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Kultury Sportu i Turystyki, Biblioteką Publiczną, Radami Sołeckimi, Ochotniczą Strażą Pożarną. Wspólnie organizowane są wyjazdy dzieci do kina, na basen, wycieczki w nowe ciekawe miejsca, spotkania teatralne, wyjazdy do centrów sportowych, pikniki. W ramach profilaktycznych spotkań teatralnych nasze dzieci i młodzież uczestniczą w przedstawieniach Teatru „Kurtyna" i „Moralitet" z Krakowa. Tematami przewodnimi w okresie sprawozdawczym były: cyberprzemoc, uzależnienia, empatia. Z uwagi na wprowadzony stan pandemii większość zajęć i programów realizowano w formie on-line.

Na terenie naszej gminy w ramach gminnego programu profilaktycznego prowadzone są dwie świetlice opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży. W programach świetlic uwzględnione są przede wszystkim zadania związane z ciekawym i interesującym spędzeniem wolnego czasu. W obu świetlicach pracują osoby w wykształceniem pedagogicznym. W związku z wprowadzeniem stanu epidemicznego w roku sprawozdawczym zawieszono działalność w/w świetlic.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczy sześć osób. Członkowie GKRPA spotykają się cyklicznie jeden raz w miesiącu na posiedzeniach stacjonarnych zajmując się głównie weryfikacją wniosków osób skierowanych na przymusowe leczenie odwykowe. Ponadto zajmują się kontrolowaniem punktów sprzedaży alkoholu na terenie naszej gminy, opiniowaniem wniosków sprzedawców alkoholu. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zarejestrowała 16 wniosków dotyczących osób ze skierowaniem na leczenie odwykowe. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 16 posiedzeń stacjonarnych, przeprowadziła kontrolę 11 punktów sprzedaży alkoholu, zaopiniowała 3 wnioski dotyczące wydania pozwoleń na sprzedaż alkoholu na terenie gminy. W roku sprawozdawczym przeprowadzono szkolenie dla sprzedawców alkoholu, ponadto przeprowadzono badanie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich w punktach sprzedaży.

Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii odpowiedzialny jest za właściwą realizację gminnych programów profilaktycznych, ponadto w ramach swoich działań prowadzi dyżury dla osób borykających się problemami uzależnień jak i osób współuzależnionych w zakresie uzyskania pomocy terapeutycznej i leczniczej.

V.10. Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Program współpracy Gminy Wierzchowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok został przyjęty przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą Nr XXVI/141/2020 z dnia 26 listopada 2020 roku, zgodnie z art. 5a pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Projekt Programu opracowany w oparciu o wcześniejsze doświadczenia ze współpracy był konsultowany z organizacjami pozarządowymi zgodnie z przyjętymi procedurami. Program szczegółowo określa finansowe i pozafinansowe formy możliwej współpracy Gminy Wierzchowo z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Współpraca administracji publicznej z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego odbywa się w dwóch równoważnych płaszczyznach: w formie finansowej i pozafinansowej. Współpraca Gminy Wierzchowo z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na płaszczyźnie finansowej odbywała się w 2021 roku przede wszystkim poprzez wspieranie realizacji zadań publicznych przez uprawnione podmioty w trybie otwartego konkursu ofert.

Za priorytetowe zadania publiczne Gminy Wierzchowo w 2021 roku określono następujące zadania o charakterze gminnym z zakresu:

1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,

2) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,

3) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,

4) ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,

5) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży.

Na realizację zadań publicznych przeznaczono odpowiednio:

1) wspieranie i upowszechniania kultury fizycznej - 19 000 zł,

2) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym - 8 000 zł,

3) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych – 2 500 zł,

4) ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego - 3 500 zł

4) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży - 3 500 zł.

Gmina Wierzchowo dodatkowo w trybie otwartego konkursu ofert dokonała wyboru operatora regrantingu na zadania publiczne w zakresie „Promocji i organizacji wolontariatu". Na ten cel przeznaczono kwotę 4 000 zł.

Ogółem na realizację zadań publicznych zlecanych podmiotom biorącym udział w otwartych konkursach ofert przeznaczono w 2021 roku kwotę 40 500 zł.

Zajęcia w ramach realizacji zadania publicznego przez Stowarzyszenie „Nasza Świerczyna" pn. „Bieg Wilczym krokiem".

Zajęcia w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Sprawni inaczej" realizowanego przez MKLS „Kolejarz"

V.11. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzchowo, Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego

Zasadniczym dokumentem określającym politykę przestrzenną Gminy Wierzchowo jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzchowo. Studium zostało uchwalone przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą Nr XXXII/175/2001 w dniu 23 sierpnia 2001 r. Dokument ten z uwagi na datę jego przyjęcia, nie jest dostosowany do przepisów obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ponadto obszar studium zawiera teren, który obecnie stanowi część gminy Mirosławiec.

Rada Gminy Wierzchowo w dniu 29 czerwca 2017 r. uchwałą Nr XXXIII/186/2017 w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzchowo uznała studium w całości za nieaktualne. W związku z tym w 2020 r. rozpoczęto procedurę opracowania nowego studium, której zakończenie planuje się na II kwartał 2022 r.

Gmina Wierzchowo nie posiada miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ostatnim aktem prawa miejscowego był Miejscowy Plan Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wierzchowo uchwalony przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą Nr XLV/181/94 z dnia 8 kwietnia 1994 r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Koszalińskiego Nr 12 z dnia 4 lipca 1994 r., który obowiązywał do dnia 31.12.2003 r.

W związku z powyższym określenie sposobu zagospodarowania terenu następuje poprzez wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na podstawie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Decyzje te stanowią akt administracyjny występujący w dwóch formach, w zależności od rodzaju planowanej inwestycji:

- decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- oraz decyzji o warunkach zabudowy.

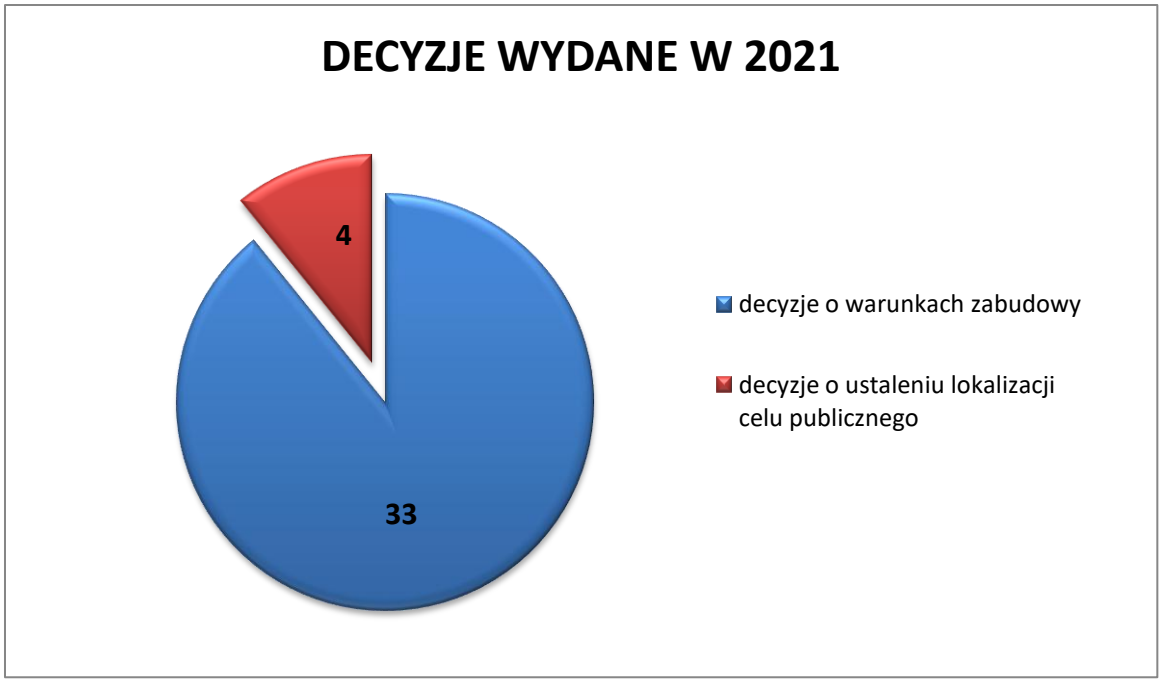

W okresie podlegającym analizie wydano łącznie 33 decyzje o warunkach zabudowy, w tym jedną decyzję odmawiającą ustalenia warunków zabudowy oraz 4 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W większości wydawane decyzje o warunkach zabudowy dotyczyły infrastruktury technicznej - budowy farm fotowoltaicznych. W zakresie zabudowy mieszkaniowej wydano 12 decyzji, w tym jedną odmawiającą ustalenia warunków zabudowy.

W zakresie inwestycji celu publicznego wydano 4 decyzje ustalające ich lokalizację. Decyzje dotyczyły budowy wolnostojącej słupowej stacji transformatorowej, infrastruktury technicznej gazowej i elektroenergetycznej, budowy świetlicy w Żabinku.

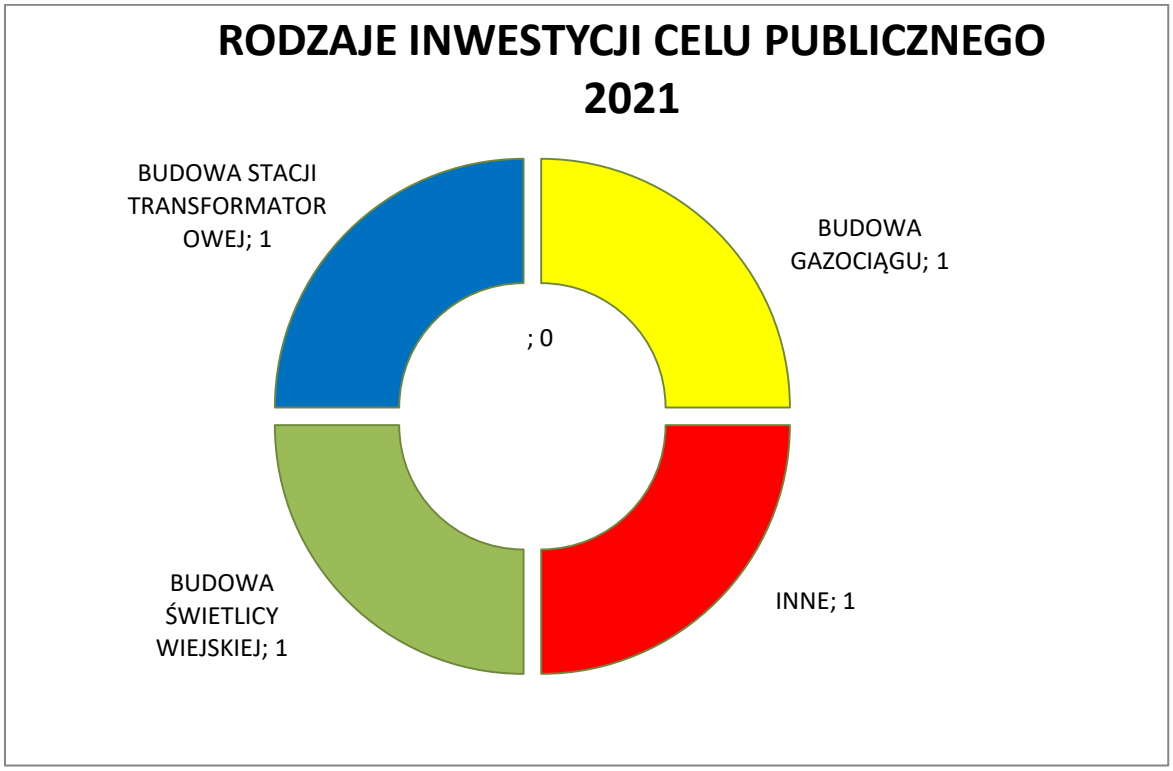

VI. Realizacja uchwał Rady Gminy Wierzchowo

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku Rada Gminy Wierzchowo odbyła 11 posiedzeń sesji, zgodnie z przyjętym planem pracy Rady Gminy Wierzchowo na rok 2021. Na mocy ustawy o samorządzie gminnym wykonawcą uchwał rady gminy jest organ wykonawczy – Wójt.

W trakcie odbytych w 2021 roku sesji Rada Gminy Wierzchowo podjęła łącznie 75 uchwał. Spośród podjętych uchwał 17 stanowiło akty prawa miejscowego. Uchwały podejmowane przez Radę Gminy Wierzchowo w terminie ustawowym 7 dni przekazywane były do organu nadzoru celem ich weryfikacji pod względem zgodności z obowiązującym prawem. Wszystkie podejmowane uchwały publikowane były w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Wierzchowo, a uchwały stanowiące akty prawa miejscowego, w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Poniżej przedstawiono szczegółowe zestawienie uchwał podjętych w 2021 roku wraz z informacją o stanie ich realizacji.

Lp	Numer	Data	Tytuł	Stan realizacji
1	XXVIII/159/2021	28-01-2021	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2021-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji
2	XXVIII/160/2021	28-01-2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana
3	XXVIII/161/2021	28-01-2021	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023	W ramach realizacji uchwały w 2021 roku objęto dożywianiem 49 uczniów szkół podstawowych na ogólną kwotę 16.011,00 zł. Wypłacono zasiłki okresowe dla 61 osób na łączną kwotę 44.284,11 zł, zasiłki celowe dla 179 osób na łączną kwotę 103.843,00 zł. Pracą socjalną w 2021 roku objęte były 92 rodziny (244 osoby). Uchwała jest w trakcie realizacji.
4	XXVIII/162/2021	28-01-2021	w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Wierzchowo na lata 2021 - 2026	Uchwała jest w trakcie realizacji. W ramach jej realizacji w 2011 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 11 formularzy „Niebieskich Kart". Spośród zgłoszonych przypadków kontynuowano 3 karty natomiast 8 zostało zamkniętych. Na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w 2021 roku wydatkowano kwotę 11235,43 zł.
5	XXVIII/163/2021	28-01-2021	w sprawie zmiany uchwały Nr XXVI/145/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności	Uchwała została zrealizowana.
6	XXVIII/164/2021	28-01-2021	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowej oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowej w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy dzierżawy zostały podpisane.
7	XXVIII/165/2021	28-01-2021	w sprawie wyrażenia zgody na przedłużenie w drodze bezprzetargowej umowy dzierżawy nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Wierzchowo	Uchwała została zrealizowana. Aneks do umowy został podpisany.
8	XXVIII/166/2021	28-01-2021	w sprawie zmiany uchwały Nr XXVI/148/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pozbawienia kategorii dróg gminnych na terenie gminy Wierzchowo i wyłączenia ich z użytkowania.	Uchwała została zrealizowana
9	XXVIII/167/2021	28-01-2021	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Drawskiemu	Uchwała udzielono pomocy finansowej Powiatowi

				Drawskiemu w wysokości 12.275,00 zł z przeznaczeniem na realizację świadczenia usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego na liniach: - Złocieniec-Wierzchowo przez Osiek Drawski i Żabin, - Złocieniec - Wielboki przez Świerczynę; - Złocieniec - Kalisz Pomorski przez Żabin. Dotacja została w całości wykorzystana na realizację powyższego zadania. Uchwała został zrealizowana,
10	XXIX/168/2021	04-03-2021	w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy funduszu sołeckiego na rok 2022	Uchwała została zrealizowana
11	XXIX/169/2021	04-03-2021	w sprawie przekazania petycji dotyczącej podjęcia uchwały w przedmiocie masowych szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 według właściwości	Niniejszą uchwałą Rada Gminy Wierzchowo uznała się za niewłaściwą do rozpatrzenia petycji i zgodnie z właściwością petycja przesłana została do organu właściwego. Uchwałą została zrealizowana.
12	XXIX/170/2021	04-03-2021	w sprawie przekazania petycji dotyczącej podjęcia uchwały w przedmiocie masowych szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 według właściwości	Niniejszą uchwałą Rada Gminy Wierzchowo uznała się za niewłaściwą do rozpatrzenia petycji i zgodnie z właściwością petycja przesłana została do organu właściwego. Uchwałą została zrealizowana.
13	XXIX/171/2021	04-03-2021	w sprawie udzielenia Powiatowi Drawskiemu pomocy finansowej na realizację zadania inwestycyjnego pn.: opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 1994Z na odcinku Wierzchowo - Sośnica (etap II i III)".	Uchwałą udzielono dotacji Powiatowi Drawskiemu w wysokości 35.000 zł na opracowanie dokumentacji na realizację zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 1994Z na odcinku Wierzchowo - Sośnica (etap II i III)". Dotacja została wykorzystana w wysokości 34.950 zł. Pozostała kwota zwrócona została Gminie Wierzchowo. Uchwała została zrealizowana.
14	XXIX/172/2021	04-03-2021	w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wierzchowo	W ramach realizacji uchwały w 2021 roku dofinansowano zabiegi sterylizacji zwierząt na kwotę 4827,50 zł. Wniesiono opłatę na utrzymanie kojca w schronisku w wysokości 10.000 zł oraz poniesiono wydatki w wysokości 134,10 zł na zakup karmy dla bezdomnych zwierząt. Łącznie w ramach realizacji Programu wydatkowano w 2021 roku kwotę 14961,00 zł.
15	XXIX/173/2021	04-03-2021	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2021-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji
16	XXIX/174/2021	04-03-2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana

17	XXIX/175/2021	04-03-2021	w sprawie zbycia nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Gminy Wierzchowo	Uchwałą wyrażono zgodę na zbycie budynku świetlicy wiejskiej w Żabinku. W ramach realizacji uchwały odbyły się dwa przetargi na zbycie nieruchomości. Oba przetargi zakończyły się wynikiem negatywnym z uwagi na brak ofert.
18	XXX/176/2021	31-03-2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana
19	XXX/177/2021	31-03-2021	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2021-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
20	XXX/178/2021	31-03-2021	w sprawie zmiany uchwały Nr XXXIX/210/2005 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 27 października 2005 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie	Uchwałą nadano nowy statut Gminnemu Ośrodkowi Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie. Uchwała jest w trakcie realizacji.
21	XXX/179/2021	31-03-2021	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowej oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowej w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy dzierżawy zostały podpisane.
22	XXX/180/2021	31-03-2021	w sprawie uchylenia uchwały Nr VIII/45/2019 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 30 maja 2019 roku w sprawie poboru niektórych podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso	Uchwałą postanowiono o uchyleniu uchwały w sprawie poboru niektórych podatków i opłat w drodze inkasa. Uchwała została zrealizowana.
23	XXX/181/2021	31-03-2021	w sprawie rozpatrzenia petycji	Uchwała dotyczyła rozpatrzenia petycji dotyczącej przeprowadzenia bezpośredniego (na podstawie art.4 pkt 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) Referendum Ludowego w sprawie wdrożenia nowego Kodeksu Wyborczego oraz nowego Ustroju Prezydencko-Ludowego dla Polski. Petycja została rozpatrzona negatywnie.
24	XXXI/182/2021	29-04-2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana
25	XXXI/183/2021	29-04-2021	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy zostały podpisane.
26	XXXI/184/2021	29-04-2021	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowej w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowa została podpisana.
27	XXXII/185/2021	27-05-2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana
28	XXXII/186/2021	27-05-2021	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2021-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
29	XXXII/187/2021	27-05-2021	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości	Uchwała została zrealizowana. Umowa dzierżawy została

			gruntowej oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowej w drodze przetargu	podpisana.
30	XXXII/188/2021	27-05-2021	w sprawie określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego	Uchwała jest w trakcie realizacji.
31	XXXII/189/2021	27-05-2021	w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli na terenie Gminy Wierzchowo	Uchwałą wyrażono zgodę na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli. Niestety z uwagi na brak ratowników miejsce w wyznaczonym okresie nie funkcjonowało.
32	XXXII/190/2021	27-05-2021	w sprawie zmiany uchwały Nr XXXIII/188/2017 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie regulaminu dofinansowania kosztów usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wierzchowo	Uchwałą określono nowy wzór wniosku o przyznanie usługi usunięcia odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Wierzchowo.
33	XXXII/191/2021	27-05-2021	w sprawie zmiany uchwały Nr XXVI/145/2020 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności	Uchwałą ustalono wysokość stawki za odbiór odpadów komunalnych na poziomie 28 zł od osoby. Uchwała jest w trakcie realizacji
34	XXXII/192/2021	27-05-2021	w sprawie regulaminu miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli "Plaża nad jeziorem Dramienko"	Uchwałą określono regulamin miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli „Plaża nad jeziorem Dramienko”. Z uwagi na brak ratowników miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli w 2021 roku nie zostało uruchomione.
35	XXXIII/193/2021	30-06-2021	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Wierzchowo wotum zaufania	Wotum zaufania zostało udzielone.
36	XXXIII/194/2021	30-06-2021	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2020 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu za 2020 rok	Sprawozdania zostały zatwierdzone. Uchwała została zrealizowana.
37	XXXIII/195/2021	30-06-2021	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Wierzchowo absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2020 rok	Absolutorium zostało udzielone. Uchwała została zrealizowana.
38	XXXIII/196/2021	30-06-2021	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowej oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowej w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy zostały podpisane.
39	XXXIII/197/2021	30-06-2021	w sprawie zamiany nieruchomości położonych w Wierzchowie	Uchwała została zrealizowana. Zamiana została dokonana stosownym aktem notarialnym.
40	XXXIII/198/2021	30-06-2021	w sprawie uchwalenia planu pracy Komisji stałych Rady Gminy Wierzchowo	Uchwała została zrealizowana.

41	XXXIII/199/2021	30-06-2021	w sprawie średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Wierzchowo na rok szkolny 2021/2022	Uchwałą ustalono średnią cenę jednostki paliwa na potrzeby zwrotu kosztów przejazdu niepełnosprawnego dziecka i jego opiekuna do placówek oświatowych, jeżeli dowożenie jest organizowane i realizowane przez rodziców. Uchwała jest w trakcie realizacji.
42	XXXIII/200/2021	30-06-2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana
43	XXXIV/201/2021	31-08-2021	w sprawie zbycia nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji. Nieruchomość przygotowywana jest do sprzedaży.
44	XXXIV/202/2021	31-08-2021	w sprawie przyjęcia projektu Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków i przekazania go do zaopiniowania organowi regulacyjnemu	Uchwałą przyjęto projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Projekt został uzgodniony przez organ uzgadniający i stosowną uchwałą przyjęty jako obowiązujący regulamin. Uchwała została zrealizowana
45	XXXIV/203/2021	31-08-2021	w sprawie emisji obligacji komunalnych	Uchwałą zdecydowano o emisji obligacji komunalnych o łącznej wartości 3.000.000 zł.
46	XXXIV/204/2021	31-08-2021	w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wierzchowo.	W ramach realizacji uchwały w 2021 roku przyznano uczniom z terenu gminy 52 stypendia na łączną kwotę 27.657,60 zł. Uchwała jest w trakcie realizacji.
47	XXXIV/205/2021	31-08-2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana
48	XXXIV/206/2021	31-08-2021	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2021-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
49	XXXV/207/2021	30-09-2021	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy dzierżawy zostały podpisane.
50	XXXV/208/2021	30-09-2021	w sprawie uchwalenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
51	XXXV/209/2021	30-09-2021	w sprawie zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury - Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie oraz Biblioteki Publicznej im. Ignacego Solarza w Wierzchowie	Uchwałą wyrażono zamiar połączenia samorządowych instytucji kultury tj. Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie oraz Biblioteki Publicznej im. Ignacego Solarza w Wierzchowie. W ramach realizacji uchwały wystąpiono o opinie do organów opiniujących. Po otrzymaniu opinii sporządzony zostanie wniosek do Ministra ds. Kultury w sprawie wyrażenia zgody na połączenie.

52	XXXV/210/2021	30-09-2021	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie	Uchwała została zrealizowana,. Skargę uznano za zasadną.
53	XXXV/211/2021	30-09-2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana
54	XXXV/212/2021	30-09-2021	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2021-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
55	XXXVI/213/2021	27-10-2021	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2022 rok	Uchwałą ustalono stawki podatku od nieruchomości na rok 2022. Uchwała jest w trakcie realizacji.
56	XXXVI/214/2021	27-10-2021	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2022 rok	Uchwałą ustalono stawki podatku od środków transportowych na rok 2022. Uchwała jest w trakcie realizacji.
57	XXXVI/215/2021	27-10-2021	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Wierzchowo w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych	Uchwałą ustalono wysokość ekwiwalentu pieniężnego za udział członków OSP w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych. Uchwała został uchylona uchwałą Nr XXXIX/240/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych, uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach
58	XXXVI/216/2021	27-10-2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana
59	XXXVI/217/2021	27-10-2021	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2021-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
60	XXXVII/218/2021	30-11-2021	w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia zasad wypłacania radnym i sołtysom diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych	Uchwałą zmieniono wysokość diet radnych oraz sołtysów gminy Wierzchowo. Uchwała jest w trakcie realizacji.
61	XXXVII/219/2021	30-11-2021	w sprawie ustalenia wynagrodzenia wójta Gminy Wierzchowo	Uchwałą ustalono wynagrodzenie Wójta w związku ze zmianami przepisów prawa w tym zakresie. Uchwała jest w trakcie realizacji.
62	XXXVII/220/2021	30-11-2021	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy dzierżawy zostały podpisane.
63	XXXVII/221/2021	30-11-2021	w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Wierzchowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022.	Uchwała jest w trakcie realizacji.
64	XXXVII/222/2021	30-11-2021	w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami	Uchwała postanowiono o pokryciu w 2021 roku części

			komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi dochodami własnymi niepochodzącymi z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Kwota przeznaczona na ten cel w 2021 roku wyniosła 118.633,09 zł. Uchwała została zrealizowana.
65	XXXVII/223/2021	30-11-2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana
66	XXXVII/224/2021	30-11-2021	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2021-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
67	XXXVII/225/2021	30-11-2021	w sprawie zbycia nieruchomości stanowiącej własność Gminy Wierzchowo	Uchwała została zrealizowana. Nieruchomość została zbyta.
68	XXXVIII/226/2021	29-12-2021	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2022-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
69	XXXVIII/227/2021	29-12-2021	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wierzchowo na rok 2022	Uchwała jest w trakcie realizacji
70	XXXVIII/228/2021	29-12-2021	w sprawie zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie	Uchwała została uchylona uchwałą N XL/241/2022 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
71	XXXVIII/229/2021	29-12-2021	w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022	Uchwała jest w trakcie realizacji
72	XXXVIII/230/2021	29-12-2021	w sprawie uchwalenia planu pracy Komisji stałych Rady Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
73	XXXVIII/231/2021	29-12-2021	w sprawie zatwierdzenia planu pracy i kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
74	XXXVIII/232/2021	29-12-2021	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Umowy dzierżawy zostały podpisane.
75	XXXVIII/233/2021	29-12-2021	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała została zrealizowana

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

VII.1. Stowarzyszenia gmin i powiatów

Gmina Wierzchowo jest członkiem Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałeckim".

Związek Gmin Wiejskich RP to największa ogólnopolska organizacja skupiająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Związek jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji przedwojennej organizacji o tej samej nazwie. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów

wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska. Wspólne działania za pośrednictwem Związku pomagają w sposób zorganizowany walczyć o interesy członków. Działania ZGW RP są prowadzone na wielu płaszczyznach. Dotyczą zarówno negocjacji z Rządem, konsultacji w Parlamencie, wymiany doświadczeń pomiędzy członkami, jak i działań w celu gospodarczego i kulturalnego rozwoju gmin wiejskich. Związek od lat działa skutecznie w wielu sferach broniąc spraw gmin wiejskich. Dzięki naszemu zaangażowaniu i lobbingowi wiele złych z punktu widzenia samorządów wiejskich rozwiązań proponowanych przez Rząd lub Parlament zostało oprotestowanych i tym samym skutecznie zablokowanych. Związek tworzy szeroką platformę współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy gminami (kongresy, konferencje, grupy wymiany doświadczeń, baza dobrych praktyk, różnorodne formy współdziałania z wykorzystaniem technologii informatycznych). Na przestrzeni ostatnich lat ZGW RP intensywnie wspierał gminy w dostosowaniu się do standardów unijnych, realizował różnorakie programy badawczo-analityczne, organizował liczne szkolenia, warsztaty i konferencje wspierające realizację gminnych zadań i doskonalące umiejętności przedstawicieli samorządów.

Z uwagi na panującą pandemię w 2021 roku nie odbywały się zgromadzenia Związku w tradycyjnej formule a jedynie spotkania on-line.

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania podejmuje wspólne działania dla równomiernego i zrównoważonego rozwoju Euroregionu oraz zbliżenia jego mieszkańców po obu stronach granicy. Działalność stowarzyszenia mieści się w następujących obszarach: współpraca gospodarcza, transfer technologii, szkolenia zawodowe, wymiana młodzieży i grup zawodowych, współpraca kulturalna, ochrona środowiska naturalnego, poprawa gospodarki leśnej i rolnej, infrastruktury granicznej i transgranicznej, budowa kompleksowego systemu informacji, koordynacja transgranicznego planowania przestrzennego, współpraca podczas pożarów i klęsk żywiołowych.

Z uwagi na panującą pandemię w 2021 roku nie odbywały się zgromadzenia Związku w tradycyjnej formule a jedynie spotkania on-line.

Głównym celem działalności Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałeckim" jest wspólne działanie na rzecz szeroko pojętego rozwoju obszarów wiejskich i miejskich swojego regionu, a w szczególności m.in.:

1) rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowywania i wdrażania operacji, w tym rozwijania ich zdolności zarządzania projektami;

2) opracowanie i publikowanie naborów wniosków lub ciągłej procedury składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru;

3) przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie;

4) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;

5) opracowanie i wdrożenie lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Programu Rybactwo i Morze na lata 2014-2020;

6) aktywizowanie i mobilizowanie ludności wiejskiej i ludności obszarów zależnych od rybactwa oraz stymulowanie lokalnych inicjatyw;

7) upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich i obszarach zależnych od rybactwa;

8) działalność edukacyjna i informacyjna w zakresie możliwości korzystania i wdrażania programów rozwoju, restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa;

9) wspieranie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej.

W ramach Partnerstwo Strefa Centralna Gmina Wierzchowo przystąpiła do projektu pilotażowego „Centrum Wsparcia Doradczego" realizowanego przez Związek Miast Polskich na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Rozwoju, który ma na celu wypracowanie docelowego modelu Centrum Wsparcia Doradczego, czyli modelu świadczenia doradztwa partnerstwom samorządów lokalnych. Powołanie Centrum Wsparcia Doradczego jako jednostki działającej na rzecz wzmocnienia sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych (gminnych i powiatowych) ma za zadanie poprawę ich kompetencji do zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym oraz inicjowania i realizacji kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych w partnerstwie społeczno-gospodarczym (z zaangażowaniem interesariuszy) w okresie trwania projektu, od grudnia 2020r. do lutego 2022r. Partnerstwo Strefa Centralna tworzą następujące jednostki samorządu terytorialnego: Gmina Czaplinek, Gmina Drawsko Pomorskie, Gmina Kalisz Pomorski, Gmina Wierzchowo, Gmina Złocieniec, Gmina Dobra, Gmina Łobez, Gmina Radowe małe, Gmina Resko, Gmina Węgorzyno, Gmina Brzeźno, Gmina Rąbino, Gmina Sławoborze, Gmina Świdwin, Gmina Miejska Świdwin, Gmina Połczyn-Zdrój, Powiat Drawski, Powiat Łobeski i Powiat Świdwiński. Celem głównym Partnerstwa jest współpraca samorządów. Partnerstwo Strefy Centralnej oraz innych podmiotów z tego obszaru (publicznych, społecznych i gospodarczych) na rzecz prowadzenia efektywnej polityki zrównoważonego rozwoju.

VII.2. Związki Komunalne

Celowy Związek Gmin R – XXI.

Dnia 26 lutego 2004r. uchwałą Rady Gminy Wierzchowo nr XIX/101/2004 Gmina Wierzchowo przystąpiła do Celowego Związku Gmin R – XXI. Uczestnikami związku jest 31 gmin województwa zachodniopomorskiego. Siedzibą Związku jest miasto Nowogard.

Do celów i zadań Związku należy wspólne planowanie i wykonywanie zadań założonych w polityce ekologicznej na terytorium gmin będących uczestnikami Związku w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, mieszkańców tych gmin dotyczących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, obejmujących w szczególności zadania utrzymania czystości i porządku, urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych poprzez świadczenie usług publicznych w wykonaniu obowiązku służby publicznej z zakresu rozwiązywania problemu dotyczącego środowiska naturalnego.

Uczestnicy - Założyciele Związku wnoszą do związku wpisowe w wysokości 5 000,00 zł. Stałe roczne składki członkowskie uzależnione są od ilości mieszkańców danej gminy - uczestnika Związku, w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok obrachunkowy. Wysokość składek jest ustalana przez Walne Zgromadzenie Związku. W roku 2021 składka wynosiła 2 zł od mieszkańca.

Celowy Związek Gmin R-XXI prowadzi instalację przetwarzania odpadów komunalnych dla 31 gmin województwa zachodniopomorskiego. Misją CZG R-XXI jest ochrona środowiska poprzez zagospodarowanie odpadów komunalny w sposób racjonalny, optymalny i zgodny z prawem. Moc przerobowa instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów wynosi 120 000 mg/rok, co zapewnia zagospodarowanie strumienia odpadów kierowanego z regionu do instalacji. Instalacja znajduje się w Regionalnym Zakładzie Gospodarowania Odpadami w miejscowości Słajsino, gm. Nowogard. Powierzchnia całego terenu Zakładu wynosi 18,6 ha. Zadaniem Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami jest odbiór, przetworzenie/odzysk i unieszkodliwienie dowożonych odpadów komunalnych z terenów gmin należących do Celowego Związku Gmin R-XXI, w tym przede wszystkim:

- mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych
- przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów
- składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów.

W sortowni prowadzi się mechaniczne przetwarzanie odpadów na liniach sortowania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów opakowaniowych pochodzących z selektywnej zbiórki:

- o wydajności ok. 99 600 Mg/a dla odpadów komunalnych zmieszanych,
- o wydajności ok. 5 000 Mg/a dla odpadów opakowaniowych.

Zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych w sortowani odbywa się w instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów, która umożliwia ich biostabilizację w systemie NOVAKOMP o zdolności przetwarzania ponad 50 ton na dobę i ok. 50 000 Mg/a. Na terenie RZGO w Słajsinie wybudowano dwie kwatery składowania odpadów o łącznej powierzchni 4,5 ha i pojemności 345 700 m3.

Celowy Związek Gmin R – XXI w ramach uzyskanego dofinansowania ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej w Szczecinie w roku 2021 rozpoczął budowę instalacji fotowoltaicznej o mocy około 1 MWp na terenie RZGO Słajsino. Całkowita wartość inwestycji to 3 385 452,79 zł. Przedsięwzięcie obejmuje budowę instalacji fotowoltaicznych składającej się z ok. 2565 modułów o mocy jednostkowej ok. 390 Wp, posadowionych na gruncie na konstrukcji wsporczej. Ponadto zaprojektowano drogi dojazdowe techniczne oraz ogrodzenie terenu.

Kolejną inwestycją rozpoczętą i realizowaną w roku 2021 była budowa kwatery składowania odpadów w Słajsinie. Kwatera powiązana jest komunikacyjnie z istniejącą częścią zakładu. Podzielona została na cztery sektory rozdzielone groblami. Całkowita powierzchnia kwatery wynosi ok. 6,25 ha, a jej pojemność to 574 000 m3. Jest to kwatera do składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Przewidywany czas jej eksploatacji to 14 lat. Wartość inwestycji wynosi 14.659.140,00 zł brutto. Zadanie zostało sfinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w formie pożyczki na zadanie inwestycyjne.

Ponad to Celowy Związek Gmin R-XXI realizuje programy edukacyjne. Bezpośrednimi odbiorcami są dzieci z przedszkoli oraz dzieci i młodzież ze szkół podstawowych wraz z nauczycielami. Eko- lekcje odbywają się w różnych formach, dostosowane odpowiednio do grup wiekowych. Efektem ekologicznych programów jest kształtowanie postaw proekologicznych bezpośrednio wśród dzieci i młodzieży oraz pośrednio na dorosłych mieszkańców, podniesienie świadomości, zmiana postaw i zachowań społeczeństwa względem środowiska naturalnego ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowej segregacji odpadów. Realizacja zadania wiąże się ze ścisłą współpracą CZG R-XXI z gminami członkowskimi, placówkami oświatowymi, dyrektorami szkół, nauczycielami, co wpływa na sprawną realizację programów .

Związek Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej.

W roku 2021 Związek realizował projekty związane są z uporządkowaniem gospodarki wodno – ściekowej na terenie gmin będących członkami Związku. Inwestycje dotyczyły budowy

sieci wodociągowych oraz sieci kanalizacji sanitarnych grawitacyjno – tłocznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą jak również modernizacji ujęć wody oraz oczyszczalni ścieków.

Gmina Wierzchowo, poprzez obecność w Związku, uzyskała dofinansowanie, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020, działanie 3.6. Wsparcie rozwoju systemów oczyszczania ścieków, na zadanie dotyczące budowy sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Będlino, Sośnica i Otrzep jak również na modernizację hydroforni w miejscowości Świerczyna, która realizowana została ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020 oś „Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu", działanie 3.5 „Wsparcie rozwoju sieci wodociągowych". Powyższe zadania zakończono w roku 2021.

W roku 2020 uzyskano kolejne dofinansowanie dla projektu pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Świerczyna w aglomeracji Wierzchowo – Wodnik II". Inwestycję, w zakresie prac budowlanych , rozpoczęto w roku 2021.

VII.3. Współpraca zagraniczna

Współpraca zagraniczna Gminy Wierzchowo opiera się na partnerstwie z gminą Henstedt-Ulzburg. Wzajemne kontakty naszych Gminy trwają od 1992 r., wówczas to określono kierunki wspólnych działań w sferze oświatowo-wychowawczej, kulturalnej, opieki społecznej, ochrony środowiska, turystyki i gospodarki. Przedstawiciele z Henstedt-Ulzburg systematycznie odwiedzają naszą gminę, biorąc udział m.in. w Gminnym Święcie Plonów, spotkaniach integracyjnych Koła Emerytów, czy Gminnych Zawodach Sportowo-Pożarniczych. Szkoła Podstawowa w Wierzchowie kontynuuje wymianę uczniów zapoczątkowaną wiele lat temu przez Gimnazjum w Wierzchowie.

W związku z trwającą pandemią COVID-19 w roku 2021 nie odbyły się spotkania osobiste jedynie wymiana informacji email bądź telefonicznie. Gmina partnerska wspomogła mieszkańców przekazując do Caritasu łóżka medyczne oraz materiały pierwszej potrzeby, które zostały przekazane do szpitala w Kańsku jako wsparcie w okresie pandemii.

VIII. Część analityczna

VIII.1. Oświata

W roku szkolnym 2020/2021 Gmina Wierzchowo była organem prowadzącym dla 2 przedszkoli publicznych i 2 szkół podstawowych.

Stan organizacji szkół podstawowych i przedszkoli w roku szkolnym 2020/2021 obrazuje tabela nr 1 i nr 2.

Tabela Nr 1. Stan organizacji szkół podstawowych z oddziałami gimnazjalnymi w roku szkolnym 2020/2021.

	Wyszczególnienie	**Liczba oddziałów**	**Liczba uczniów***	**w tym:**							
				I	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**
1.	Szkoła Podstawowa Wierzchowo	12	223	17	31	32	26	9	42	42	24
2.	Szkoła Podstawowa Świerczyna (Zespół Szkół)	7	66	6	12	5	9	0	12	14	8
	Razem	19	289	**23**	**43**	**37**	**35**	**9**	**54**	**56**	**32**

Liczba uczniów szkół podstawowych w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 21 uczniów co spowodowane jest tym, że w roku ubiegłym była liczniejsza klasa VIII oraz tym, że w badanym roku jest tylko 1 oddział klasy 1 w Szkole Podstawowej w Wierzchowie.

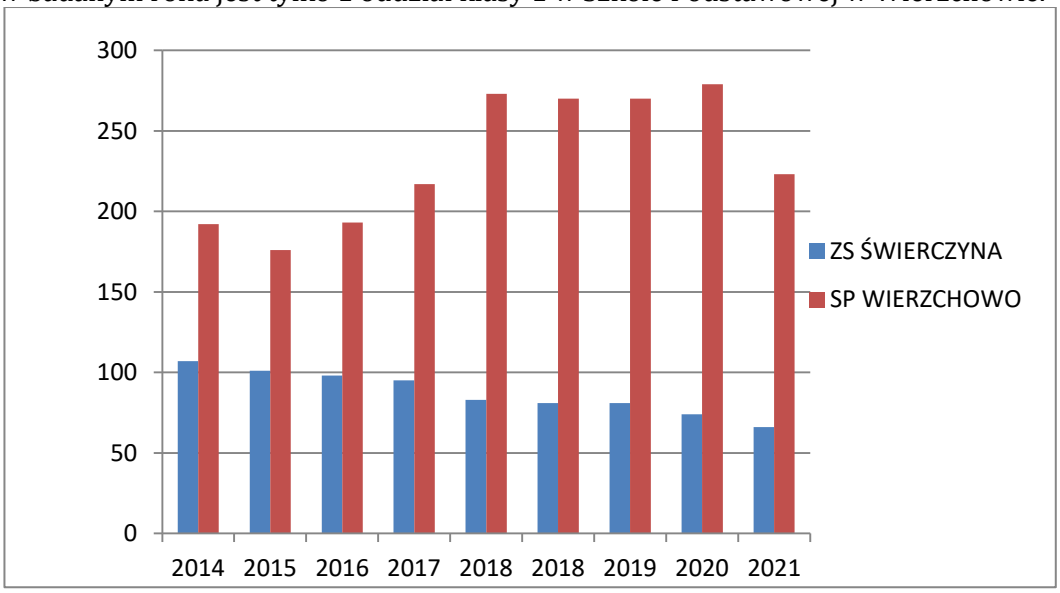

Wykres nr 1. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach w roku szkolnym 2020/2021.

Tabela Nr 2. Stan organizacji przedszkoli publicznych i niepublicznych.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów*
1.	Przedszkole w Wierzchowie	5	103
2.	Przedszkole w Świerczynie (Zespół Szkół)	1	19
Ogółem:		**6**	**122**

Liczba dzieci w przedszkolach uległa znacznemu wzrostowi. spowodowanego to jest wybudowaniem nowego przedszkola w Wierzchowie, które może przyjąć do 125 dzieci.

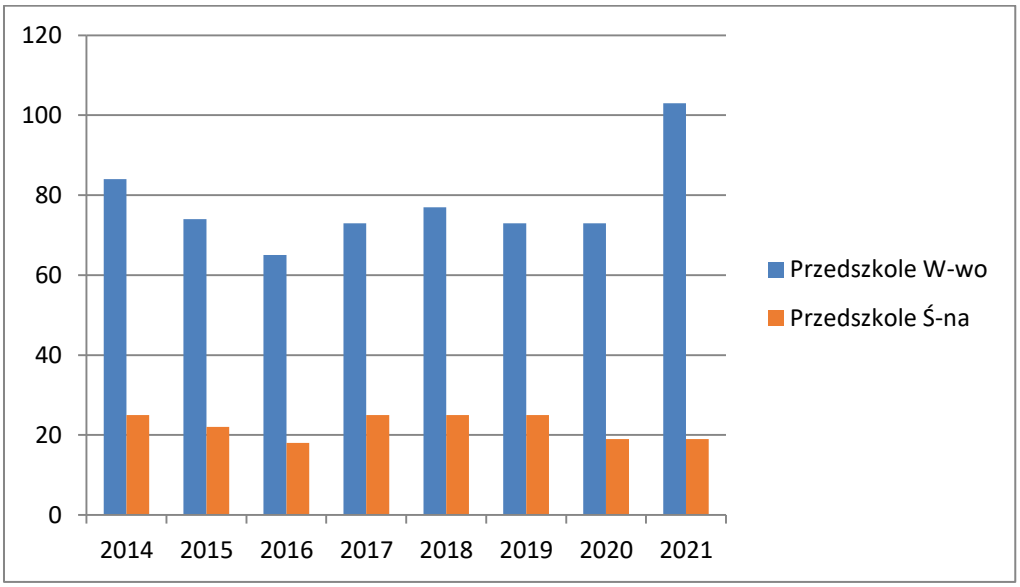

Wykres nr 2. Liczba dzieci w poszczególnych przedszkolach w roku szkolnym 2020/2021.

W roku szkolnym 2020/2021 w stosunku do roku szkolnego 2019/2020 sieć przedszkoli i szkół podstawowych nie uległa zmianie. Sieć szkół podstawowych i przedszkoli w gminie zabezpieczała potrzeby mieszkańców gminy.

Czworo dzieci wychowania przedszkolnego realizowało obowiązek przedszkolny w ościennych gminach: jedno w przedszkolu prywatnym w Złocieńcu i troje w Czaplinku (1 w publicznym, 2 w prywatnym), co jest wynikiem przede wszystkim uwarunkowań rodzinnych m.in. związanych z pracą rodziców. Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 17, z późn. zm.) gmina zobowiązana była ponieść koszty uczęszczania tych dzieci do w/w przedszkoli. W roku szkolnym 2020/2021 poniesiono na ten cel wydatki publiczne w łącznej wysokości **50 678,33 zł.**

W szkołach prowadzonych przez gminę naukę pobierali także uczniowie posiadający orzeczenia Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej w Drawsku Pom. Łącznie 10 uczniów, dla których były organizowane dodatkowe zajęcia tj.: zajęcia rewalidacyjne, rewalidacyjno-wychowawcze oraz indywidualne nauczanie.

Tabela Nr 3. Zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Wyszczególnienie		Zatrudnienie		w tym:			
				nauczyciele		pozostali	
		etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
1.	Przedszkole w Wierzchowie	15,98	18	7,23	9	8,75	9
2.	Szkoła Podstawowa w Wierzchowie	38,42	39	24,67	25	13,75	14
3.	Zespół Szkół w Świerczynie	18,72	24+5*	12,72	18+3*	6,00	6+2*
Ogółem		73,12	81+5*	44,62	52+3*	28,50	29+2*

*- pracownik nieobecny – osoby zatrudnione nieobecne przebywające na urlopach macierzyńskich, rodzicielskich, długotrwałych zwolnieniach lekarskich, urlopach dla poratowania zdrowia

W Szkole Podstawowej w Wierzchowie zatrudnienie nie uległo zmianie, zaś w Przedszkolu w Wierzchowie nastąpił wzrost w ilości osób zatrudnionych ze względu na większą ilość dzieci co skutkowało utworzeniem dodatkowego oddziału przedszkolnego. W Zespole Szkół w Świerczynie zatrudnienie uległo zmniejszeniu z 21,13 etatu na 18,72 w tym z 14,88 etatów nauczycieli na 12,72. Stan pracowników obsługi jest na stałym poziomie.

Poziom zatrudnienia nauczycieli wynika przede wszystkim z liczby oddziałów i godzin zajęć obowiązkowych oraz dodatkowych w szkołach, a pracowników administracji i obsługi ze specyfiki działalności, w tym z obowiązku prowadzenia w przedszkolach i szkołach bloku żywieniowego.

Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w roku szkolnym 2020/2021, zgodnie z wymogami prawa i potrzebami poczyniono nakłady w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Nakłady na dokształcanie i doskonalenie zawodowe w latach 2020-2021 przedstawia tabela nr 4.

Tabela Nr 4. Nakłady na doskonalenie zawodowe nauczycieli w latach 2020-2021.

Wyszczególnienie		**2020**	**Plan 2021**
		(w zł)	
1.	Przedszkole Wierzchowo	2639,71	3440,00
2.	Szkoła Podstawowa Wierzchowo	11744,00	13502,00
3.	Zespół Szkół Świerczyna	4976,31	7428,00
Razem- nakłady		19360,02	24370,00

Tabela Nr 5. Obiekty rekreacyjno – sportowe

Lp.	Nazwa placówki	Rodzaj obiektu/urządzenia	Liczba obiektów/urządzeń	Stan obiektu
1.	**S**zkoła Podstawowa w Wierzchowie	Hala widowiskowo - sportowa	1	dobry
		Boisko Orlik	1	dobry
		Bieżnia	1	bardzo dobry
		Sala gimnastyczna	1	dobry
2.	Zespół Szkół w Świerczynie	Boisko wielofunkcyjne	1	bardzo dobry
		Sala gimnastyczna	1	dobry
		Salka korekcyjna ze sprzętem OPIW	1	bardzo dobry
		Plac zabaw	8 urządzeń	dobry
3.	Przedszkole w Wierzchowie	Plac zabaw	9 urządzeń	bardzo dobry

Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych z wyłączeniem tzw. „małej szkoły" oraz Przedszkola w Wierzchowie jest bardzo dobry.

Stan obiektów sportowo-rekreacyjnych należy uznać również za bardzo dobry lub zadowalający, ale wymagający modernizacji (sala gimnastyczna w Świerczynie).

VIII.2. Kultura

Zadania Gminy w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego realizowane były w 2021 roku przez jednostki organizacyjne Gminy: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowi oraz Bibliotekę Publiczną im. Ignacego Solarza w Wierzchowie.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie na realizację zadań w tym obszarze w 2021 roku dysponował kwotą: 540.000,00 zł. Środki te były przeznaczone na realizację zadań statutowych Ośrodka Kultury.

Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Kultury, Sporu i Turystyki w Wierzchowie w 2021 roku:

Edukacja kulturalna:

Całoroczne warsztaty:

a) zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży;
b) zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży;
c) zajęcia nauki gdy na instrumentach;
d) zajęcia nauki śpiewania.

Zajęcia te odbywały się zgodnie z rokiem artystycznym od stycznia do grudnia 2021 roku.

Zespoły działające przy Gminnym Ośrodku Kultur

a) Zespół folklorystyczny „Świerczynianki;
b) Zespół Kropelki;
c) Sekcja teatru czarnego Świerszcze;
d) Kuglarze.

Imprezy plenerowe:

Z uwagi na sytuację pandemiczną wszelkiego rodzaju wydarzenia artystyczne zostały przywrócone w czerwcu 2021 roku.

Pierwszym wydarzeniem było Święto Wody – Atak Smoków, które odbyło 17 lipca tradycyjnie w Żabinku nad jeziorem Busko. Była to już 8 edycja wyścigów na smoczych łodziach, która przypomnę z małej lokalnej imprezy przerodziła się w jedną z największych w Polsce. Z uwagi na panującą sytuację pandemiczną w zawodach udział wzięło mniej drużyn w porównaniu do lat ubiegłych.

Kolejnym wydarzeniem plenerowym była współorganizacja Pikniku Wojskowego 15 sierpnia na terenie Lasku Arkońskiego. Ogromne wydarzenie. Na terenie Lasku Arkońskiego znajdował się sprzęt wojskowy oraz stoiska promocyjne rozmaitych służb mundurowych.

Na zakończenie lata tradycyjnie zorganizowaliśmy piknik, w trakcie którego nasi najmłodsi mieszkańcy mogli nieodpłatnie bawić się na zamkach dmuchanych, uczestniczyć w bezpłatnych warsztatach robienia czekolady w „Czekoladowym autobusie". Oprócz tego OSP Wierzchowo przygotowało szereg atrakcji w tym piana party czy rozmaite pokazy strażackie.

Wydarzenia Kulturalne organizowane w Ośrodku:

Rokrocznie Ośrodek Kultury organizuje rozmaite wydarzenia kulturalne w tym organizacja warsztatów artystycznych w trakcie trwających ferii zimowych. Niestety z uwagi na pandemię byliśmy zmuszeni do odwołania wszystkich zaplanowanych działań kulturalnych. Jedynie w grudniu w Sali wiejskiej w Sośnicy odbyły się warsztaty witrażu.

Projekty inwestycyjne

W roku 2021 zakończono projekt budowlany na budowę nowej świetlicy wiejskiej w Żabinku. Ośrodek Kultury w imieniu Gminy Wierzchowo przygotował wniosek o dofinansowanie tego przedsięwzięcia, który otrzymał rekomendację do dofinansowania.

W grudniu 2021 roku zostało wymieniona instalacja centralnego ogrzewania wraz z zakupem pieca na pellet w sali wiejskiej w Nowych Laskach.

Biblioteka Publiczna im. Ignacego Solarza w Wierzchowie posiada jedną zamiejscową Filię Nr1 w Świerczynie. Placówka posiada w pełni uporządkowany status organizacyjny zgodny z obowiązującymi regulacjami ustawowymi.

W roku 2021 dokonano zakupów książek z budżetu biblioteki:

- 210 jednostek inwentarzowych na kwotę 5956,00 zł;

- z Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa" Priorytet 1-Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych zakupiono 124 jednostek inwentarzowych na kwotę 2692 zł.

Biblioteka posiada 21503 jednostek inwentarzowych księgozbioru co daje 517 jednostki inwentarzowe na 100 mieszkańców przy stanie ludności 4153.

W roku sprawozdawczym 2021 przybyło 210 woluminów.

Biblioteka zarejestrowała 254 czytelników, którzy wypożyczyli 3597 woluminów.

W Bibliotece oprócz zajęć merytorycznych i statutowych jakimi są: zakup książek, opracowanie i udostępnianie, prowadzone są inne działania kulturalno-oświatowe.

1) „Spotkajmy się w bibliotece”- jest to forma klubowa gdzie przy kawie i herbacie spotykają się cyklicznie co dwa tygodnie osoby starsze. Podczas tych spotkań prowadzimy zajęcia pozwalające na odreagowanie stresu, miłego spędzenia wolnego czasu w gronie czytelników. W czasie takich spotkań rozmawiamy o problemach dnia codziennego, zajmujemy się wytwarzaniem różnego rodzaju wyrobów rękodzielniczych. Osoby spotykające się wymieniają się swoimi spostrzeżeniami, doświadczeniami w zakresie własnych zainteresowań, umiejętności, chętnie dzieląc się nabytą wiedzą. Podczas takich spotkań powstaje wiele ciekawych pomysłów na wypełnienie nadmiaru czasu. Takie spotkania pozwalają na aktywizowanie seniorów w sferze kultury, sztuki, czytelnictwa, samorealizacji. Wymiar czasowy 10 godzin, liczba uczestników 30
2) Spotkania autorskie- odbyło się kilka spotkań autorskich dla dzieci jak i dorosłych. Naszą biblioteką odwiedziła m.in. pisarka Greta Drawska i podróżnik Robert Maciąg.

Spotkanie z podróżnikiem Robertem Maciągiem.

3) Zajęcia edukacyjne –przeprowadzono dwa zajęcia edukacyjne dla dzieci z przedszkola. Łączna ilość uczestników lekcji to 30 przedszkolaków i 2 opiekunów. Tematem przewodnim na zajęciach lekcyjnych była: „ Budowa książki”. Odbyła się prezentacja miejsca, księgozbioru, zasobów bibliotecznych. W czasie trwania lekcji pani bibliotekarka pracująca w dziale dziecięcym czytała dzieciom książkę odpowiednio dobraną do grupy wiekowej i charakteru spotkania by w ten sposób zachęcić młodych ludzi w tym przypadku dzieci do

chętnego korzystania z biblioteki jej oferty a w konsekwencji do czytania. Kolejne zajęcia biblioteczne prowadzono w obszarze poszukiwania informacji. Tematem zajęć było: „Modelowanie z masy solnej". Podczas zajęć oprócz poszukiwania informacji w dostępnym księgozbiorze jak i na portalach społecznościowych zajmowano się wykorzystanie technik z zakresu sensoplastyki, które pozwalają na budowanie kreatywności i rozwoju manualnego dziecka.

4) Wizyty przedszkolaków –kilka razy w roku bibliotekę odwiedzają przedszkolaki. Jest to cykliczny punkt zapisany w każdym roku szkolnym przedszkola. Podczas tych wizyt przedszkolaki poznają podstawowe zasady działania biblioteki, biorą czynny udział w zajęciach plastycznych dostosowanych do poziomu wiekowego dzieci. Po zakończeniu zajęć plastycznych najgrzeczniejsze dziecko wskazane przez bibliotekarkę może wybrać dowolną książeczkę z półki dla najmłodszych. Książeczkę przeczyta pani bibliotekarka zachęcając dzieci do ponownego odwiedzenia biblioteki wraz z rodzicami.
5) Zajęcia dla dzieci w ramach projektu „Sieć na kulturę". W ramach projektu zorganizowano zajęcia dla dzieci w wieku 9-13 lat. Celem zajęć było umiejętne korzystanie z zasobów narzędzi internetowych służących do efektywnego wykorzystania w procesie edukacji, zabawy i samorealizacji. Zajęcia odbywały się od początku marca do końca kwietnia w formie oline z uwagi na obostrzenia pandemiczne w zajęciach wzięło udział dziewięcioro dzieci.
6) Nasza biblioteka przystąpiła do projektu dla dzieci w wieku 3-6 lat „Mała książka – wielki człowiek". Projekt ma na celu zachęcenie, a przede wszystkim zainteresowanie książką, jako słowem pisanym małe dziecko.

Placówka corocznie uczestniczy we współorganizacji imprez kulturalnych organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie, Szkoły, Radę Sołecką w Świerczynie, WOŚP.

W 2021 roku Gmina Wierzchowa w celu efektywnego wykonywania swoich zadań dotyczących zaspakajania potrzeb wspólnoty lokalnej w zakresie kultury oraz czytelnictwa, a także w celu uproszczenia struktur zarządzania podjęła zamiar połączenia samorządowych instytucji kultury tj. Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie oraz Biblioteki Publicznej im. Ignacego Solarza w Wierzchowie w instytucję o nazwie Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Wierzchowie. W ramach realizacje powyższego zamierzenia wystąpiono o opinię w tym zakresie do organów opiniujących tj. Krajowej Rady Bibliotecznej oraz Biblioteki Wojewódzkiej w Szczecinie. Na dzień sporządzania niniejszego Raportu uzyskano pozytywną opinię Biblioteki Wojewódzkiej w Szczecinie. Obecnie oczekiwana jest opinia Krajowej Rady Bibliotecznej. Po skompletowaniu obu dokumentów sporządzony zostanie wniosek do Ministra Kultury o wyrażenie zgody na planowane połączenie.